PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 6 (13.836)

Trst, torek, 8. januarja 1991

Udeležil se ga bo tudi predsednik republike Cossiga

Danes v Bologni pogreb umorjenih karabinjerjev

Preiskave o pokolu potekajo v več smereh in večinoma tajno

BOLOGNA — Prebivalstvo je z množično manifestacijo izrazilo svoje ogorčenje zoper poboj treh karabinjerjev **(na sliki AP)**. Pogrebna svečanost za Maura Mitilinija, Andrea Moneto in Otella Stefaninija bo danes v bolonjski stolnici, udeležil pa se je bo tudi predsednik republike Cossiga, ki se že od včeraj mudi na zasebnem obisku v mestu. Po pogrebu bo Cossiga predsedoval slovesni seji deželnega sveta.

Preiskave, ki se nadaljujejo brez premora, so odprle nekaj novih domnev: na podlagi analiz, ki so jih strokovnjaki opravili v zažganem avtomobilu, je mogoče sklepati, da je bil vsaj eden od domnevnih treh morilcev ranjen. Policija ima pod nadzorstvom vse mestne in okoliške bolnišnice, čeprav ne izključuje, da so se atentatorji sami iznebili ranjenega pajdaša. Preiskovalci pa posvečajo precejšnjo pozornost neki novi organizaciji, »Legionari della guardia di ferro«, ki je prevzela odgovornost za atentat. »Železna straža« je namreč v svojih sporočilih pokazala trdnejšo ideološko motivacijo, vendar ni izključeno, da gre tudi v tem primeru za lažne izjave.

Prebrala sta ga novinarja GR 1

Imenik gladiatorjev nov kamen spotike med politiki in RAI

RIM — Seznam gladiatorjev, ki ga je radijski dnevnik GR 1 nepričakovano objavil v nedeljo, je povzročil pravi pekel. Rimski državni pravdnik Giudiceandrea je že naročil preliminarno preiskavo v zvezi z objavo, ker sumi, da je šlo za kršenje uradne tajnosti; novinarja, ki sta prebrala seznam, pa bo zaslišal in skušal izvedeti, kako sta do njega prišla.

Z objavo seznama se ne strinjata adminstrativna svetovalca RAI Bindi, demokristjan, in socialist Pellegrino. Menita namreč, da je bila pobuda neumestna, ker obstaja nevarnost, da se bodo znašli v kaši predvsem nič hudega sluteče osebe in take, ki so z Gladiom sodelovale v dobri veri. Na seznamu so namreč ljudje, ki niso nikoli bili obtoženi nobenega prekrška. Grozi nam pravi lov na čarovnice, še opozarja Bindi. Njegova opozorila je z velikim poudarkom osvojilo socialdemokratsko glasilo Umanità, ki med drugim piše, da »je GR 1 seznanil javnost z imeni, med katerimi so tudi osebe, ki so k organizaciji Gladio pristopile v najboljši veri«. Za demokristjana Pierfedinanda Casinija bi moralo sredstvo javnega obveščanja, kakršen je GR 1, upoštevati nedavne polemike v zvezi z vlogo organizacije Gladio, ki so zmedle javnost .

Direktor GR 1 Zanetti se ne strinja z navedenimi očitki. »Javnost je že približno poldrugi mesec čakala na ta seznam, saj je želela končno izvedeti, kdo so bili gladiatorji. Prvi novinarjev referent je prav javnost in njeno zanimanje za dogodek, zato mu je treba ustreči,« meni Zanetti. In še: »Vesti je treba podajati na korekten način. Novinarja GR 1 sta samo naštela imena iz seznama, ne da bi karko-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Imena gladiatorjev iz naše dežele

NA 2., 4. IN 8. STRANI

Na avdiciji enotno stališče Slovencev

TRST — Ožji odbor senatne komisije za ustavna vprašanja bo jutri v Rimu izvedel drugi krog avdicij v zvezi z osnutkom zaščitnega zakona za Slovence v Italiji.

Na vrsti je, med drugim, razgovor s predstavniki naše narodnostne skupnosti, ki so se včeraj sestali in se dogovorili za skupen nastop. Enotno predstavništvo bo senatorjem ožjega odbora predstavilo dokument, v katerem so nanizani odgovori na osem točk, ki jih je pripravil ožji odbor in se nanašajo na glavna vprašanja v zvezi z zaščito.

Gre, kot je znano, za vprašanja homogenosti zaščite, identifikacijo občin ali območij naselitve manjšine, vprašanja javne rabe jezika, šolsko problematiko, sociogospodarski razvoj in podporo kulturnim dejavnostim. Slovensko predstavništvo bo izrazilo tudi stališče o možnosti preštevanja prebivalstva slovenskega jezika, kot tudi o »zaposlitvenih privilegijih«, ki naj bi se po nekaterih trditvah ustvarili s sprejetjem zaščitnega zakona.

Jugoslovanski kreditnomonetarni sistem se nahaja pred popolnim razsulom

Srbija že skuša s tiskanjem denarja rešiti svoje zavoženo gospodarstvo

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Že nekaj dni zaseda zvezna vlada in razpravlja o zahtevi, da se s »primarno emisijo« pokrijejo novi krediti srbskim bankam za izplačilo pokojnin in plač. Srbsko gospodarstvo je namreč v tako kritičnem stanju, da so porabili vsa razpoložljiva sredstva.

Po vesteh iz hrvaških virov so 28. decembra objavili v srbskem tajnem uradnem listu strogo zaupni zakon, da se s sredstvi »primarne emisije« pokrije pet milijard dinarjev, potrebnih za izplačevanje pokojnin, nadaljnjih osem milijard dinarjev bi potrebovali za takojšnjo pomoč srbskim bankam in 5 milijard dinarjev za pomoč bankam v Vojvodini. Skupaj gre za 18,5 milijarde dinarjev. Včeraj je hrvaška vlada uradno sporočila, da se odločno upira temu srbskemu ukrepu, ki pomeni razbitje kreditnomonetarnega sistema. Da bi zaščitila svoje gospodarstvo je hrvaška vlada priporočila hrvaškim podjetjem, ki dobavljajo blago za srbske potrebe, naj takoj prenehajo dobavljati, saj je očitno, da ne morejo več pričakovati plačila. Dobave so možne samo v izjemnih primerih ali za vnaprejšnja plačila.

Očitno prihajajo na dnevni red izredno kritične srbske razmere. Srbija je pod Miloševićevim vodstvom koncentrirala vsa finančna sredstva v Beobanki in lani izplačevala relativno visoke plače, ni bilo stečajev, istočasno pa so bila velikanska sredstva namenjena za okupacijo Kosova. Zadolževali so se do kraja in ohranjali pri življenju velike izgubarje, kot je na primer železarna Smederevo. Vse to so s skrajnimi napori pripeljali do konca volilne kampanje in tudi do volilne zmage sedanjega realsocialističnega sistema, ki temelji na kreditih in zadolževanju v bistvu na emisiji denarja brez kritja.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Demosu je uspelo kljub težavam utrditi vrste vladne koalicije

LJUBLJANA — Pretekli petek se je v gostilni Urška v Ljubljani sestalo vodstvo Demosa na že običajnem tajnem sestanku, ki vedno sproži kup ugibanj in napovedovanj, saj so se na takih srečanjih rodile »vse politične novosti nove slovenske vladne koalicije«, med njimi tudi vrsta zelo spornih sklepov. Tudi tokrat je bilo slišali veliko različnih razlag, saj so po sestanku objavili samo skopo uradno sporočilo, ki ne pove nič bistvenega.

Predsednik Demosa Jože Pučnik nam je povedal, da je bil sestanek nujen, saj koalicija datira iz januarja lanskega leta, od takrat pa se je veliko stvari spremenilo, treba pa je doseči učinkovitost vlade, vladne koalicije in slovenske politike na splošno. Na sestanku so govorili, kot običajno, zelo odprto in jasno in z vseh strani so bile izrečene tudi kritike.

Zato so obravnavali vsa odprta vprašanja, kot so Slovenija po plebiscitu, vlada, tesnejše sodelovanje parlamentarnih skupin, utrjevanje odnosov znotraj Demosa in seveda odnosi v Jugoslaviji.

V tej zvezi so sprejeli nekatere konkretne sklepe:

1. Posebna skupina štirih predstavnikov bo izdelala nov osnutek medstrankarskega sporazuma. Sedaj veljavni sporazum je bil podpisan lanskega januarja in vsebuje predvsem določila o svobodnih volitvah, slovenski samostojnosti, večstrankarskem sistemu in podobnim. Večina teh stva-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ob vesteh, da je Siad Barre s svojci in najožjimi sodelavci zbežal v Abu Dabi

Konec uspešne evakuacije iz Mogadiša

RIM — Sinoči je ob 22.45 na rimskem letališču Ciampino pristal boeing 707 nemškega vojaškega letalstva s 95 osebami, ki so jih vkrcali v kenijski Mombasi, kamor so po zaslugi italijanskih C-130 prispeli iz Mogadiša.

Po podatkih italijanskega zunanjega ministrstva je v Somaliji še kakih 120 Italijanov, ki pa jih ni mogoče evakuirati iz države, ker se nahajajo daleč od mogadiškega letališča. Italijanskima transportnima letaloma je včeraj uspel enkraten podvig, saj sta iz Mogadiša evakuirala kar 284 oseb, od katerih 57 Italijanov.

Medtem pa je položaj v Mogadišu skrajno nejasen. Gverilci so prevzeli v svoje roke pobudo, tako da so že zasedli radijsko postajo, predsednik Siad Barre pa je baje s svojo družino in najožjimi sodelavci z letalom zbežal v Abu Dabi. Režim, ki je 20 let teroriziral Somalijo, je v popolnem razsulu, položaj v državi pa je dramatičen, saj že grozi lakota. Resnici na ljubo, so se Somalci z lakoto spoprijemali skoraj vsak dan, kljub izdatni mednarodni pomoči. In prav zaradi te pomoči, ki jo je nudila predvsem Italija, bo zunanji minister De Michelis moral spregovoriti pred zunanjepolitično komisijo poslanske zbornice.

Na sliki (telefoto AP)**: begunci v Mombasi**

V Trstu aretirali Koperčana ki sta razpečevala heroin

TRST — V prehodu iz starega v novo leto so v našem mestu, pa tudi v Istri, zabeležili nenavadno visoko število mladih žrtev heroina. Zadnji dve žrtvi sta 24-delavec Paolo Giliarini, ki je zaradi prekomerne doze heroina (kupljenega menda v Kopru) umrl v noči na ponedeljek, ter 26-letna Clara Larniani. Njeno truplo so našli sosedje na stopniščni ploščadi pri vhodu stanovanjskega bloka; v katerem je živela.

Prav zaradi vse tesnejše povezave med tržaškim svetom narkomanov in jugoslovanskim - predvsem istrskim - trgom, sta krajevni policiji poskrbeli za tesnejše sodelovanje, ki je že včeraj pokazalo prve rezultate. V Trstu so namreč aretirali 30-letna jugoslovanska državljana, Tomislava Mlakarja in Branka Markoviča. Oba sta imela stalno bivališče v Kopru, redno pa sta prihajala v Trst, kjer sta prodajala heroin, ki sta ga menda kupovala v Ljubljani in Zagrebu. Ko so ju aretirali sta imela pri sebi nekaj doz čistega heroina, najbrž takega, ki je zaradi neobičajne »čistoče« žel toliko žrtev v našem mestu.

NA 5. STRANI

Ko manjka le tedem dni do 15. januarja se množi diplomatska dejavnost

Jutri se v Ženevi srečata Baker in Aziz Sadam Husein grozi s svetovno vojno

LONDON, BAGDAD — Ameriški državni tajnik James Baker je na včerajšnji skupni tiskovni konferenci z britanskim zunanjim ministrom Douglasom Hurdom dejal, da ne bo na jutrišnjem ključnem srečanju z iraškim zunanjim ministrom Tarikom Azizom razpravljal o datumu zapadlosti ultimata OZN, ki je in ostaja 15. januar, temveč o vseh drugih zadevah, ki se bodo tikali predvsem načina in časov umika iraških čet iz zasedenega Kuvajta.

Iz uradnih diplomatskih krogov v Bagdadu namreč prihaja novica, da je Sadam Husein prosil OZN za podaljšanje roka ultimata. Na to je namreč odgovoril sam predsednik Bush, ki je potrdil, da se o datumu 15. januarja ne bo pogajal. Tudi vodja PLO Jaser Arafat je v poslanici OZN prosil za podaljšanje ultimata.

Ko manjka le teden dni do zapadlosti ultimata, se seveda množi diplomatska dejavnost. Tako se bodo predstavniki vodilnih arabskim protiiraških držav Savdove Arabije, Egipta in Sirije čez nekaj dni sestali v Riadu ter skušali pripraviti mirovno strategijo.

Še vedno pa se ni polegel odmev zelo ostrega televizijskega govora, ki ga je imel Sadam Husein v nedeljo zvečer za svoje ljudstvo. Dejal je, da če bo prišlo do vojne, ta ne bo krajevna, temveč svetovna, odgovornost zanjo pa bodo nosile ZDA.

V Ženevi je medtem že vse pripravljeno na ključno srečanje Baker - Aziz. Oba diplomata bosta prispela v to švicarsko mesto drevi, za pogajalno mizo pa bosta sedla že jutri v dopoldanskih urah.

Medtem pa se množijo apeli in protesti pacifističnih gibanj **(na sliki AP protesti v Rimu)** po vsem svetu proti izbruhu vojne. V Italiji sta vsedržavni organizaciji ACLI in ARCI objavili odprto pismo, v katerem apelirata na Busha in Sadama Huseina, naj ne začneta morijo, ki bi imela neslutene posledice.

Novi zapleti postavili pod vprašaj vrh SZ-ZDA

WASHINGTON — Nepričakovani zaplet zalivske krize in cela vrsta drobnih nesporazumov in težav, ki so nastali v diplomatskih in političnih odnosih med obema velesilama, so spravile pod vprašaj skorajšnji vrh med Bushem in Gorbačovom. Vrh, peti po vrsti, bi moral biti od 11. do 13. februarja v Moskvi.

Glasnik Bele hiše Fitzwater je sicer potrdil, da vrh bo, vendar je položaj tak, da ni mogoče z gotovostjo zaupati v že napovedani datum. Čeprav ni v nobenem sporočilu sploh imenovan, pa postaja vse bolj jasno, da je med vzroki negotovosti tudi sovjetski zunanji minister Eduard Ševardnadze, ki je pred nedavnim odstopil. Prav on je namreč bil steber pogajanj za zmanjšanje jedrskega orožja v SZ in ZDA. Drugi pomemben dejavnik pa je bojazen, da bo Gorbačov s silo zatrl medetnične spore v pribaltiških republikah in tako kršil enega od dogovorov ki ga je podpisal na pariškem vrhu.

Izginula Kostaričanka spet doma Nejasnosti ob domnevni ugrabitvi

FIRENCE — Neverjetna zgodba mlade kostariške študentke Ane Hernandez Rojas **(na sliki AP med preiskovalci)**, ki je izginila v noči na petek, se nadaljuje. Včeraj zjutraj se je namreč prikazala v vili, kjer stanuje v zmedenem stanju ter ranjena po rokah in obrazu. Dejala je, da so jo ugrabili štirje oboroženi in zamaskirani moški, ki so jo nekaj dni kasneje z zavezanimi rokami in nogami izpustili v bližini njene vile. Ugrabitelji naj bi jo med napadom ranili in prisilili, da je s svojo krvjo napisala na zid stavek, s katerim grozi svojemu krušnemu očetu, grofu Giorgiu Boutourlinu.

Čeprav je grof tej razlagi pritrdil, medtem ko se njena mati Sonia ni izrekla, so preiskovalci zelo skeptični nad to razlago. Preveč je temnih strani in nejasnosti pri celotni zadevi.

Medtem je študentko pregledal tudi sodni zdravnik, ki je z nekaj šivi zacelil rane na rokah, ter dejal, da niso ugrabitelji dekleta spolno zlorabljali.

Po vsej verjetnosti se bo zadeva zaključila v kratkem, saj se starša mlade Kostaričanke nahajata na kvesturi, dekle pa na sodišču. Vse tri namreč zaslišujejo, zato menijo, da bodo hitro prišli do novih izsledkov.

Kremelj poslal tisoče padalcev da v Litvi, Latviji in Estoniji ujamejo dezerterje redne vojske

MOSKVA — Problem rednih vojaških nabornikov v pribaltskih državah je že dalj časa jabolko spora med Kremljom in temi državami. Litva je namreč proglasila svojo samostojnost 11. marca, Estonija 30. aprila, Latvija pa 4. maja lani, od takrat pa se vse več mladih odloči, da ne bo služilo vojaškega roka v sovjetski rdeči armadi ter se raje vključi v novoustanovljene krajevne vojske.

Problem je očitno prišel do svojega vrelišča, saj se je včeraj osrednja vlada odločila, da pošlje v pribaltske države nekaj tisoč padalcev.

Sovjetski obrambni minister Dimitri Jazov je včeraj obrazložil razloge za tako množično intervencijo, saj naj bi po pisanju tiskovne agencije Tass poslali v pribaltske države kakih 40 tisoč padalcev. Dejal je namreč, da je intervencija nujna iz dveh razlogov: da polovijo dezerterje in jih spet vključijo v redno vojsko in da prepričajo tiste, ki še morajo odslužiti vojaški rok, da to storijo brez protesta in ustvarjanja težav Kremlju.

Kaže, da imajo težave z dezerterji tudi v Gruziji, Moldovi, Armeniji in v nekaterih ukrajinskih pokrajinah.

Umrl Marko Nikezić

BEOGRAD — V Beogradu je v nedeljo po dolgi in hudi bolezni umrl Marko Nikezić, ena najuglednejših osebnosti povojnega političnega življenja in nekdanji jugoslovanski državni sekretar za zunanje zadeve. Nikezić je zapustil v srbskem in jugoslovanskem političnem življenju globljo sled, kot bi lahko sklepali po njegovih funkcijah. Bil je vztrajen in dosleden v kritiki centralistične oblasti in je bil med prvimi, ki so začeli razmišljati o novem modelu odnosov v jugoslovanski federaciji. Prav zaradi teh svojih stališč se je moral v sedemdesetih letih pod obtožbo »liberalističnega odklona« posloviti od politike. Marko Nikezić ze je rodil v Beogradu leta 1921.

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Seznam Gladia

li komentirala in ocenjevala, ali so ljudje vstopili v Gladio v bolj ali manj dobri veri.« Z direktorjem GR 1 sta solidarna sindikat radijskih novinarjev USIGRAI in novinarska skupina Fiesole. Zanettija pa je podprl tudi odgovorni za informiranje pri KPI Vincenzo Vita, ki meni, da so kritike novinarjem ponoven poskus kršenja pravice do informacije. »Pred tako kočljivim in protislovnim dogodkom, se ni mogoče sklicevati na diskretnost, ker imajo ljudje pravico do resnice,« je še dodal Vita. Komunist Francesco Macis, ki je član parlamentarne komisije za pokole, pa je ogorčen, kajti »objava seznama gladiatorjev, ki ga ni še videla niti uradna komisija, je dodaten dokaz, da gre za dobro zrežiran dogodek, katerega namen je javnosti vsiliti prepričanje, da je bil Gladio popolnoma legitimna organizacija.« »Komisija za pokole pa med tem še vedno čaka na vse obljubljene fascikle,« je pikro dodal Macis.

Argumentov za novo polemiko o Gladiu torej na manjka, zato demokristjan Granelli opozarja na bistveno razliko v ocenjevanju celotnega dogodka: »Ne gre toliko za utemeljevanje, ali so bili gladiatorji v dobri veri, in če je bil Gladio legitimna polvojaška organizacija. Preveriti je treba, ali bi bilo mogoče organizacijo in njene člane izkoristiti tudi v primeru političnega preobrata in represije, kot bi lahko sklepali na podlagi doslej analiziranih uradnih dokumentov in preiskovalnih poročil.« Prav v zvezi s političnim preobratom oziroma z načrtom Solo pa Morov sin Giovanni oporeka komunistu D'Alemi trditev, da je bil cilj načrta izvotliti reformatorski doprinos levosredinske vlade. »Načrt Solo je bil naperjen predvsem proti mojemu očetu in proti Nenniju, njegov cilj pa je bila zamenjava Morove vlade z oblastjo popolnoma drugačnega kalupa,« meni Giovanni Moro, in trdi, da so bile takratne odločitve Mora in Nennija izključno v korist demokracije.

● *Srbija skuša*

Sedaj zahtevajo od zvezne vlade, da z emisijo pokrije nujno potrebnih 18,5 milijarde dinarjev (približno 1,4 milijarde dolarjev). S tem ukrepom pa bi se jugoslavanska inflacija po računu strokovnjakov čez noč povzpela za 100 odstotkov, kar pa bi pomenilo takojšen konec Markovićevega gospodarskega programa in seveda novo hudo inflacijo z vsemi posledicami vred.

Kot smo že ugotovili, se je temu odločno uprla hrvaška vlada, ki je celo prepovedala vsako dobavljanje blaga Srbiji. Za danes, ali jutri, napovedujejo še uradno stališče slovenske vlade, ki je zasedala v soboto pozno v noč in imela ta vprašanja na dnevnem redu živahnih posvetovanj že včeraj.

Prvi vidni zunanji pojav hude krize je v pomanjkanju nafte in naftnih derivatov, kar lahko povzroči pravo paralizo Beograda in srbskega življenja nasploh. Centralizirano podjetje »Nafgas - Hip - Jugopetrol« ima namreč na zalogi 170 tisoč ton nafte, kar zadostuje za 10 dni. Včeraj so izbrskali 25 milijonov dolarjev za še 10 dni. Rafinerije v Pančevu in Novem Sadu so brez vsega, ker jim naročniki ne plačujejo že dobavljene količine derivatov in dolgujejo kar 5,2 milijarde dinarjev. Tudi poslovne banke nimajo denarja za kreditiranje ali za izredne intervencije, tako da so bili prisiljeni ustaviti dobave. Poslovodni odbor vidi edino rešitev v hitrih izrednih ukrepih, da bi dobili sredstva in domačim kupcem izplačali vsaj tretjino že dobavljenih derivatov. Vprašanje pa so predvsem veliki sistemu, kot so kmetijska podjetja, železnica, prometna podjetja in drugi.

Finančna vprašanja, kurz dinarja, gospodarski sistem in s tem povezana srbska kriza so tesno povezani z razpravo o bodoči ureditvi Jugoslavije. Za 10. januar je napovedano zasedanje zveznega predsedstva, na katerem naj bi sodelovali tudi predsedniki republik. Podpredsednik zveznega predsedstva hrvaški predstavnik Stipe Mesić je pretekli teden povedal, da se je pogovarjal s Miloševićem, in na to temo je včeraj v Zagrebu potekala tiskovna konferenca hrvaškega »vrhovništva«. Hrvati pravijo, da jih Kninska republika in razglašanje neodvisnosti Srbov ne skrbi preveč, ker bodo te zadeve uredili s Srbijo, saj so zgolj odraz srbske politike. Očitno se zavedajo, da je Srbija v težavnem položaju,

Toda zastavlja se vprašanje obstoja federacije kot države in kot zvezne vlade. Vse republike so ustavile vplačila v zvezni proračun in ob sedanji srbski krizi je tudi logično, da nihče ne bo plačal ničesar, saj bi s tem samo metal v srbsko brezno naraščajočih izgub. Ali v takih razmerah sploh še obstaja zvezna vlada? Stališča so očitno diametralno nasprotna in ostale jugoslovanske republike ne bodo plačevale računov za povsem zgrešeno politiko na Kosovu, ohranjevanje realsocialističnih gigantov, ki proizvajajo zgolj izgube in brezposelnost. Gre za ogromne številke, saj so pred novim letom že napovedovali, da je treba v Srbiji takoj odpustili več kot 600 tisoč zaposlenih.

To je pač druga oblika iste politike, ki na Kosovu ne vidi drugačne rešitve kot streljanje in najbolj brutalno zatiranje Albancev. Zadnji tak primer se je zgodil včeraj, ko je v bolnišnici umrl 24-letni bivši albanski miličnik. 2. januarja je v Titovi Mitrovici Reshad Vallci zagrešil prometni prekršek. Policijska patrulja ga je vklenila in čakali so na prihod strokovnjakov. Vallci je skušal z lisicami na rokah pobegniti, policisti pa so takoj streljali in ga hudo ranili. Obležal je na tleh in ležal dobre pol ure, še vedno vklenjen in krvaveč. Policisti niso dovolili, da bi mu ljudje pomagali. Sedaj pa je izdihnil. Tako nasilje ni samo groba kršitev vseh človekovih pravic, ne izključuje samo Srbije temveč Jugoslavijo in vse jugoslovanske republike iz evropske skupnosti držav, cena pa je zelo visoka, saj je to povzročilo popolno paralizo kosovskega gospodarstva, izredno drago okupacijo in nedemokratičen realsocialistični sistem, ne samo na Kosovu temveč v ožji in širši Srbiji. Razgovor o takih okoliščinah je izredno težaven, morda že nemogoč, možnosti konstruktivnega dogovarjanja o novi jugoslovanski ureditvi pa izredno omejene.

● Demosu uspelo

ri je bila uresničena, sedaj je treba pripraviti nov program, ki bo vseboval predvsem gospodarska in socialna vprašanja.

2. »Razdruževanje s federacijo«, kot po novem nazivajo odnose v Jugoslaviji, postopno osamosvojevanje Slovenije, prevzemanje pristojnosti, kot je bilo vse določeno s plebiscitom.

3. Notranje odnose v Demosu in učinkovitost, za kar so ustanovili nov organ, ki bo vključeval poleg predstanvikov strank še predstavnike strankarskih klubov in torej frakcij, kot imenujejo poslanske skupine v slovenski skupščini. V tem organu bo torej šest predsednikov strank, ki sodelujejo v Demosu, šest predsednikov strankarskih klubov, poleg njih pa še predsednik vlade in predsednik parlamenta ter predstavnik stranke upokojencev (Sivi panterji), skupaj 13 predstavnikov.

Glede vlade je bilo veliko razprav in polemik. Predsednik Pučnik je izrecno dejal, da se ne bo spuščal v osebne ocene posameznih ministrov. Sklenjeno pa je bilo, da lahko mandatar Peterle spremeni sestavo vlade in jo okrepi po svoji volji in da bo pri spremembah deležen kolektivne podpore Demosa.

Zadnje naše vprašanje pa se je našalo na vesti o kritikah, ki so bile izražene na račun predsedujočega, torej prav predsednika Jožeta Pučnika. Predsednik Pučnik ni zanikal teh kritik, čeprav na sestanku niso bile neposredno izrečene. Sam je predlagal tesnejšo povezavo med strankami in poslanskimi klubi, ki mora priti bolje do izraza in ki se je že pokazala z ustanovitvijo sveta Demosa, ki je širši organ in je zamenjal dosedanje predsedstvo. Zato je tudi predlagal, da naj svetu predseduje dosedanji predsednik Demosovega poslanskega kluba Zagožen. Vendar je prišlo do ponovne Pučnikove izvolitve za predsednika.

Po vesteh iz drugih dobro obveščenih virov je bila razprava o ministrih zelo konkretna. Gre za zelo ostre kritike štirih ministrov, predvsem ministrov iz Peterletove demokristjanske stranke. Zadeva je tudi zato izredno občutljiva in kočljiva, saj je povsem jasno, da stoji slovenska vlada pokonci samo ob izredno dosledni in enotni strnjenosti vseh šestih strank, kar pa je težavno in kočljivo politično vprašanje. Že Pučnik nam je povedal, da se sedaj sestavlja nova slovenska ustava in da računajo, da bo končana spomladi, nakar naj bi na začetku 1992. leta sledile volitve že na temelju nove ustavne ureditve. To vprašanje, še zlasti pa zapleteni jugoslovanski odnosi zahtevajo, da ima Slovenija svojo vlado, ki bo uživala podporo parlamenta.

Na zasedanju Demosa je bil v ospredju kritik tudi predsednik Jože Pučnik predvsem zaradi nekaterih izjav, ki jih je izrekel v imenu Demosa, ne da bi bili člani prej s temi stališči seznanjeni. Zato so njegovo zamenjavo zahtevali Zeleni in Kmečka zveza - Ljudska stranka, vendar so Pučnika poleg njegovih socialdemokratov podprli še Slovenska demokratska zveza in predsednik demokristjanov Peterle. Tako je zmagalo stališče, da ostane predsednik. Toda vodstveni organ Demosa je sedaj mnogo širši, dosežen pa je bil interni dogovor, da nihče ne more več govoriti v Demosovem imenu in morajo biti vse izjave poprej domenjene med strankami, ki Demos sestavljajo.

B. S.

Na seznamu 535 imen jih je kar 130 iz videmske pokrajine

Gladio je bil v videmski pokrajini dobro zastopan

VIDEM — Kot prvi je novico posredoval javnosti radijski dnevnik GR1 v nedeljski jutranji oddaji. Nato je bila na ekranih Televidea. Spiker GR1 je prebral 535 imen oziroma seznam pripadnikov tajne organizacije Gladio, ki je bila v deželi Furlaniji-julijski krajini še kar dobro zastopana. Na seznamu, ki ga je vsekakor potrebno še podrobneje preveriti, je več kot 130 imen ljudi, ki v večini izhajajo iz političnih krogov, videmske pokrajine. Zaenkrat so prišla v javnost imena teh osebnosti (porazdeljena po občinah):

VIDEM: Pierluigi Nassimbeni, Alviero Negro, G. Malaguti Dal Pozzo, Renato Fuccaro, Luigi Galante, Silvano Gasarini, Elio Simonetti, Roberto Spinelli, Paolo De Sabata, Bruno Del Bianco, Bruno Zamparo, Giuseppe Merola, Vincenzo Roiatti, Abramo Reputin.

ČEDAD: Carlo Brinis, Luciano Calligaris, Cesare De Angeli, Ottavio Cotterli, Dario Pozza, Franco Iussa.

HUMIN: Armando Brollo, Tarcisio Londero, Antonio Zamolo, Antonio Zamparutti, Luigi Cum, Luigi Dapit, Cesare Sabidussi.

TRBIŽ: Federico Buliani, Giovanni Silvio Buzzi, Marco Comello, Enzo Menis.

ČERVINJAN: Umberto Caruzzi, Franco Pontani, Luciano Bergamin, Paola Lezzi, Italo Manzon, Guerrino Flavio Tonello, Bruno Trovant, Aldo Scarel, Vittorino Scarel, Girolamo Scrosoppi, Fabio Bertrandi, Stefano Mari, Dante Fedri, Fabio Bertrandi.

FOJDA: Gianni Cedermaz, Massimo Bariani.

KLUŽE: Mario Cereatti.

SVET LENART: Giuseppe Chiabbai, Giuseppe Petricig, Pio Francesco Macorig.

TRICESIMO: Luigi Chiesa, Bruno Condolo, Faustino Anzil, Mario Tosolini, Giovanni Spizzo, Silvano Bertossi, Pasqualino Zatti, Silvano Mansutti Giancarlo Toso.

MARANO: Giuseppe Corso Giusti.

ČENTA: Angelo Cossa, Claudio Beorchia, Carlo Tonchia, Valentino Bertolla, Ugo Vivanda, Augusto Volpe, Giuseppe Zanotti, Giuseppe Cossa, Remo Pietro Fadini.

POVOLETTO: Alvise Picco, Gianni Martino Bassi, Sante Bertoni, Enzo Silvano Ballico.

PONTABELJ: Bruno Picco, Alessandro Piussi, Ennio Del Colle, Mario Donadelli, Franco Giovanni Fabris, Aldo Da Ros.

PUŠJA VAS: Graziano Pitteri.

TOLMEČ: Franco Pittino, Francesco Forgiarini, Bruno Del Linz, Antonio Craighero, Leo Luigi Craighero, Mario Craighero, Mario Damiani, Claudio Trojero.

PODBONESEC: Fabio Bonat.

ARTA TERME: Picifio Morassi, Romolo Scarabelli.

TORREANO DI CIVIDALE: Ennio Musoni, Renzo Marseo.

NEME: Giovanni Nimis, Tommaso Barbieri, Guido Barchiesi, Valentino Micossi, Rino Micottis, Raffaelle Monai, Italo Fabris.

MUŽAC: Pietro Not, Santo Galvagna, Guido Della Schiava, Giuseppe Adduca, Giuseppe Faleschini, Giancarlo Missoni.

GRMEK: Eugenio Paulettig, Giuseppe Crisetig.

REMANZACCO: Renzo Bearzi.

AMPEZZO: Giorgio Lovisa.

PRAPROTNO: Fiorino Macorig, Paolino Marinig.

REANA: Antonia Tonussi, Marino Silvestri.

OVARO: Marino Furlani.

SCODOVACCA: Luciano Scarel.

OGLEJ: Francesco Scutz, Luigi Bertogna.

ŠPETER: Alfonso Staning, Mario Mattelig.

NABORJET: Giancarlo De Antoni.

TERZO D'AQUILEIA: Giuliano De Colle, Addone Zanier.

SREDNJE: Antonio Duriavig.

PASIAN DI PRATO: Emanuele D'Agostini, Giorgio Miani.

RAVEO: Domenico Puicher.

GRMEK: Stefano Gus.

SAN GIORGIO DI NOGARO: Alessandro Mauro, Alfredo Regattin.

MUZZANA: Giacomo Del Piccolo.

CERCIVENTO: Silvano Della Pietra.

Mala galerija uspešno zaključila lansko sezono

Slikar Peter Rehar razstavlja v Sežani

SEŽANA — *Sežanska Mala galerija je zaključila uspešno lansko sezono in pričela letošnjo ustvarjalno in razstavno dejavnost z otvoritvijo razstave likovnih del mladega domačega slikarja. Tako se občinstvu predstavlja Peter Rehar iz Kobjeglave, ki je po končani osnovni šoli in trgovski šoli nadaljeval študij na Akademiji lepih umetnosti v Benetkah. Po številnih samostojnih razstavah v Novi Gorici (Galerija Meblo, Likovna vitrina), Ljubljani (Klub kulturnih in znanstvenih delavcev, Informacijski center za družboslovje, Likovno delo meseca - Cankarjev dom) in Sežani (Mala galerija) se je predstavil na številnih skupinskih razstavah v Benetkah, Tolminu, Idriji, Solkanu, Cetinju in nenazadnje tudi v Pančevu.*

Ob Reharjevi razstavi v Sežani je Zveza kulturnih organizacij Sežana izdala tudi obsežen katalog s številnimi reprodukcijami avtorjevih del. Uvodno besedo pa je napisal likovni kritik dr. Taras Kermauner iz Avbera, ki je predstavil umetniško delo in svet Petra Reharja. Spoznamo, da je Rehar odšel živet na deželo, na kmete, med kraške skale in borovce, trte in ograde, da bi mogel biti čim bolj čist. S tem je naredil še bolj radikalen korak od Šorlijeve. V čisti naravi najde Rehar čiste rože. Pa se s tem ne zadovolji. Rože, ki jih slika in ki so mu mnogo pomembnejše od družb, držav, ekspanzivnih vesolij, politik in nacij, odkriva nanovo. »To vesolje se kaže že zdaj kot srečna narava. Rehar je srečen v naravi, sredi katere živi; ki jo vidi kot stvarno, a jo ugleda obenem v tudi kot porajajočo se v večnost. Šele tu je ekologizem nakaj drugega kot za liberalce; ni več le nova strategija kapitalizma in človekove polaščevalnosti. Šele tu pride do ravnotežja med človekom in naravo, ki je večna. Takšno absolutno ravnotežje je mogoče šele onkraj zgolj narave; šele v svetu po parousiji, po drugem Kristusovem prihodu, po koncu sveta.

Ta konec sveta slikar - človek - že sluti in slika. Medtem ko Španzl slika idealni meščanski svet zadoščenih slasti oziroma odprtih možnosti za to zadostitev, vsedostopnosti zadoščenj, upodablja Rehar idealni svet nebeškosti, ki tiči v človekovi duši kot model, kot spomin, kot hrepenenje, kakor je tako dobro razumel Ivan Cankar,« piše Kermauner v spremni besedi.

-oks-

POPRAVEK

SEŽANA — V članek »Borci za človekove pravice«, ki se nanaša na razpravo o osnutku slovenske ustave v Sežani, objavljenem v Primorskem dnevniku dne 29. decembra 1990, je prišlo do nekaterih neljubih napak, za kar se bralcem opravičujemo.

Tako so sežanski borci v razpravi o osnutku slovenske ustave med drugim poudarili, da osnutek ne upošteva evropske socialne listine, ki med drugim vsebuje pravico do SOUPRAVLJANJA in ne do samoupravljanja, kot je bilo v tekstu predstavljeno, in se beseda »samoupravljanje« večkrat ponavlja namesto besede »soupravljanje«.

Prav tako se je vrinila beseda konfederacija namesto pravilne KONVENCIJE o enakopravnosti moških in žensk.

Ustava osporava omejitev pri pravicah in svobodi združevanja, če je ogrožena socialna varnost.

Sežana ne more sama plačevati

SEŽANA — Varovano območje izvira Rižane, pri katerem črpajo večji del vode za obalni vodovod, po predlogu odloka o določitvi varstvenih pasov in o ukrepih za zavarovanje voda obsega približno 10 tisoč hektarov zemljišč. Skoraj tri četrtine varovanega območja leži v sežanski občini. Zato bi morali samo na Krasu in v Brkinih pripraviti program za izboljšanje ekoloških razmer in ukrepov za preprečevanje onesnaževanja podtalnice kar za 44 naselij.

Čeprav sežanski izvršni svet načelno podpira obalna prizadevanja za zavarovanje njihovih izvirov pitne vode, je imel pri obravnavi zaščitnih ukrepov kar precej pomislekov. V Sežani namreč ocenujejo, da so obalne varnostne zahteve preostre in varovalni pasovi začrtani preveč široko. Prav tako ni nihče izračunal, koliko bo treba za uresničitev zaščitnih ukrepov plačati. Zato so Sežanci že pri obravnavi osnutka tega odloka, ki jim ga je poslal izvršni svet obalnih občin, pred več kot tremi leti zahtevali, naj predlagatelji pripravijo program, iz katerega bodo razvidne finančne obveznosti, določeni roki za sanacijo ter predvideni denarni viri, iz katerih bo pritekal denar za izpolnjevanje zaščitnih zahtev.

Ker večine teh pripomb in predlogov Obala doslej ni upoštevala, je sežanski izvršni svet sredi prejšnjega meseca ob obravnavi predloga odloka svoje zahteve ponovil. Pri tem so poudarili, da je zaščita vodnih virov nacionalnega pomena. Zato naj bi se o sistemskih ukrepih za zaščito podtalnice dogovorili na republiški ravni, kjer naj bi tudi zagotovili denar za sofinanciranje zaščitnih ukrepov.

Sežančani v takem načinu urejanja te problematike vidijo edino možnost, da na svojem območju uresničijo zahteve za zavarovanje rižanske podtalnice in hkrati ohranijo življenje v naseljih od Podgorskega krasa preko Materijskega podolja do Brkinov, ki naj bi po omenjenem odloku pretežno sodili v drugi varovalni pas s strogim režimom varovanja. Če bi bili prebivalci tega predela pri izpolnjevanju vodnovarstvenih zahtev prepuščeni sami sebi, bi bil po mnenju sežanskega IS otežkočen razvoj več kot tridesetih vasi, s tem pa uničena tudi draga večletna prizadevanja za ohranitev življenja v teh krajih.

Kljub neštetim pomislekom in zahtevam po sistemskem urejanju te problematike pa je izvršni svet predlagal, naj bi meje rižanskih varstvenih pasov že letos vrisali v karte dolgoročnega plana občine Sežana. Ko bo pripravljen tudi program konkretnih ukrepov v zvezi s poselitvijo zaščitenega območja, urejanjem kanaliziacije, odlagališči odpadkov, razvojem kmetijstva, prometom, skladiščenjem naftnih derivatov in seveda financiranjem teh ukrepov, bo sežanski IS predlog odloka ponovno obravnaval in ga predložil tudi skupščini v sprejem.

J. O.

Kras naj bi dajal več hrane

SEŽANA — Statistični podatki o lanskih rezultatih sežanskega kmetijstva so kljub napredku na posameznih področjih (mleko, drobnice...) vse prej kot spodbudni. Odkup živine se je zmanjševal, načrta odkupa poljščin niso uresničili, dohodek vinogradnikov in vinarjev bo manjši zaradi vremenskih nevšečnosti... Ker je hkrati očitno, da Kraševci in Brkinci doslej tudi v najboljših vremenskih in ekonomskih razmerah niso nikoli izkoristili vseh naravnih možnosti in prednosti, ki jih imajo v kmetijstvu, je razumljivo, da se bodo tokrat resneje lotili pripravljanja ukrepov za njegov napredek.

V Sežani so namreč spoznali, da ob vse hujšem pomanjkanju delovnih mest tudi v njihovi občini kmetijstvo povečuje možnosti zaposlovanja in omogoča dodatni zaslužek. V zvezi s tem ugotavljajo, da je tudi na tem področju nujen prehod na tržno gospodarstvo. Novemu načinu dela se bo morala čimprej v celoti prilagoditi tudi pospeševalna služba, prenovljena kmetijska zadruga, hranilno-kreditna služba in ne nazadnje vsa - tudi republiška - kmetijska politika oziroma celotni sistem za spodbujanje razvoja te panoge.

V Sežani poskušajo posledice propadanja oziroma opuščanja manjših kmetij omiliti z gradnjo večjih hlevov in urejanjem pašnikov. Tako bodo letos končali gradnjo štirih in začeli graditi 9 večjih novih hlevov, v katerih bo povprečno prostora za več kot 10 mlekaric in več kot 20 repov pitane govedi. Pri desetih hlevih bodo zgradili tudi silose za krmila s skupno prostornino 1900 m³. V zadnjih letih se vse več kmetov odloča tudi za rejo koz in ovac. Občina si prizadeva, da bi povečala dohodkovno uspešnost tega dela živinoreje. Cilj naj bi dosegli tudi s priznanjem ovce istrske pramenke za avtohtono pasmo Istre in Krasa. Zato bodo kupili več testiranih plemenskih ovnov. Hkrati želijo letos zgraditi še hleve za 1230 ovac in 240 koz, od Socerba do Senožeč pa bodo uredili štiri molzišča za drobnico ter nekaj sirarnic in zorilnic ovčjega in kozjega sira.

Kraševci želijo bolj izkoristiti tudi svojo znamenito terro rosso in kraško klimo. KZ Vinakras je že pripravila program za obnovo 67 ha vinogradov, načrte za ureditev nadaljnjih 19 hektarov pa še pripravljajo. Na izrazito kraških legah bodo posadili refošk, drugod pa visokokakovostne bele sorte. Za nove vinograde je v trsnici Vrhovlje že rezerviranih 18 tisoč rdečih in 47 tisoč komadov belih cepljenk. Seveda pa bodo kakovost kraškega vina skušali izboljšati tudi s številnimi drugimi ukrepi od zdravstvene selekcije trsov do opazovanja refoška na različnih podlagah, pa s poskusi v zvezi s pomanjkanjem kalija, zatiranjem metuljev gozdnega sukača in podobno.

Načrti so zahtevni tudi v sadjarstvu. Letos naj bi obnovili 10 ha sadovnjakov in zasadili prvi večji nasad lešnikov (2 ha) v Klancu pri Kozini. Vzgojiti nameravajo tudi nove sorte češpelj ter pričeti s sušenjem sadja v večji zasebni sušilnici. V sadovnjaku bodo uvajali celovito zaščito ob najmanjši možni uporabi pesticidov, vsi brkinski sadjarji pa naj bi sodelovali pri sadjarjenju ter skupno nastopali na trgu.

V vseh programih bo imela veliko dela tudi nedavno ustanovljena neodvisna kmetijska svetovalna služba, v okviru katere v Sežani trenutno dela pet kmetijskih strokovnjakov. Ti bodo morali dobesedno zaorati ledino tudi v dopolnilnih kmetijskih dejavnostih, s katerimi nameravajo Sežanci popestriti svojo kmetijsko ponudbo. Tako konkretno že uresničujejo zamisel o ureditvi sušilnice za sadje, pa zeljarne, rastlinjaka in zasebne proizvodnje suhomesnatih izdelkov. Razmišljajo tudi o pridelovanju ekološko neoporečne hrane, razvoju domačih obrti, več kot deset kmetij pa lastniki želijo usposobiti za kmečki turizem. Podobnih možnosti pa je še več, saj naj bi se po mnenju IS ta predel še bolj uveljavil tudi v konjereji, ribogojstvu in drugih posebnih dejavnostih.

JANEZ ODAR

Potovanje se je končalo na Kozini

KOPER, KOZINA — Promet na jugoslovansko-italijanski meji je bil tudi ta vikend dokaj gost. Pa ne samo na registriranih mejnih prehodih, kjer se kolona potnikov vije mimo okenc kabin mejnih miličnikov in kontrole carinikov, pač pa tudi po drugih, skrivnih poteh. Tako so v petek zvečer okrog 20. ure graničarji nedaleč od mejnega prehoda Krvavi potok pri Kozini pri ilegalnem prehodu zalotili skupino okrog 25 ljudi, ki se na pozive naj se ustavijo, potem pa tudi na opozorilne strele v zrak, niso hoteli ustaviti. Razbežali so se, graničarjem pa je uspelo ujeti 11 prebežnikov, zvečine Pakistancev.

V akcijo so se takoj vključili tudi miličniki Postaje mejne milice s Kozine in oddelka milice na Kozini. Pri Kompasovi restavraciji so v mitsubishiju švicarske registracije dobili pet tujcev, ki so bili - kot so ugotovili kasneje v preiskavi - del omenjene večje skupine. V akcijo so se, seveda, vključili tudi Italijani in pri ugotavljanju razmer na njihovi strani meje v kombiju ford transit z romunsko registracijo našli Rašeda Khana, 30, Pakistanca, ki začasno biva v Italiji. Khan je na italijanski strani čakal pribežnike, a zaman. Italijani so ga s kombijem vred poslali nazaj v Jugoslavijo, kjer se je potovanje končalo za večji del skupine.

Sedemnajstim prebežnikom oziroma organizatorju, vodiču in vozniku forda se je včeraj pridružilo še šest prebežnikov iz omenjene skupine. Dobili so jih italijanski karabinjerji in jih vrnili v Jugoslavijo. Tod se je z vsemi prijetimi srečal tudi sodnik za prekrške, ki je vsakemu odredil sedem dni zaporne kazni, za tri (organizatorja, vodiča in šoferja) pa je s koprske UNZ pri temeljnem tožilstvu... kazenska ovadba. Preiskava je v teku.

Tako kot pri vsaki skupini prebežnikov, je tudi pri tej, ki so jo sestavljali predvsem Pakistanci in Indijci, nekaj zanimivosti. Prva je nedvomno ta, da so vso organizacijo »potovanja« prevzeli tujci, Pakistanci. Jugoslovanskih posrednikov tokrat ni bilo zraven. Kaže, da je pri organizaciji potovanja po Evropi imel največ besede Rašed Salim, 34 let, Pakistanec, trgovec, ki začasno biva v Avstriji. Brat, ki živi v Švici mu je posodil mitsubishija, od nekega Romuna pa je imel dovoljenje za uporabo kombija. Različna vozila, različne registracije. K poslu je pritegnil še Rašida Khana, ki začasno biva v Italiji, za vodiča pa izbral Rašida Butta. Ko so organizatorji potovanja v Ljubljani od »potnikov« pobrali od 500 do 700 dolarjev po človeku, so jih 20 strpali v kombi in v petek okrog 19. ure prepeljali do Mihel, kjer so jih razložili in napotili v gozd, da so čakali. Ostali so se s praznim kombijem in avtom odpeljali naprej proti meji, na Krvavem potoku. Od tod so vodiča peljali nazaj k skupini, Khan je s kombijem šel čez mejo in čakal. Čakal je tudi Salim, a tokrat brez uspeha. Graničarji in miličniki so nesrečne potnike spet ujeli. Inšpektorji sektorja za mejne zadeve pri koprski UNZ so v postopku ugotovili tudi, da so bili tujci namenjeni v Italijo, Švico in Belgijo. Kot sta povedala dva Indijca, je bila pot v Belgijo najdražja, saj naj bi do Grčije plačala vsak po 3000 dinarjev, od tod do Belgije pa prav toliko.

DUŠAN GRČA

Prvi korak na poti izvajanja »štafete«

Richetti je odstopil Kdo mu bo nasledil?

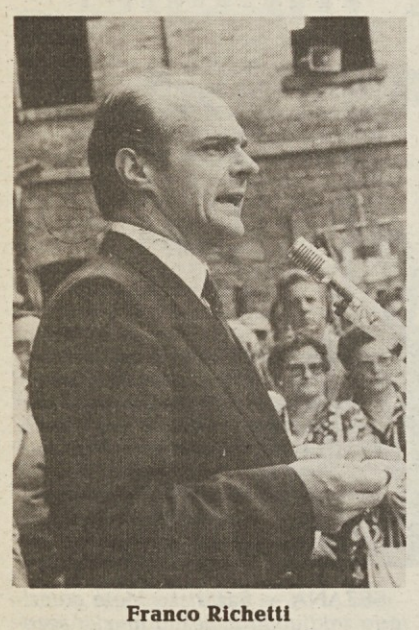

Franco Richetti

Tržaški župan Franco Richetti je včeraj dopoldne formalno odstopil. Stranke imajo od danes na osnovi zakona o reformi krajevnih uprav dva meseca časa za izvolitev novega župana in novega občinskega odbora. Dosedanji upravitelji bodo do izvolitve novih pravnomočno opravljali vse upravne in politične funkcije; če pa v roku dveh mesecev ne bodo izvolili nove uprave, bo prefekt, prav tako v skladu z novo zakonodajo, prisiljen razpustiti občinski svet ter imenovati izrednega komisarja, ki bo sklical predčasne upravne volitve.

Richetti je bil izvoljen za župana sredi oktobra leta 1988, ko so pokrajinska tajništva KD, PSI, PSDI, PRI in PLI dosegla sporazum o tako imenovani štafeti, po kateri naj bi demokristjanskega župana na polovici mandata nadomestil socialist. Richettijeva uprava se je rodila z velikimi upravnimi ambicijami, dejansko pa se je v teh dveh letih in nekaj mesecev v glavnem omejila na tako imenovano redno upravljanje, brez večjih sončnih in senčnih točk. Njeno delo so spremljali spori in polemike znotraj večinske koalicije, tako imenovanih preverjanj je bilo ničkoliko, zadnje, ki so ga zahtevali republikanci, je trajalo od lanskega julija do pozne jeseni, končalo pa se je brez večjih stvarnih rezultatov. Med mandatom se je govorilo tudi o vstopu Slovenske skupnosti v občinski odbor, Lokar pa je bil vseskozi v opoziciji, pred glasovanjem o proračunu za tekoče leto pa je zapustil sejno dvorano.

V skladu s političnim dogovorom bo mesto župana sedaj šlo socialistom, ki pa se še niso sporazumeli o Richettijevem nasledniku. Naravni kandidat je vsekakor sedanji podžupan Seghene, ki pa pripada notranji levičarski komponenti PSI, manjšinski struji, ki je po izvolitvi nove miljske uprave v polemiki z večino, ki vodi tržaško Craxijevo stranko. Če se socialisti ne bodo sporazumeli za izvolitev Segheneja, sta trenutno najresnejša kandidata za županskо mesto pokrajinski tajnik Perelli in odbornik za urbanistiko Cecchini. Pred časom se je govorilo tudi o kandidaturi senatorja Agnellija, ki pa kot kaže ne namerava zapustiti Palače Madama.

Že danes pa bo po vsej verjetnosti odstopil tudi predsednik pokrajinske uprave, socialist Dario Crozzoli, ki je za danes zjutraj sklical tiskovno konferenco. Pokrajinski tajnik PSI Perelli je v tej zvezi objavil tiskovno noto, v kateri pravi, da bodo sklepi predsednika Pokrajine »v skladu s podpisanimi sporazumi« in da so socialisti vsekakor pripravljeni čim prej začeti pogajanja, da bi Trst dobil v najkrajšem času novi upravi. Perelli je tudi izrekel priznanje županu Richettiju zaradi njegove korektnosti.

S. T.

Po odločitvi vseh delavcev na včerajšnji sindikalni skupščini

Tovarna Iret od včeraj zasedena v protest proti sklepu o odpustih

Obrat podjetja Iret v Ul. Caboto je od včerajšnjega dopoldneva zaseden, 51 redno zaposlenih delavcev pa je v znak solidarnosti s 109 kolegi v dopolnilni blagajni oklicalo celodnevno stavko. Za tak drastični protest se je vseh 160 delavcev Ireta soglasno odločilo na včerajšnji skupni sindikalni skupščini, ki so jo ob 9.30 sklicali pokrajinski sindikati kovinarjev FIM-CISL, FIOM-CGIL in UILM, da bi delavce seznanili s pismom, ki ga je lastništvo tovarne 2. januarja poslalo pokrajinskim sindikalnim tajništvom. Kot smo že poročali, je pismo vsebovalo sporočilo o začetku »postopka za kolektivno omejitev osebja za 109 enot«, kar preprosto pomeni odpust 109 delavcev v dopolnilni blagajni.

Kriza v Iretu se je zaradi vladnih ukrepov proti izvažanju orožja in vojaške opreme začela že leta 1987, ko je bil tudi uveden režim posebne dopolnilne blagajne za skoraj 150 zaposlenih. Aprila lani je bil s posredovanjem deželne uprave končno dosežen sporazum o t.i. mobilnosti delovne sile, s katerim so se tržaški industrijci, Združenje srednjih in malih podjetij ter obrtniške stanovske organizacije obvezali, da bodo ob pomoči Deželnega urada za delo poskrbeli za zaposlitev Iretove odvečne delovne sile, ki je takrat štela 133 delavcev. Do lanskega decembra je tako dobilo novo zaposlitev 24 delavcev, kar je manj kot 20 odstotkov, ostalim 109 pa se bo dopolnilna blagajna iztekla 27. t. m.

Kljub temu da je lastništvo Ireta še pred božičem obljubilo, da si bo prizadevalo za obnovo dopolnilne blagajne in da se bo o vseh morebitnih ukrepih posvetovalo s predstavništvom prizadetih delavcev, se to očitno ni zgodilo. Odločilo se je za enostranski korak odpustitve delavcev, s čimer bi tudi avtomatično odpadel načrt o mobilnosti. Kot nam je včeraj povedal predstavnik FIM-CISL Fulvio Gregoretti, pa sindikati protestirajo tudi proti Združenju tržaških industrijcev, ki se je obvezalo, da bo našlo zaposlitev za polovico odvečnih delavcev, medtem ko bi moralo Združenje srednjih in malih podjetij zagotoviti 25 delovnih mest, obrtniški organizaciji Confartigianato in CNA pa kakih 10.

Poleg zasedbe obrata, ki bo trajala najmanj do današnjega jutra, so sindikalna zastopništva delavcev za rešitev nastalega položaja zahtevala tudi nujno srečanje na deželnem odborništvu za industrijo. Medtem pa so že včeraj imela sestanke s krajevnimi parlamentarci in predstavniki političnih sil, od katerih so zahtevala takojšnje posege na krajevni, deželni in vsedržavni ravni, s pomočjo katerih naj bi prišli do obnove dopolnilne blagajne in torej do osnovnega pogoja za zaposlitev odvečnih Iretovih delavcev. Prvo srečanje je bilo včeraj opoldne z delegacijo KPI, v kateri so bili senator Spetič, poslanec Bordon in pokrajinski tajnik Costa, sledil je razgovor s tajnikom PRI Castigliegom, popoldne pa so se predstavniki delavcev Ireta srečali še z delegacijo pokrajinskega tajništva PSI, v kateri so bili senator Agnelli, sekretar Perelli, miljski župan Ulcigrai in član tajništva Minin, svoj prihod pa sta napovedala tudi poslanca Coloni in Camber. Po Gregorettijevih besedah so vsi politični oziroma parlamentarni predstavniki izrazili polno solidarnost z delavci Ireta in jim zagotovili svoje posredovanje in pomoč za preprečitev napovedanih odpustov.

Tajnik PSI Perelli in senator Agnelli pa sta se v zvezi s položajem v Iretu že včeraj dopoldne v Vidmu sestala z deželnim odbornikom za industrijo Sarom, ki jima je zagotovil, da so se tudi v prejšnjih dneh nadaljevali stiki z novimi lastniki Ireta v skrbi, da bi zagotovili ohranitev zaposlitvene ravni. Po odbornikovem mnenju pa v sedanjem trenutku ni mogoča nobena druga rešitev kot ta, da bi odpustitveni postopek suspendirali oziroma umaknili na osnovi poprejšnjega sporazuma med podjetjem in delavci v dopolnilni blagajni, kot se je to že zgodilo v primeru delavcev bivše Aquile. To možnost so sicer pri Iretu pred časom že zavrnili, vendar jo bodo glede na sedanji zaostren položaj nedvomno ponovno vzeli v poštev.

Na sliki (foto Magajna) **sindikalni transparent pred zasedeno tovarno.**

Večina članov organizacije je razočaranih zaradi objave seznamov

Kdo so bili tržaški člani Gladia

Objava seznamov pripadnikov tajne organizacije Gladio je povzročila vrsto reakciji in komentarjev, oglasili so se seveda tudi sami pripadniki organizacije in zelo negativno komentirali sezname.

Primorski dnevnik izhaja dan po tem, ko so ostali časopisi, ki izhajajo v ponedeljkih, že objavili sezname. Pri branju in primerjanju različnih seznamov smo opazili nekatere razlike, ki bi jih lahko pripisali površnosti piscev ali pa nepopolnosti seznamov. Zapisati je namreč treba, da je prva objavila seznam državna televizija in da gre torej za novinarsko vest, ne pa za uradne vladne sezname.

Kar se tiče naše dežele in še posebej Trsta je treba zapisati, da že sami seznami prinašajo nekatere "zanimivosti". Dejstvo je namreč, da so nekateri gladiatorji že mrtvi, kljub temu pa so njihova imena objavljena. To dejstvo je seveda vzbudilo polemike, češ da bi lahko izpustili preminule člane organizacije. Naslednja zanimivost je, da je precej tržaških gladiatorjev po rodu iz krajev, ki so po drugi svetovni vojni ostali pod Jugoslavijo. Tako najdemo med gladiatorji imena ljudi, ki so se rodili v Postojni, v Pulju, v Labinu, Umagu in celo v Trogirju.

Ljudje, katerih imena so objavili, so reagirali na objavo seznamov negativno. Mimo vsega so zamerili vladi in politikom, da so "predali" imena članov tajne organizacije novinarjem, ne da bi kaj koga vprašali, ali pa obvestili. Večina gladiatorjev je sicer dobila pismo admirala Fulvia Martinija, v katerem jih le ta obvešča, da so organizacijo uradno razpustili in se zahvaljuje za opravljeno delo. Nekateri, ki so na seznamu pa pisma niso dobili. Zgodilo se je tudi to, da je Paola Lezzi iz Cervignana izjavila, da z organizacijo ni imela nobene zveze in je bila ob branju seznama osupla.

Nekateri gladiatorji, seveda tudi tržaški, pa priznavajo svojo pripadnost in se je ne sramujejo. Jezni pa so na politike, ki so jih sredi polemik "zapustili" in "prepustili" njihova imena javnosti. Očitno je namreč, da v javnosti tajna organizacija Gladio ni popularna in da jo marsikdo povezuje z najbolj temnimi trenutki povojne italijanske zgodovine. Tudi zato se marsikateri gladiator čuti "izdan", saj si je pričakoval, da ga bodo primerneje ščitili. Iz objavljenih izjav lahko razberemo, da so se člani Gladia čutili posebne vrste "rodoljubi" in da so videli največjo nevarnost v komunistični invaziji. Seveda je težko dajati izjavam pravo težo, nekateri namreč zavijajo svojo pripadnost v skrivnost, drugi pa bolj odkrito povedo, katere so bile njihove funkcije. O tem bo seveda še veliko govora, saj bodo gladiatorji dalj časa v središču pozornosti.

Glede seznama tržaških gladiatorjev, naj povemo, da jih je večina iz mesta, trije so bili iz Nabrežine, dva pa naj bi bila z Opčin. Verjetno pa je treba tudi te podatke jemati z določeno mero previdnosti. Prav gotovo bomo slišali glasove, da je bilo v tržaški okolici še več gladiatorjev, čeprav je delovala organizacija po pravilih tajnosti in se gladiatorji med sabo niso poznali, ali vsaj vsi se niso. Marsikdo je zato izvedel za svoje "tovariše" prav na podlagi objavljenih seznamov.

Druga ugotovitev ob branju seznamov pa je, da v njih ni vidnejših osebnosti. Izjema sta le Bruno Passagnoli, demokristjan, ki je bil več časa pokrajinski odbornik, in notar Giovanni Tomasi, ki je bil dolgo let predsednik nacionalistično obarvane tržaške sekcije CAI Alpina delle Giulie.

V seznamih tudi ljudje iz tržaške okolice

Objavljamo imena tržaških pripadnikov razpuščene organizacije Gladio. Trije izmed njih so iz Nabrežine, dva pa sta (na podlagi seznamov) z Opčin. Tržaški gladiatorji so:

Romano Bailo, Francesco Barbi (Opčine), Pierpaolo Bartolozzi, Fabio Bertoldi, Umberto Bilisco, Elvidio Brezzi, Leone Brunner, Aurelio Bruschi (Opčine), Sergio Buttazzoni, Giampaolo Cavicchi, Riccardo Caputo, Ernesto Carrà, Antonino Cella, Luigi Comello, Antonio Coselli, Adelchi Cutroneo, Giuliano Dell' Antonio, Renzo Di Ragogna, Arrigo Dimini, Ferruccio Faraguna, Livio Fabris (Nabrežina), Marcello Fabris (Nabrežina), Lucio Ferretti, Lionello Galimberti, Mario Giacopelli, Leonardo Gregorio, Vasco Guardiani, Corrado Guerin, Remigio Lampronti, Ernesto Lanzavecchia, Duilio Maiola, Angelo Mannino, Laura Mandel (ki je tudi edina ženska v tržaškem seznamu), Nelson Mantovani, Enzo Marsi, Roberto Marianelli, Paolo Matteucci, Elio Merluzzi (Nabrežina), Rinaldo Migliavacca, Mario Montabone, Massimiliano Moradei, Guido Nobile, Fortunato Panezzutti, Dorando Pasqualini, Giuseppe Pappalardo, Bruno Passagnoli, Mario Passagnoli, Mattia Passudetti, Marcello Pergami, Paolo Procecco, Lucio Profeti, Giorgio Roberti, Giuliano Sauli, Aldo Scotti, Ottone Sponza, Giuseppe Sussa, Giovanni Tornasi, Giovanni Tomasi, Scipio Tommasini, Ernesto Tonetto, Marino Valle, Roberto Vitas, Giovanni Zamolo, Ugo Zara in Luigi Zorzini.

Vrste na poštah za plačevanje januarskih obvez

Prav gotovo bi bil včeraj normalen ponedeljek, da ne bi bil to tudi dan, ko se je začelo plačevanje raznih računov in dajatev. Med tem so se v prazničnih dneh namreč nabrali računi za elektriko, plin in vodo, za telefon, stanovanjske najemnine in seveda tudi za plačilo televiziskih in radijskih naročnin.

Poštni uradi in banke so bili včeraj polni ljudi, ki so želeli te obveznosti opraviti. Največ čakanja je bilo morda na poštah, dokajšnje vrste pa so bile tudi pred sedežem SIP na Trgu Oberdan in na bližnjem sedežu RAI za plačevanje TV abonmaja. Nervoze, včasih tudi majhnih prepirčkov, ni manjkalo. Vse se je potem seveda rešilo, ko je zainteresirani le prišel do okenca in opravil svoje.

Večkrat smo že zapisali, da bi morali poštni uradi, pa tudi banke ob takšnih dnevih še okrepiti blagajniško službo. Pa ostajajo takšne kritike in pripombe brez vidnega uspeha; delno zato, ker so že prostori v bankah in na poštah za plačevanje raznih računov določeni, malo pa tudi zato, ker poteka delo plačevanja raznih računov po nekem določenem redu, ki ga je težko spreminjati.

Za prihodnje dni, in sicer od 15. januarja dalje, se nam obetajo v Trstu in v naši pokrajini tudi vrste za dvig bencinskih bonov (v glavnem v občinskih izpostavah). V pričakovanju novih bonov pa so Tržačani medtem obudili staro navado in se podali po bencin čez mejo. Že v soboto in nedeljo smo videli dolge vrste Tržačanov, ki so kupovali bencin na črpalkah onstran meje. In čeprav je tudi jugoslovanski bencin doživel podražitve, ki pa jih je delno omililo nedavno razvrednotenje dinarja, se je Tržačanom le izplačala kratka vožnja preko meje, z morebitnim nakupom še česa v tamkajšnjih trgovinah. Vsekakor so za liter goriva ponekod računali 1000 lir, drugje pa kakšno malenkost več. Večji obisk Tržačanov se je poznal tudi pri poslovanju raznih gostinskih obratov v Kopru, Izoli, Portorožu in Piranu, ki so bili polno zasedeni.

Z današnjim dnem pa se začnejo v trgovinah s konfekcijo in obutvijo že tradicionalne razprodaje. Odprte bodo tudi tiste trgovine, ki so si privoščile počitnice do 6. januarja. Trgovci obljubljajo, da bodo tokratne razprodaje res zelo ugodne. Nekaj izložb smo že videli, druge so trgovci pripravljali včeraj popoldne. Tudi veletrgovine, kot Standa in Upim, so pripravile popuste. Vse bo torej steklo tako kot je v tem času v navadi. Le kupcev z onstran meje tokrat ne bo v takšnem številu, kot so si ga trgovci pred devalvacijo dinarja pričakovali.

N. L.

Brezigar za konferenco o tržaškem teritoriju

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar je ob vesti, da bo deželni odbor 22. in 23. februarja priredil v Trstu deželno konferenco o teritoriju, naslovil na deželno vlado svetovalsko vprašanje, v katerem ocenjuje pobudo kot koristno in potrebno v trenutku, ko se pripravlja revidiranje temeljnih urbanističnih in regulacijskih načrtov za FJK. Pač pa je Brezigar mnenja, da bi moral deželni odbor pred deželno konferenco organizirati konferenco o teritoriju za tržaško pokrajino, ki bi bila nujna, da bi specifično ocenili upravljanje teritorija na tem omejenem območju, ki je bil v preteklosti slabo uporabljen, in to z namenom, da se ne bi še stopnjevali posegi v škodo teritorija.

Med drugim — opozarja Brezigar v svetovalskem vprašanju — se je deželna uprava že leta 1982 obvezala, da bo priredila konferenco za tržaški teritorij.

Naši bralci radi potujejo z nami

Prvi so prišli na sedež uredništva že v ranih jutranjih urah v strahu, da ne bi prišli prepozno in tako zamudili letošnje izlete Primorskega dnevnika. Skrb teh zvestih udeležencev izletov našega dnevnika ni bila povsem neosnovana, saj je bila večina razpoložljivih mest oddana že v dopoldanskih urah. Nekoliko nepričakovano so najprej pošla mesta za izlet v Maroko, kamor bo proti koncu aprila odpotovalo nad sto izletnikov.

Veliko zanimanje je požel tudi predlog o večdnevnem obisku Sicilije: ker je prijavljenih veliko, so se organizatorji odločili, da bodo sprejeli še nekaj prijav (na voljo je še 15 mest), s katerimi bi lahko zapolnili še tretji avtobus. Za najdaljši izlet. za turo po ZDA, pa je na voljo še šest mest. Vsi zainteresirani naj se zglasijo v uradih agencije Aurora in ne na sedežu PD.

Na sliki (foto Magajna) **včerajšnje mrzlično vpisovanje.**

Sinoči v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu

Spet neplodno zasedanje o Sesljanskem zalivu

Govorniški maraton o Sesljanskem zalivu še ni obrodil nobenih sadov. V devinsko-nabrežinskem občinskem svetu je do pozne ure vladalo neke vrste vzdušje pričakovanja, da se bo vsak trenutek nekaj zgodilo, v bistvu pa se ni zgodilo nič.

Svetovalec zelene liste Sgambati je nadaljeval z utemeljitvijo svojih popravkov, ki so jih socialisti in demokristjani redno zavrnili ob večkrat odločilnem vzdržanju misovskega svetovalca. Župan Locchi je bil sinoči videti nekoliko manj polemičen in napet, kot na prejšnjih sejah, saj se je tudi on verjetno sprijaznil z usodo, da bo skupno z ostalimi svetovalci preživel v sejni dvorani po vsej verjetnosti tudi soboto in nedeljo. Devinsko-nabrežinski občinski svet se bo vsekakor znova setal v četrtek.

Za danes ali jutri je napovedano srečanje pokrajinskih in deželnih vodstev Slovenske skupnosti in KD, na katerem bo tekla beseda o krizni situaciji v Nabrežini ter o odnosih med obema strankama. Tudi med demokristjani, podobno kot med voditelji SSk, se v zadnjem času pojavljajo zelo različna stališča in gledanja o nadaljnjih odnosih med strankama.

Pokrajinski tajnik KD Tripani hoče igrati še zadnjo karto za premostitev razkola s SSk, župan Locchi pa je, kot kaže, zagovornik trde linije v odnosih z Brezigarjem. Tudi v SSk pa se v zadnjem času pojavljajo zelo različne ocene devinsko-nabrežinskega položaja.

Brezigar je spet zahteval, naj občinski svet odloži razpravo o konvenciji za Sesljan in naj s tem tudi vzame v pretres pomisleke, ki glede tega dokumenta prihajajo tudi iz vrst socialistične stranke in KD. Nekdnaji župan je rekel, naj se da možnost vsem, ki to želijo, da predložijo popravke in dopolnila.

Komunisti so podprli predlog SSk po odložitvi seje, njihov predstavnik Depangher pa je izrazil upanje, da ni to samo sredstvo zavlačevanja in da bo tako odločno stališče SSk zagovarjala tudi pri končnem glasovanju. Občinski svet pa je z glasovi PSI, KD in MSI zavrnil Brezigarjevo zahtevo.

Načelnik svetovalske skupine SSk Brecelj je med debato znova poudaril, da jabolko političnega spora v občini ni Sesljanski zaliv ampak županovo pismo o problemu dvojezičnih izkaznic. SSk je spet glasno zahtevala odstop Locchija in je mnenja, da občinska uprava, ki je dejansko ni več, ne more v takih pogojih odobriti tako pomembnega sklepa, kot je konvencija o Sesljanskem zalivu.

Županovo stališče o osebnih dokumentih pomeni napad na doseženo stopnjo sožitja in na sodelovanje med Italijani in Slovenci, vse skupaj pa se po mnenju Breclja uokvirja v širši napad na SSk in tudi na slovensko manjšino.

Socialisti so spet iznesli stališče, da bo treba konvencijo o Sesljanu na nek način spremeniti in izboljšati, a šele potem, ko bo občinski svet odobril ta sklep, ki je neposredno vezan na konvencijo. Načelnik PSI Di Giorgio je bil zelo kritičen in piker do SSk (označil jo je kot znorelo spremenljivko) zaradi zadržanja te stranke tako glede Sesljana kot glede vseh ostlaih vprašanj, ki trenutno razdvajajo nekdanjo devinsko-nabrežinsko politično večino. (st)

Po 25 letih »dogovarjanja« s finančnim ministrstvom

Pokrajina: staro poslopje bo postalo sodoben center

V mestnem središču bo v doglednem času nastal nov večnamenski center: tržaška Pokrajina, kot sta na včerajšnji tiskovni konferenci poudarila predsednik Dario Crozzoli in odbornik za proračun in načrtovanje Salvatore Cannone, namerava v ta namen preurediti staro poslopje v Ul. 30. oktobra, v katerem je bil nekdaj nameščen državni arhiv. V teh dneh naj bi se namreč končno zaključila dolgotrajna »pravda« med tržaško pokrajinsko upravo in finančnim ministrstvom glede zamenjave starega poslopja z novim.

Pravzaprav se zadeva razpleta že dobrega četrt stoletja, tako da je pripomba o počasnosti upravno-birokratskega kolesja italijanske države več kot upravičena. Že leta 1964 je namreč pokrajinska uprava izročila v uporabo prostore v Ul. Lamarmora 17, kamor se je preselil državni arhiv. Takratni dogovor je predvideval, da bo Pokrajina prevzela stari sedež v Ul. 30. oktobra 7 in ga preuredila. Vendar pa do uradno potrjenega dogovora ni prišlo, ker je bilo treba preveriti, tako so vsaj zatrjevali predstavniki raznih finančnih uradov, še vrsto podrobnosti.

Kot kaže, pa so v zadnjem času prebrodili vse težave in v nekaj dneh bosta obe strani podpisali dokončen sporazum. Zaenkrat je namreč svoj uradni pristanek na zamenjavo poslopij s podpisom potrdil minister Formica, zadnjo formalnost pa predstavlja določitev davka na register, nakar bodo sporazum podpisali še predstavniki Pokrajine. Istočasno pa se bodo s predstavniki tržaškega Finančne intendance dokončno dogovorili o poravnavi najemnine za sedež v Ul. Lamarmora.

Vsekakor ni naključje, da se je zadeva prav v tem obdobju premaknila z mrtve točke: po oceni predsednika Crozzolija gre povezovati ugoden razplet »pravde« glede zgodovinskega poslopja v Ul. 30. oktobra z novo vlogo, ki jo pokrajinam pripisuje deželni zakon o upravni decentralizaciji in z določili reforme javnih uprav. Vendar pa je pri vsem, je še podčrtal Crozzoli, odločilna politična volja, ki je končno omogočila, da se bo začel uresničevati projekt o prenovi starega znamenitega poslopja v zgodovinskem jedru Trsta; prenovljeno stavbo, ki je bila že desetletja povsem zapuščena, pa namerava pokrajinska uprava izročiti v uporabo raznim združenjem.

V Trstu namreč primanjkuje primernih prostorov, v katerih bi lahko razna kulturna, rekreacijska ali drugačna združenja razvila svojo dejavnost, kot tudi ni centrov, v katerih bi se lahko zbirali vsi, ki so začasno v mestu (npr. znanstveniki, ki sodelujejo z raznimi raziskovalnimi inštitucijami).

To je zaenkrat hipoteza o namembnosti poslopja, potrditi pa jo morata še pokrajinski odbor in svet. O tem pa naj bi se izreklo, sta podčrtala Crozzoli in Cannone, tudi prebivalstvo, zato so tudi sklicali izrecno tiskovno konferenco. Ker pa preureditev stare stavbe predstavlja precejšnje stroške, sta Crozzoli in Cannone razmišljala o tem, da bi pritličje in kletne prostore prepustila zasebnikom, ki bi lahko pod zemljo izgradili parkirišče, v pritličju pa uredili razne trgovine. V prvem in drugem nadstropju pa bi na javne stroške pridobili prostore za razna društva oziroma družbeno-družabne pobude.

Na proseški šoli Levstik delujejo tudi razredi s celodnevnim poukom

V zvezi s predvpisom v I. razred nižje srednje šole (rok za predvpis zapade 23. januarja 1991) bi radi opozorili starše, da delujejo na srednji šoli Fran Levstik na Proseku tudi razredi s celodnevnim poukom.

Redni pouk traja od 8. do 16. ure, ob sobotah pa do 13.15. Za kosilo, ki ga učenci dobijo v šolski menzi, je predviden premor od 12.25 do 13.25.

Nekateri predmeti (slovenščina, italijanščina, matematika in angleščina) imajo nekaj dodatnih tedenskih ur, tako da poteka utrjevanje in ponavljanje snovi v šoli. S tako razčlenjenim poukom si šola prevzame večjo odgovornost za učenčev šolski uspeh.

Taka šolska struktura nudi večjo odgovornost za socializacijo in motiviranost predvsem tistim učencem, ki iz raznih razlogov ne morejo biti doma deležni primerne pomoči.

Poslopje šole F. Levstik je za celodnevni pouk primerno opremljeno. Šola razpolaga z veliko telovadnico, s posebnimi učilnicami, z jezikovnim laboratorijem, z igriščem na prostem in z urejenim vrtom. V zadnjih letih organizira šola tudi računalniški tečaj.

Predstavniki staršev v Zavodskem svetu DSŠ Fran Levstik na Proseku

Spominska svečanost v Borštu

Prebivalci Boršta in Zabrežca bodo s spominsko svečanostjo, ki bo v četrtek ob 20. uri v srenjski hiši, počastili 46-letnico spomina na tisti 10. januar leta 1945, ko so vas obkolili fašisti in nemške vojaške sile in so bili pri tem trije partizanski borci, ki so bili skriti v vaškem bunkerju, ubiti, domačin Danilo Petaros pa težko ranjen, nato ujet in zaprt v koronejske zapore, od koder so ga na skrivaj odpeljali v tržaško Rižarno, kjer je meseca aprila tudi končal svoje življenje v krematoriju. Za to priložnost so domačini pripravili kulturni program, pri katerem bodo sodelovali tudi domači učenci. Organizatorji svečanosti, ki se bo začela s položitvijo cvetja pred spominsko obeležje v vasi, vabijo vaščane, da se je polnoštevilno udeležijo. (nl)

V nedeljo je zaradi heroina umrl 24-letni delavec, včeraj pa so našli truplo 26-letne narkomanke

Še ena smrt vezana na mamila?

Seznamu oseb, ki so v našem mestu umrle zaradi mamil, moramo od nedelje sem pripisati še dve imeni. V nedeljo je umrl 24-letni delavec Paolo Giliarini, včeraj pa so odkrili truplo 26-letne Clare Larniani.

Dekle je bivalo v Ulici Calcara 18, njeno stanovanje pa je bilo v petem nadstropju čednega stanovanjskega bloka pod Škednjem. Stanovalci so malo po sedmi uri zjutraj našli njeno truplo na stopniščni ploščadi pred vhodnimi vrati in poklicali Rdeči križ. Sodni zdravnik Costantinides je pregledal truplo in ugotovil, da je dekle umrlo vsaj šest ali sedem ur prej. Najbrž jo je obšla slabost, ko se je pozno zvečer vrnila domov, sicer pa bodo dokončne vzroke smrti ugotovili šele po obdukciji. Kljub temu in upravičenemu zadržanju preiskovalcev, ki so dokaj oprezni, ko gre za domnevne smrti zaradi mamil, smo zvedeli, da hrani tržaška kvestura precej obsežen fascikel o Clari Larniani. Dekle so poznali kot redno uživalko mamil, zaradi tega je povsem verjetno, da moramo prav v mamilih iskati razlog njene smrti. Sodni zdravnik je sicer dejal, da je smrti povzročila pljučna embolija, vendar ni izključeno, da jo je posredno povzročila prekomerna doza mamila.

Inšpektor Scozzai nam je povedal, da so pregledali stanovanje, ki ga je Clari odstopila mama. Prostori naj bi bili lepo urejeni, našli pa naj ne bi niti trohice mamila oziroma pripomočkov, s katerimi

Clara Larniani

Paolo Giliarini

si narkomani pripravljajo doze, ki si jih nato vbrizgnejo v žilo.

Clara Larniani ni imela stalne službe in menda tudi ne kake občasne zaposlitve, imela pa je že nekajkrat opravka s pravico zaradi manjših ropov in preprodaje ukradenih predmetov. Prav decembra lani so jo na prizivnem procesu oprostili vseh obtožb, zaradi katerih so jo leta 1985 obsodili na tri mesece zapora. Takrat naj bi skušala v neki zlatarni prodati nekaj dragocenih predmetov. Lastnica ji je dejala, naj se vrne naslednji dan, ko pa se je vrnila, so jo pričakali policijski agenti. Morda bo preiskovalcem pomagalo tudi sporočilo, ki ga je Clara pustila v telefonski tajnici. Sporočilo je poimensko in vsebuje podatke o nekaterih zmenkih.

Brez pravih kratkih stikov s pravico, čeprav je bil prav tako zapisan med rednimi uživalci mamil, je bil Paolo Giliarini, ki je umrl v noči na ponedeljek. Fant je bil zaposlen v Štivanski papirnici in je stanoval na Scali Santi, 37/2. V nedeljo zvečer sta se s prijateljem in soletnikom Ginom Giubbanijem odpravila v Istro na večerjo, ker sta hotela praznovati nakup avtomobila (Volvo station wagon), ki si ga je, sicer rabljenega, pravkar kupil Giliarini. Ko sta odšla iz restavracije naj bi Giliarinja obšla slabost, prijatelj, ki je vedel, da je Paolo užival mamila, je sedel za volan in se odpeljal proti Trstu. Na mejnem prehodu pri Lazaretu pa je neki karabinjer opazil, da je Giliarini ležal na prednjem sedežu in je šoferja vprašal, kaj je z njim. Giubbani mu je objasnil položaj in tako sta s karabinjerjem odhitela proti bolnišnici, kjer so Giliariniju vbrizgnili v žilo veliko količino snovi, ki deloma nevtralizira učinek mamila, vendar je bilo prepozno. Kljub pomoči mu je prekomerna doza heroina povzročila srčno kap.

Ni bilo mogoče ugotoviti, če si je Giliarini priskrbel heroin na Koprskem ali kje v Trstu, vendar ni izključena možnost, da je mamilo »jugoslovanskega« porekla. Naraščanje števila žrtev heroina, ki je odločno »prečisto« za krajevne narkomane, navajene na doze, v katerih je največ do 20 odstotkov kemično aktivne snovi, močno skrbi preiskovalce in vse, ki se ukvarjajo z zdravljenjem narkomanov. Paolo Giliarini je prav pred kratkim zaključil terapijo, da bi se odvadil heroina, vendar mu to očitno ni veliko pomagalo.

Tržaški preiskovalci so vsekakor navezali še tesnejše stike s kolegi iz Kopra, saj je heroin terjal svoje žrtve tudi v sosednjem mestu, kjer se čedalje bolj utrjuje tržišče z mamili. (ef)

Oster napad LpT na Tombesija

Obnova neobdavčenega bencinskega kontingenta je bila včeraj predmet Gambassinijevega svetovalskega vprašanja v deželnem svetu in tiskovnega sporočila tajništva Liste za Trst, v katerem melonarji ostro napadajo predsednika Trgovinske zbornice Tombesija zaradi nekaterih njegovih izjav, ustanovo samo pa zaradi »neučinkovitosti« v primerjavi z videmsko zbornico. Tombesi je večkrat izjavil - pravi tiskovna nota - da bo zaradi zakona o obmejnih območjih težko zahtevati obnovo kontingenta in da je cena neobdavčenega bencina prenizka. Prav zato naj bi Tombesi včeraj odpotoval v Rim, kjer naj bi od ministrstev za industrijo in za finance »zahteval« povišek cene za 120 lir. LpT, ki je v bencinskih kontingentih našla enega od svojih bojnih konjev, pa zahteva ne samo obnovo kontingenta, ampak tudi njegovo povečanje in najnižjo možno ceno za liter goriva.

Tragični epilog sobotne prometne nesreče

Aloisi podlegel poškodbam

Sobotna prometna nesreča na križišču med ulicama Coroneo in Zanetti je žal terjala eno žrtev. V nedeljo zjutraj je na oddelku za oživljanje umrl 20-letni Lorenzo Aloisi. Univerzitetnega študenta so gasilci potegnili iz razbitin renaulta, v katerem je sedel z dvema prijateljema. Že na prvi pogled je bilo njegovo zdravstveno stanje kritično, saj so ga sprejeli v bolnišnico, ko je bil že v komi četrte stopnje. Malo pred polnočjo so se zdravniki odločili za kirurški poseg, ki je trajal nekaj ur, mlademu fantu pa žal ni bilo pomoči. Izboljšalo pa se je stanje ostalih štirih ranjencev. Mestni redarji so v nedeljo opravili nekaj dodatnih izvidov, potek nesreče pa ni še popolnoma jasen. Pri tem pa velja omeniti podatek, da so Paolu Hotesu, ki je sedel za volanom maseratija, ugotovili v krvi količino alkohola, ki je »presegala dovoljene meje«.

Lorenzo Aloisi

Poučevala je klavir na glasbeni šoli GM

Emi Gombač v slovo

Kakor je živela tiho in odmaknjeno, tako nas je zapustila nekdanja profesorica klavirja šole Glasbene matice v Trstu Ema Gombač por. Vrabec. Bila je eden tistih skromnih, premalo priznanih vendar pomembnih oblikovalcev slovenske zamejske kulture. Neutrudna, požrtvovalna sodelavka Glasbene matice, je doprinesla močan delež razvoju njene glasbene šole v letih, ko se je naša centralna glasbena ustanova osvobajala vezi provincializma in stremela k sodobnejši, strokovno višji kvalitetni ravni. Preko 20 let je poučevala klavir in vzgojila celo generacijo mladih pianistov ter s svojimi uspehi dosegla, da se je marsikateri njenih dijakov povzpel kasneje na vidno mesto med slovenskimi zamejskimi glasbeniki. Spominjali se je bomo vedno kot nesebično osebnost, ki je razdajala svoje moči in znanje pri najrazličnejših akcijah glasbene šole, ne da bi zato zahtevala ustrezno plačilo, v časih ko je ustanovi primanjkovalo osnovnih sredstev za preživetje, ko je primanjkovalo učnih prostorov, ko je bila GM prisiljena, da je z izkupičkom plesnih prireditev, ki jih je organizirala, pokrila nekaj najnujnejših izdatkov. Vse dokler ji je njeno krhko zdravje dopuščalo, je vestno izpolnjevala svoje poklicne dolžnosti in bila vedno dober tovariš svojim šolskim kolegom.

Naj ji bo lahka domača zemlja!

GOJMIR DEMŠAR

†

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi mož, oče, ded in praded

Miroslav Colja (Miro)

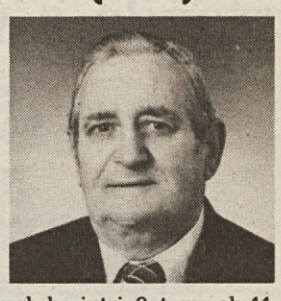

Pogreb bo jutri, 9. t. m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v proseško cerkev.

Žalujoči žena Justina, sin Aldo ter hčeri Karla in Mirjam z družinami ter ostalo sorodstvo.

Prosek, 8. januarja 1991

†

Nepričakovano nas je zapustil naš dragi mož, oče, sin in nono

Edi Grgič

Pogreb bo jutri, 9. t. m., ob 10.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo oče Srečko, žena Emi, sestra Marija z družino, sin Pavlo z družino in hčerka Magda.

Trst, 8. januarja 1991

Ravnateljica, učno in neučno osebje ter dijaki učiteljišča A. M. Slomšek skupno z vzgojiteljsko šolo izrekajo globoko sožalje hišniku Pavlu Grgiču ob smrti dragega očeta.

Ob nenadni smrti Edija Grgiča izrekata občuteno sožalje družini

Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov Union in odbor Ljudskega doma v Podlonjerju.

Ob izgubi bivše pedagoginje Eme Gombač por. Vrabec izreka svojcem iskreno sožalje

Glasbena matica

KD Primorsko - Mačkolje izreka Pinotu Gherbassiju in ne Gherbaggiu iskreno sožalje ob smrti dragega brata.

8. 1. 1990 8. 1. 1991

Ob 1. obletnici smrti našega dragega

Cvetka Gomizelja

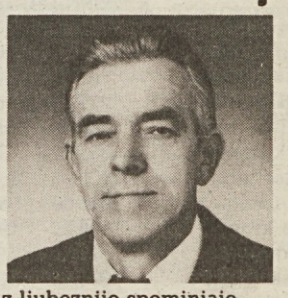

se ga z ljubeznijo spominjajo **žena Cvetka, sin Edi in hči Wanda z družinama.**

Prosek, 8. januarja 1991

Več svečanosti in tradicionalni badnjak v cerkvi sv. Spiridona

Pravoslavna cerkev je včeraj tudi v Trstu praznovala božič

Srbska skupnost je včeraj praznovala božič. Pravoslavci (Rusi, Srbi, Bolgari in Romuni) se še vedno držijo julijanskega koledarja in ne gregorijanskega, kot ga imamo mi, zaradi tega praznujejo božič trinajst dni po našem. Na predvečer božiča, medtem ko mi imamo polnočnico, imajo pravoslavci »badnjak«. Proti večeru so v cerkvi sv. Spiridona imeli slovesno peto mašo, ki jo je daroval pop Raško Radović, katere se je udeležilo res veliko število vernikov, predvsem Srbov, ki živijo v Trstu in okolici. Po cerkvenem obredu, ki je bil zelo slovesen, se je lepo število prisotnih zbralo v dvorani srbske skupnosti **(na sliki)**, kjer je bila velika miza obložena z raznim sadjem in slaščicami ter s hrastovimi vejami in tvoramni svečnik. Tla dvorane, kot tudi cerkve, je pomočnik popa potrosil s slamo, ki ponazarja Kristusovo rojstvo. Vse to je pop blagoslovil in po tem obredu sta tako pop Radović, kot predsednik skupnosti Đerasimović zaželela vsem prisotnim in njihovim družinam vesel božič in srečno novo leto.

Tekst in foto M. M.

Skupina New swing singers nastopila v škedenjski cerkvi

Znani ansambel New swing singers iz Ljubljane je v nedeljo popoldne nastopil v cerkvi v Škednju s koncertom slovenskih božičnih in črnskih duhovnih pesmi. Pod vodstvom Ota Pestnerja (skupino sestavljajo še Dare Hernig, Marijan Petan in Tomaž Kozlevčar) so New swing singers v prvem delu sporeda zapeli slovenske božične ljudske pesmi ter nekaj pesmi v priredbi Dareta Heringa, drugi del pa je bil v celoti posvečen črnski duhovni glasbi. Zelo številno občinstvo je nastopajoče nagradilo z dolgimi aplavzi. **(Foto M. M.)**

Zelo dobro uspelo koledovanje dekliškega zbora Vesna iz Križa

Dekliški zbor Vesna je v nedeljo popoldne v Križu obudil stari običaj koledovanja. Dekleta so se z dirigentom Bogdanom Kraljem zbrale pred cerkvico sv. Roka, od koder so v spremstvu harmonikarja obiskale vse vaške trge, kjer so s pesmijo voščile vaščanom in vaščankam novo leto. Koledovanje je zelo dobro uspelo, saj je vaška skupnost z veliko simpatijo sprejela to pobudo.

Na sliki (foto Magajna) **kriške pevke pred cerkvico sv. Roka.**

menjalnica

7. 1. 1991

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1154,30	1110.—	Japonski jen	8,438	8,20
Nemška marka	751,17	745.—	Švicarski frank	888,42	880.—
Francoski frank	221,56	218.—	Avstrijski šiling	106,80	105,50
Holandski florint	666,44	660.—	Norveška krona	192,05	187.—
Belgijski frank	36,452	35,50	Švedska krona	201,57	197.—
Funt šterling	2190.—	2150.—	Portugalski eskudo	8,412	7.—
Irski šterling	2010,80	1980.—	Španska peseta	11,858	11.—
Danska krona	195,23	192.—	Avstralski dolar	893.—	810.—
Grška drahma	7,165	6,50	Jugoslov. dinar	—	70.—
Kanadski dolar	998,45	910.—	ECU	1547,75	—

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

»Caro Bonbon« v Teatru stabile namesto Mandragole

»Caro Bonbon« bo prva letošnja predstava Stalnega gledališča Furlanije-Julijske krajine. Program sezone je sicer predvideval gostovanje Stalnega gledališča iz Rima z Goldonijevo igro Mandragola. Vodstvo rimskega gledališča je žal sklenilo, da bo prekinilo s to igro, kar je prisililo vodstvo tržaške gledališke hiše, da bo predčasno postavilo na oder svojo novo produkcijo. Krstna uprizoritev igre »Caro Bonbon« bo v torek, 15. januarja. Tekst nove predstave je igralec Massimo de Francovich črpal iz pisem, ki jih je Italo Svevo v obdobju tridesetih let pisal ženi Livii Venezian. Svevo je ženo ljubkovalno nazival Bonbon. Od tod naslov predstave.

Uprava Stalnega gledališča FJK sporoča, da za predstavo Caro Bonbon velja abonmajski listek 6A (namesto Caro bugiardo) in da bodo abonenti listek 2B, ki je bil namenjen igri Mandragola, lahko uporabili za novo nadomestno predstavo.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo

V ponedeljek, 14. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil JOAQUIN ACHUCARRO.

razna obvestila

Sekcija VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec priredi v četrtek, 10. t. m., ob 20. uri v srenjski hiši v Borštu spominsko proslavo ob 46. obletnici tragičnih dogodkov januarja 1945 s priložnostnim kulturnim programom. Vabljeni.

Eleni in Aleksiju se je pridružila

NICOL

Iskreno čestitamo

člani MePZ Primorec - Tabor.

čestitke

Ansambel TPPZ Pinko Tomažič čestita svojemu dolgoletnemu članu PAVLU MIKLAVCU ob 60. rojstnem jubileju in mu želi še na mnoga zdrava leta.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 8. januarja 1991

SEVERIN

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.38 - Dolžina dneva 8.53 - Luna vzide ob 0.55 in zatone ob 11.17.

Jutri, SREDA, 9. januarja 1991

JULIJAN

PLIMOVANJE DANES: ob 2.43 najvišja 32 cm, ob 10.46 najnižja -16 cm, ob 15.35 najvišja -8 cm, ob 19.20 najnižja -12 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9 stopinj, zračni tlak 1015,2 mb, pada, brezvetrje, vlaga 87-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Carolina Victoria Perez Tedesco, Francesco Dossi, Elisa Tramarin, Cecilia Cressi, Anna Cervesi, Manola Bertok, Katerina Jerman.

UMRLI SO: 35-letni John Bayne, 77-letni Lionello Tavarado, 79-letni Gilberto Cecco, 68-letna Adla Chatilà, 94-letna Giovanna Apostoli, 76-letni Luigi Zara, 20-letni Lorenzo Aloisi, 87-letna Bianca Pittaro, 41-letni Gino Cramastetter, 66-letni Livio Siega, 63-letni Edoardo Grgic, 51-letna Dina Rossa, 79-letni Emilio Emili, 83-letna Genoveffa Buttignon, 80-letna Maria Fili, 91-letni Gino Zoppolato, 77-letni Giovanni Lantier, 81-letni Giorgio Ianovitz, 77-letni Domenica Valentini, 86-letna Valeria Minca, 88-letni Giorgio Ogulli.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 7., do sobote, 12. januarja 1991

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Combi 19, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija)

ŽAVLJE (tel. 232253), FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - 19.30 do 20.30

Ul. Combi 19, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. sergija), Ul. Mazzini 43.

ŽAVLJE, FERNETIČI - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Darujte za

Slovenski visokošolski sklad

Sergij Tončič

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

David Pownall

MOJSTRSKA LEKCIJA

Režija Mario Uršič

V četrtek, 10. januarja, ob 16. uri ABONMA RED H.

V petek, 11. januarja, ob 16. uri ABONMA RED I.

gledališča

VERDI
Operna sezona 1990/91

Nocoj ob 20.uri (red H) ponovitev baletne predstave GRAN GALA. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

Od 25. t. m. dalje bo na sporedu opera NABUCCO. Dirigent Piergiorgio Morandi, režiser Pasquale D'Ascola.

GLEDALIŠČE ROSSETTI

Pri blagajni gledališča so na razpolago posebne gledališke karte za 8 predstav po ugodni ceni.

V torek, 15. t. m., ob 20.30 bo na sporedu CARO BONBON Itala Sveva v izvedbi tržaške skupine TEATRA STABILE F-JK.

LA CONTRADA
Gledališče Cristallo

Nocoj ob 20.30 ponovitev dela Luigija Lunarija TRE SULL'ALTALENA, ki ga predstavlja Teatro Filodrammatici iz Milana. Režija Silvano Piccardi.

Gledališče Ul. Ananian

Od 11. do 20. t. m. bo na sporedu Gabriellijevo delo A. A. A. CERCASI v uprizoritvi skupine I GREMBANI.

Prosimo vse oglaševalce v PRIMORSKEM DNEVNIKU, da čimprej poravnajo - preko pooblaščenih denarnih zavodov - naše račune iz leta 1990.

PUBLIEST Srl

mali oglasi

UNIVERZITETNI študent nudi lekcije iz slovenščine in italijanščine. Tel. 382541.

VAJENKO išče trgovina jestvin v Boljuncu. Tel. 228114 ali 228729.

OSMICO ima odprto Zvonko Ostrouška, Zagradec 1. Toči belo vino in teran.

SMUČARSKE čevlje, bele barve, znamke koflach, štev. 40, rabljene samo 5-krat, ugodno prodam. Tel. 395003 ob urah obedov.

MIZARSKI pomočnik star 17 - 20 let za namestitev pohištva dobi zaposlitev. Ponudbe poslati na Publiest, Ul. Montecchi 6 - Trst, po šifro »Mizar«.

FRANCOSKO vadnico iz predvojnih ali povojnih let kupim. Telefon (040) 820630 do 9. ure zjutraj ali ob uri kosila.

IZKUŠENEGA prodajalca—ko išče trgovina ustekleničenih pijač (bottiglieria) v središču mesta. Tel. (040) 750286 od 15. do 18. ure.

VINSKA klet išče delavca z opravljenim vojaškim rokom. Tel. (040) 750286 od 15. do 18. ure.

V AVSTRIJI, v mestu Haus pri Schladmingu, oddam v najem stanovanje po zelo ugodni ceni. Informacije tel. (040) 213951 ob uri kosila.

PRODAM dobro vpeljano trgovino s sadjem in zelenjavo. Tel. 228390.

UGODNO prodam avtomobil alfa romeo 164 T. spark, star dve leti. Zainteresirani naj telefonirajo na 212163 po 18. uri.

PRODAM nikoli rabljene smučarske čevlje znamke nordica št. 31, smuči rossignol dolge 120 cm, otroške smučarske hlače št. 34 in rokavice. Tel 226687 ob večernih urah.

PRODAM fiorino v dobrem stanju, prevoženih 10.000 km, možnost izstave fakture, tel. 201127.

PRODAM električno kitaro jackson za 1.500.000 lir in ojačevalec za kitaro marshall jubilee 50 W za 850.000 lir. Tel. 271862 ob uri kosila.

PRODAM avto fiat 131, letnik '79. Cena po dogovoru. Tel. 208451.

Berite

»Novi Matajur«

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je na ogled kiparska razstava SLAVKA TIHCA.

V Palači Economo na Trgu Libertà 7 je na ogled razstava o restavriranjih in najdbah v deželi Furlaniji-Julijski krajini. Razstava bo trajala do 31. t. m., na ogled pa je ob delavnikih od 9. do 13. ure.

V Beneški hiši v Miljah (Calle Oberdan 14) bo do 20. t. m. odprta razstava z naslovom DESCRIPTIO HISTRAE - Trst in Istra v starodavni kartografiji. Urnik: 10.00-12.30, 17.00-20.00, ob praznikih 10.30-13.00.

V galeriji Rettori Tribbio 2 je odprta razstava slikarja LIVIA ROSIGNANA. Razstava je na ogled do 11. t. m. s sledečim urnikom: ob delavnikih 10.30-12.30, 17.30-19.30, ob praznikih 11.00-13.00. Ob ponedeljkih zaprto.

kino

ARISTON - 17.00, 22.00 **Il tè nel deserto**, r. B. Bertolucci, i. D. Winger.

EXCELSIOR - 16.00, 22.00 **La sirenetta**, prod. Walt Disney.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.45, 22.00 **Rocky V.**, i. Sylvester Stallone.

NAZIONALE I - 16.20, 22.15 **Vacanze di Natale '90**, i. C. De Sica, E. Greggio.

NAZIONALE II - 16.00, 17.30 **Tartarughe Ninja alla riscossa**, 19.00 **Fantozzi alla riscossa**, i. Paolo Villaggio.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 **Frenesie erotiche di Rambone,** porn. □□

NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 **Stasera a casa di Alice**, r.-i. Carlo Verdone, i. Ornella Muti.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 **Atto di forza**, i. A. Schwarzenegger.

MIGNON - 16.00, 22.15 **La storia infinita 2.**

EDEN - 15.30, 22.00 **Oltre il sesso bestiale**, porn. □□

CAPITOL - 15.30, 22.10 **Ghost - Fantasma**, i. P. Swayze.

LUMIERE - 16.00, 22.00 **Ritorno al futuro III**, i. M. J. Fox.

ALCIONE - 16.15, 22.10 **Un angelo alla mia tavola**, r. J. Campion.

RADIO - Zaprto.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

prispevki

Kolegice in kolegi Berte Vremec iz časnikarskega uredništva Radia Trst A darujejo ob smrti mame Angele 110.000 lir za Sklad M. Čuka in 110.000 lir za Cerkveni pevski zbor Sv. Jernej.

V spomin na Franca Križmančiča darujejo Ida, Vinko, Dina in Silvija 60.000 lir za ŠD Zarja in Štefanija 30.000 lir za Bazoviški dom.

V spomin na našega dragega Franca Križmančiča darujejo žena Silvana, Davorin in Lučka 50.000 lir za ŠD Zarja, 50.000 lir za KD Lipa, 50.000 lir za pogrebno podporno društvo Bazovica, 50.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Bazovici.

V spomin na Franca Križmančiča daruje mama Zofija 50.000 lir za balinarski odsek ŠD Zarja.

Namesto cvetja na grob pok. Franca Križmančiča daruje družina Križmančič (Šajsnikovi) 15.000 lir za ŠD Zarja.

Namesto cvetja na grob pok. Franca Križmančiča daruje Stanko Grgič 20.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na Franca Križmančiča darujejo sosedje 50.000 lir za ŠD Zarja.

Namesto cvetja na grob pok. Franca Križmančiča daruje Oskar Grgič 50.000 lir za ŠD Zarja.

Namesto cvetja na grob pok. Franca Križmančiča darujeta Lučka in Cvetka 50.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na moža gospe Ines Furlan darujejo bivše sošolke Magda Pertot, Magda Nadlišek, Mirjam Švab in Daria Sancin 40.000 lir za Sklad M. Čuka.

V spomin na pok. Franca Križmančiča darujeta družini Čuk in Zotič (Kraljevi) 60.000 lir za šolo P. Trubar iz Bazovice.

V spomin na Tanjinega očeta Dušana Hreščaka darujejo prijateljice od rekreacije 60.000 lir za Odbojkarsko društvo Bor.

Namesto cvetja na grob pok. Ane Križman daruje družina Bertolino (Repen 69) 15.000 za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Branka Gustina daruje družina Bertolino 15.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V počastitev spomina Slave Čebulec - Katre daruje Dragica Kapun 20.000 lir za obnovo spomenika NOB na Opčinah.

Namesto cvetja na grob pok. Eme Comar darujeta Lidija in Marija Semenič 30.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj.

Namesto cvetja na grob Izidorja Zobca daruje Pavla Sancin 20.000 lir za boljunsko cerkev.

LINEA

Danes se prične sezonska razprodaja s popusti od 20% do 80%

LINEA — Ul. Carducci 4 — TRST

obv. občini 28/12/90

Ob zaključku sobotnega Fantastica in po radodarni razdelitvi milijard

Letošnja nasprotnika končno na oddihu

Zaslužili smo si nekaj mesecev oddiha: s sobotnim Fantasticom bo do jeseni (ali skoraj) mir. Nemir se bo verjetno začel nekoliko prej, ko bodo začeli razpravljati o novem voditelju ali voditeljih. Iz leta v leto se v zvezi s to oddajo ponavljajo spori, drobne ali manj drobne zakulisne bitke. Bili smo priča spopadu med Enricom Montesanom in Anno Oxa, letos sta bila na vrsti Pippo Baudo in Marisa Laurito. Revije so jim v zadnjih tednih posvetile kar precej strani. Sedaj sta si zaslužila kanček počitka in zadovoljstva ob podatku, da je zadnji oddaji Fantastica sledilo 11,5 milijona gledalcev. Še zadovoljnejši so neznani dobitniki milijard in milijonov, a preden napišemo zadnjo piko o letošnji izdaji sobotnega varieteja, bi še za trenutek prisluhnili prav Baudu in Lauritovi.

V soboto zvečer ob 23.40, torej s skoraj 40 minutami zamude, se je zaključil variete, ki ob godu Italijanom priljubljene »befane« razdeljuje milijarde. Zadnji kader, preden se je ekrana polastil TG, nam je posredoval nekoliko utrujen in oznojen, a očitno tudi zadovoljen in ponosen obraz Pippa Bauda. Skratka podvig mu je uspel: polastil se je spet svojega prestola na prvi državni mreži. Po treh letih »izgnanstva« na Berlusconijevih mrežah, se je najprej približal najmlajši sestri RAI 3, na hitro je šel tudi mimo RAI 2 in skozi glavna vrata sobotnega večernega varieteja spet na RAI 1. Prehodi so bili davek, ki ga je moral plačati »skesani sin«. Tisti, ki so mu poverili eno od najvažnejših oddaj v okviru državnih mrež (čeprav so drastično skrčili sredstva tudi za to oddajo), niso tvegali nič, saj nihče ne more dvomiti v Baudovo profesionalnost.

Prav gotovo je varietejske vajeti držal izredno trdno v rokah. Šušlja se, da bo variete vodil tudi prihodnje leto. »Ne vem, če bi se ga lotil še enkrat,« odgovarja voditelj nekoliko sibilsko in ta trenutek vsekakor previdno, »odvisno pač od pogojev, ki mi jih bodo nudili, pa tudi od uspeha oddaje, ki se je bom lotil marca ob četrtkih zvečer.«

Tako je na nekoliko prikrit način potrdil, da je obnovil pogodbo z RAI, ki naj bi zapadla 15. januarja. Nihče ne dvomi, da je Baudo veteran, stari maček, ki se kar spretno giblje tudi po televizijskem zakulisju, manjka mu ne niti objektivnosti in smisla za stvarnost: »Televizija se mora vseskozi obnavljati,« pravi, »potrebuje razne teme in različne vsebine. Stari in poznani ciklusi oddaj postanejo dolgočasni, kot pete maše. Gledalci se čedalje bolj "amerikanizirajo", zvečer gredo najraje zdoma, lahko v kino, ob vikendih na deželo. Zato mislim, da bi morali vložiti več truda v sporede ob sredah in četrtkih, ko športni dogodki ne prekrijejo vsega ostalega.«

Baudo pazljivo sledi podatkom Auditela, zanj so skoraj vademecum, kar pomeni da doživlja na svoji koži okuse in muhavost gledalcev. »Mrež je ogromno, zato podatki, ki nam jih nudi Auditel, niso dovolj, nanašati se moramo na odstotke gledalcev, tako kot to počnejo drugod. Oddaje morajo biti kratke, da se jih gledalci ne naveličajo, ker zna biti TV daljinec neusmiljen kot morilec.«

Povprašali smo ga še za mnenje o TV novostih te sezone. »Najbolj presenetljiv je bil uspeh oddaje Paperissima, oddaje, ki igra na parodio, tako kot sloni Fantastico na formuli "uradnega" varieteja. Mislim pa, da tudi s šalami ne smemo predaleč, ker tvegamo, da razočaramo občinstvo. Zato upam, da oddaje kot Paperissima in Blob, ne bodo imele dedičev.«

Toliko glede razočaranja, kaj pa TV očaranje?

»Lahko očaramo s tehniko ali bolj neposredno. Tehnično očaranje nam ponuja na zlatem pladnju sodobna znanost. Za silvestrovo sem bil v Skandinaviji. Parabolična antena nam je omogočila, da smo si ogledali praznovanja po vsem svetu, kar je pregnalo dolgočasje, ki preti vsakemu novoletnemu praznovanju. Dandanes pa se dogaja še nekaj: ugledne TV osebnosti se selijo z mreže na mrežo, gledalci se ne morejo navezati ne na osebnosti ne na oddaje. TV gledalci pa bi se morali dejansko navezati tudi na posamezne osebnosti, lahko tudi tako, da bi odkrili neko novo Cuccarini.«

PAOLO PIERSANTI

Marisa Laurito se zdi nekoliko bolj utrujena od njenega kolega in letošnjega »nasprotnika«.

»Stresirana sem. Ta Fantastico zame ni predstavljal samo profesionalnega, temveč tudi prav fizični napor.«

Za Bauda bi skoraj lahko sumili, da bi bil pripravljen sprejeti naslednjo izvedbo od oktobra dalje, Marisa Laurito pa ni enako navdušena. »Ta trenutek sem prav uničena, dve leti bom potrebovala, da se bom rešila utrujenosti, ki sem si je nabrala v teh dveh mesecih. Prav na noben način se ne bi lotila novega Fantastica.«

Prej Celentano, nato Baudo. Neapeljska voditeljica bi rada postavila piko na i tudi v zvezi z vsemi natolcevanji o sporih z Baudom. »Spoprijemala sva se s Celentanom, spoprijemala sva se z Baudom. Mislim, da je naravno. Jaz sem zagovarjale svoje ideje, on svoje, nikoli se nisva kregala,« nadaljuje. »Pozdravila sva se prijateljsko, ohranila sva dober odnos, cenim ga kot osebo in profesionalca.« Spraševali smo jo, če jo je izkušnja na Fantasticu zadovoljila.

»Bilo je v redu, lahko pa bi bilo še bolje, počutila sem se nekoliko utesnjeno. Tega pravzaprav nisem pričakovala.«

Nismo si mogli prihraniti pripombe, da očitno ji je bil bolj všeč Fantastico s Celentanom. »Pippo in Adriano sta predlagala dve različni obliki sobotnega varieteja: jaz se počutim nekoliko bliže Celentanovemu načinu, ki je neposrednejši, čeprav sloni na scenariju. Pippo Baudo pa se je odločil za tradicionalno obliko, ki vedno omejuje spontanost, če je ne predvideva scenarij. Zato sem bila utesnjena, kljub prijetnim in simpatičnim kolegom.«

Marisa Laurito se bo v bližnji bodočnosti pojavila na malem ekranu v nanizankah, ki jih predvideva spored RAI 1. Nato se bo vrnila k svoji največji ljubezni - gledališču.

LUCIA RAVBAR

Vodja tržaškega letečega oddelka na Radiouno

Z današnjim dnem se vrača na deželne radijske valove Radiouno (ob 14.30) že četrta izdaja oddaje *A tu per tu*, ki jo režira Giancarlo Deganutti, vodi pa Daniele Damele. Oddaja je pri poslušalcih doživela kar dober odziv, saj je privabljala v studio iz tedna v teden najvidnejše tržaške osebnosti. Letošnja izdaja je zasnovana za spoznanje drugače, saj nosi podnaslov *13 personaggi in pole position*. Damele in Deganutti ne namerava posvečati svoje pozornosti slavnim osebnostim, temveč ljudem, ki so sicer znani in cenjeni na profesionalnem področju, a jih široko občinstvo najpogosteje ne pozna. Prvi gost bo vodja tržaškega letečega oddelka Giuseppe Padulano, ki bo v današnji oddaji povedal, kako je še sorazmerno mlad prišel do izredno odgovornega mesta. Prav gotovo bo tudi orisal marsikatero zanimivo izkušnjo, ki jo je doživel med svojim delom v našem mestu.

»Vedeževalski« Studio 2

V današnji oddaji Studio 2, kot običajno na TV Koper-Capodistrija med 17.30 in 19. uro, bo gost oddaje astrolog Srečko Možina, ki piše horoskop tudi za naš dnevnik. Voditeljici Nevi Zajc bo med drugim odgovarjal na vprašanja o usodi nove države - Slovenije. O tem, kaj mislijo o napovedovanju prihodnosti, bomo iz ust najvidnejših Slovencev, kot so Janez Drnovšek, Milan Kučan, Lojze Peterle in Ciril Zlobec, izvedeli v prispevku novinarke Sare Jovič, precej prahu pa bo prav gotovo dvignil prvi televizijski intervju z Vinkom Levstikom, neuradnim »državnim sovražnikom št. 1«. Z njim se bo pogovarjal novinar Janko Tedeško. Gledalci se seveda lahko oglasijo po telefonu.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

6.55 Aktualno: Uno mattina
10.10 Stik z umetnino
10.15 Pogreb ubitih karabinjerev (prenos iz Bologne)
11.35 Umetniki danes
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Variete: Piacere Raiuno
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Kvarkov: Rečni raki
14.30 Italijanska kronika
13.00 V stiku z umetnino
15.30 Otroški variete: L'albero azzurro
16.00 Mladinska oddaja: Big!
17.55 Iz parlamenta in vesti
18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo
18.45 Ferrara Musica 1990
19.40 Almanah in dnevnik
20.40 Nanizanka: La signora in giallo
21.35 Film: La donna esplosiva (kom., ZDA 1985, r. John Hughes, i. Anthony Michael Hall, Kelly Le Brook), vmes (22.40) dnevnik
23.30 Aktualno: O novem filmu Francesce Archibugi Verso sera
24.00 Dnevnik, iz parlamenta
0.25 Rubrika opolnoči
0.40 Abecedar narave

RAI 2

7.00 Risanke, nanizanka Lassie in otroški variete
8.30 Nanizanka: Adderly
9.30 Aktualno: Radio anch'io
10.20 Španščina in nemščina
10.50 Nadaljevanka: Capitol
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik - Diogenes
13.15 Rubrika o gospodarstvu
13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.15 Quando si ama, 15.05 Destini
15.30 Film: Il sottomarino fantasma (krim., ZDA 1950, r. Douglas Sirk, i. Edward Judd)
17.00 Vesti in Iz parlamenta
17.10 Nanizanka: Villa Arzilla
17.45 Nanizanka: Alf
18.10 Knjige: Casablanca
18.20 Šport in Rock cafè
18.45 Nanizanka: Hunter
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Film: Noi uomini duri (kom., It. 1987, r. M. Ponzi, i. Renato Pozzetto, Enrico Montesano)
22.15 KPI včeraj in jutri
23.15 Dnevnik - Pegaz, Dosje
24.00 Vreme in horoskop
0.20 Film: Tom Jones (pust., VB 1963, r. Tony Richardson, i. Albert Finney, Susannah York)

RAI 3

11.25 SP v plavanju (finale, prenos iz Pertha)
13.30 Dokumentarec: Bolgarski samostani v zgodovini in umetnosti - Mojstri renesanse
14.00 Deželne vesti
14.30 Dokumentarca: Zdravje v blue-jeansih, 15.00 Lutka po imenu Ostržek
15.30 Film: Gli amanti della città sepolta (r. Raoul Walsh, i. Joel McCrea, Dorothy Malone)
17.05 Nanizanki: I mostri - L'allenatore dell'anno, 17.30 Vita da strega
18.00 Dok. oddaja: Geo
18.30 SP v plavanju
18.45 Športna rubrika: Derby
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, 20.25 Una cartolina di A. Barbato
20.30 Aktualno: Telefono giallo - Podjetnik in učiteljica, vmes (22.00) večerni dnevnik
23.00 Nočni dnevnik
23.30 Film: Il dittatore (kom., ZDA 1940, r.-i. Charlie Chaplin)

TV Slovenija 1

9.00 Zgodbe iz školjke
10.00 Šolska TV: Človekovo telo, 10.30 dok. V hribih se dela dan...
11.05 Izobraževalna oddaja: Kvaliteta življenja
11.35 Šport: Sedma steza
11.55 Osmi dan
12.40 Video strani
14.50 Video strani
15.00 Žarišče (pon.)
15.00 Sova (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Šolska TV (pon.)
18.10 Spored za otroke: Lonček kuhaj - Čokoladna zmrzlina, 18.20 dokumentarni niz Zgodovina Vatikana - Od Petra do Konstantina
19.10 Risanka in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanka: Prepričevanje (J. Austen, r. Howard Baker, 2. del)
20.55 Glasbena oddaja: Tribute to Benny Goodman
21.50 Dnevnik in vreme
22.15 Nočni program Sova, vmes nanizanki Policijski oddelek in Škotska balada - Ulica strahu
23.50 Video strani

TV Koper

16.00 Otroška oddaja
16.30 O zamejskem športu: 6. krog
17.30 Studio 2 Koper
18.45 Odprta meja
19.00 TVD Stičišče
19.25 Video agenda
19.35 Otroška oddaja
20.00 Film: Delitto sulla strada (ČSR 1979, r. Jidrick Polak, i. Jarek Perepenko, Vilem Basser)
21.30 Nanizanla: Justice
22.15 Žrebanje lota
22.20 TVD Novice

TV Slovenija 2

16.00 Poskusni satelitski prenosi
16.30 SP v plavanju (posnetki iz Pertha)
17.30 Studio 2 Koper
19.00 Oddaja o folklori: tamburaši iz Artič in skupina Emona
19.30 Dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Žrebanje lota
20.35 Filma: Barbara Stanwyck (dok.) in Stella Dallas (dram., ZDA 1937, r. King Vidor)
23.00 Yutel

CANALE 5

8.00 Nanizanka: La famiglia Brady
8.30 Film: Scanzonatissimo (kom., It. 1963, r. Dino Verde, i. A. Noschese)
10.25 Aktualno: Gente comune
11.45 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.35 Tris, 13.20 O.K. Il prezzo è giusto!, 14.20 Il gioco delle coppie
15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo... parliamone
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.15 Nanizanka: I Robinson
18.45 Kviza: Il gioco dei nove, 19.35 Tra moglie e marito
20.15 Aktualno: Radio Londra
20.25 Striscia la notizia
20.40 Variete: Bellezze sulla neve
22.40 Dokumentarca: I re dell'avventura, 23.10 Gran Galà per Twin Peaks
23.25 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.10 Striscia la notizia
1.40 Radio Londra (pon.)
1.50 Nan.: Marcus Welby, 2.50 Operazione ladro

RETE 4

8.30 Nadaljevanke: Aspettando il domani, 9.00 Così gira il mondo, 9.30 La mia piccola solitudine, 10.00 Piccola Cenerentola, 11.30 Topazio
13.05 Nadaljevanke: Ribelle, 13.45 Sentieri, 14.45 Piccola Cenerentola, 16.15 La valle dei pini, 16.45 General Hospital, 17.15 Febbre d'amore
18.15 Kviz: Cari genitori (vodi Enrica Bonaccorti)
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi)
19.35 Aktualno: Linea continua (vodi Rita Dalla Chiesa)
19.40 Nad.: Marilena
20.30 Aktualno: Linea continua (2. del)
23.00 Dokumentarec: Gaia - Projekt okolje (o problemu prometa)
23.30 Rubrika o avtomobilih: Cadillac
24.00 Šport: Veliki golf
1.00 Film: Landrù II (krim., Fr. 1963, r. Claude Chabrol, i. Michele Morgan, Danielle Darrieux)

ITALIA 1

7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
8.30 Nanizanke: La famiglia Addams - Morticia diventa femminista, 9.00 L'uomo da sei milioni di dollari - I minuti contati, 10.00 Mannix - Giochi pericolosi, 11.00 Sulle strade della California, 12.00 T.J. Hooker, 13.00 Happy Days - Fonzie, un nuovo James Dean
13.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
14.30 Kviz: Urka
15.30 Nanizanke: Compagni di scuola, 16.00 Magnum P.I., 17.00 Simon & Simon, 18.00 MacGyver, 19.00 Tutti al college, 19.30 Casa Keaton - Passeggiando sull'aria
20.00 Risanka: Peter Pan
20.30 Film: Gunny (vojni, ZDA 1986, r.-i. Clint Eastwood)
23.05 Šport: Torkov priziv
0.35 Šport: Pariz-Dakar (Gossololom-Agadez)
1.05 Nanizanki: Kung Fu - La montagna dell'oro, 2.05 Samurai - Daigoro e Omatsu

ODEON

13.00 Dok.: Človek in zemlja
13.30 Risanke
15.00 Nad.: Signore e padrone, 16.00 Passiones
17.00 Film: Capitani di ventura (pust., It. 1961, r. Angelo Dorigo)
19.30 Risanke
20.00 Nanizanka: Capitan Power
20.30 Film: La foresta pietrificata (dram., ZDA 1936, r. Archie Mayo, Bette Davis, Humphrey Bogart)
22.30 Nanizanka: Casalingo superpiù
23.00 Film: La prigione del diavolo (srh., ZDA 1986, r. David Schnöller, i. Timothy Van Patten)

TMC

8.30 Nanizanka: Get Smart
9.00 Dokumentarec: Prijateljska narava
9.30 Nan.: Sceriffo Lobo
10.30 Nad.: Terre sconfinate, 11.15 Potere
12.00 Kosilo z Wilmo
12.30 Nan.: Doris Day Show
13.00 Dnevnik in šport
13.30 Rubrika: Ženska TV
15.00 Film: Cuore solitario (dram., ZDA 1950, r. Vincent Sherman, i. Ronald Reagan)
18.10 Nanizanka: Autostop per il cielo
19.15 Neurejeni potopis
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Casa di bambola (dram., VB 1988, r. Patrick Garland, i. Claire Bloom, Anthony Perkins)
22.25 Rubrika: Crono
23.05 Nočne vesti
23.25 Glasbena oddaja: Ray Charles and B. B. King
0.25 Film: Dr. Glass (dram., Dan. 1967, r. Mai Zetterling, i. Per Oskarsson)

TELEFRIULI

15.00 Roza salon
18.00 Nad.: Vite rubate
19.00 Igra: Marameo
19.30 Dnevnik
20.00 Nan.: Sembra facile
20.30 Nadaljevanka: Mia cugina Rachele
21.30 Dokumentarec: Kvark
22.30 Nočne vesti
23.00 Film: Moonlighting (dram., VB 1982)
0.40 Nočne vesti

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Dogodki in odmevi
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Odprti prostor; 8.40 Country club; 9.30 Žalostne zgodbe o veselih Kraševcih; 9.50 Orkestralna glasba; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Operni repertoar; 11.30 Bralni roman: Kaplan Martin Čedermac (France Bevk, 8. del); 11.45 Italijanski kantavtorji; 12.00 Starost danes; 12.20 Instrumentalni solisti; 12.40 Revija ZCPZ v Kulturnem domu; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Pesniške podobe; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasba; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Radio danes; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Nenavadni pogovori; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu ob 17.; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za; 20.50 Radijska igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Šansoni; 23.05 Literarni nokturno, nato Nočna glasba.

RADIO KOPER
(slovenski program)

7.30, 13.30, 19.00 Dnevnik; 14.30, 16.30 Poročila; 6.05 Na današnji dan in glasba; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Kviz o avtomobilih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clic; 9.20 Popevka po želji; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Tovarna sanj; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Popevka; 15.00 Naše sanje; 16.00 Oddaja o turizmu; 17.00 Glasbena oddaja; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Jazz glasba; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 9.00 Glasba po željah; 16.00 Naš Kras; 19.30 Smeh in glasba; 21.00 Nora leta.

Med Goričani na seznamu prevladujejo manj znana imena

Na spisku domnevnih gladiatorjev tudi nekdanji tržiški župan Cuzzi

Nedeljska objava imen domnevnih pripadnikov tajne organizacije Gladio je tudi na Goriškem vzbudila precejšnjo radovednost. Seznam 535 gladiatorjev so objavili novinarji radijskega dnevnika Gr1, televizijski gledalci pa so ga lahko pogledali na sporedu "Televideo". Skoraj polovica ljudi na seznamu je iz naše dežele, med tem pa jih je vsaj 24 z Goriškega: 15 je rojenih v goriški pokrajini, k tem pa gre prišteti vsaj še devet drugih, ki so se priselili iz drugih krajev in se vključili v tukajšnje enote tajne organizacije.

Razen nekaterih izjem v sicer še nepopolnem seznamu ni vidnih osebnosti političnega ali družbenega življenja. Med izjeme pa gotovo sodi nekdanji tržiški župan (v letih 1961-64) Amelio Cuzzi. Cuzzi, ki je danes star 77 let, je bil med drugo svetovno vojno častnik alpincev. V političnem življenju je deloval v vrstah krščanske demokracije in kot rečeno tri leta vodil tržiško občinsko upravo. Novinarjem je po objavi seznama dejal, da sploh ni vedel za organizacijo, ki bi se imenovala Gladio. Priznal pa je, da se je v začetku 50. let vključil v organizacijo, ki je bila označena s kratico »SA« in je imela kot cilj obrambo vzhodne meje. Občasno se je udeleževal vežbanj vendar brez uporabe orožja, je še povedal Cuzzi, ki je tudi odločno zanikal, da bi bil kakorkoli vpleten v teroristična dejanja, ki jih mnogi danes povezujejo z delovanjem tajne organizacije.

Večina goriških domnevnih gladiatorjev je z območja Tržiča, nekateri med njimi so že pokojni, druge pa je težko izslediti. Nekateri priznavajo članstvo (na primer 58-letni Giorgio Parissin in 70-letni Rinaldo Migliavacca, oba iz Tržiča) odločno pa zanikajo, da bi bili kdaj neposredno soudeleženi pri protizakonitih dejavnostih. Nekateri drugi (na primer 54-letni Edvino Bonini) tajijo in pravijo, da sploh ne vedo, kako da se je njihovo ime pojavilo na seznamu.

V Gorici naj bi po dosedanjih informacijah poveljeval skupinici gladiatorjev že nekaj let pokojni Luigi Marini. Marini je svojčas bil kapetan alpincev, v povojnih letih pa je bil aktiven v vrstah italijanskih nacionalističnhi skrajnežev in pripadnik "Divisione Gorizia". V naslednjih letih je bil tudi več kot desetletje predsednik združenja upokojenih oficirjev Unuci.

Domnevni gladiatorji iz goriške pokrajine (v oklepaju navajamo kraj in datum rojstva): Ennio Aglialoro (Foljan 28. 10. 1903, nato se je preselil v Zagraj), Edvino Bonini (Ronke 11. 11. 1936), Armando Donat (Špeter ob Soči 7. 1. 1939), Fausto Donat (Špeter ob Soči 7. 12. 1952), Livio Fabris (Tržič 6. 3. 1925, preselil se je v Tabelj), Pietro Gasparini (Gorica 18. 1. 1930, preselil se je v Vileš), Pietro Kasperkowitz (Tržič 1. 2. 1942, preselil se je v Štarancan), Giovanni Longo (Krmin 3. 6. 1944, preselil se je v Gradišče), Guerrino Maran (Gradež 16. 12. 1919), Luigi Marini (Gorica 7. 11. 1901), Mario Montabone (Gorica 2. 3. 1925, preselil se je v Trst), Mario Pecorari (Tržič 25. 11. 1921), Giorgio Settomini (Štarancan 16. 4. 1946), Italo Spanghero (Turjak 24. 2. 1910), Luigi Vermiglio (Gorica 17. 6. 1934, preselil se je v Tržič).

K temu seznamu na Goriškem rojenih članov Gladia gre dodati še spisek drugje rojenih oseb, ki so se priselile v naše kraje. V Tržič so se priselili Aldo Gardel (Moggio Udinese 11. 11. 1925), Amelio Cuzzi (Poreč 13. 2. 1913), Rinaldo Migliavacca (Milan 19. 12. 1920), Giorgio Perissin (Červinjan 17. 6. 1933), Livio Pinelli (Pulj 5. 8. 1930) in Piergiorgio Toso (Codroipo 17. 1. 1939); v Zagraj se je priselil Domenico Di Bartolo (Torreannunziata 14. 4. 1895); v Gorico sta se priselila Italo Roppa (S. Giorgio di Nogaro 26. 6. 1936) in Giuseppe Vignola (Castelvetrano 19. 6. 1928).

Številne prireditve ob treh kraljih

Befana je tokrat opozorila na probleme v Podturnu

Praznik treh kraljev, ki ga v naših krajih bolj poznajo z imenom befana, so v krajih na Goriškem proslavili s prižiganjem tradicionalnih kresov in na podlagi smeri dima skušali napovedati kakšno bo pravkar začeto 1991. Befana je tudi tradicionalni praznik mestnih redarjev. Nanje so se spomnili, seveda s priložnostnimi darili, v skoraj vseh večjih krajih. V Gorici se je Befana, letos v precej drugačni obliki kakor sicer, pojavila v križišču pred znano gostilno Al Cavallino, pred sodiščem. Pripravila jo je skupina trgovcev. Družbeno angažirana befana pa se je letos pojavila v Podturnu, na pobudo rajonskega sveta. Ne samo zabava oziroma darila (tudi teh ni manjkalo). Rajonski svetovalci so predstavnike Občine, zbora mestnih redarjev pa tudi krajane, na zelo zgovoren način skušali opozoriti na neurejenost na področju prometa in tudi na potrebo po večjem sodelovanju med občani in redarji. **Na sliki** (foto Pavšič) **Befana pred sodiščem.**

■ **Naši zvesti naročniki in bralci** so tudi torkat dokazali veliko zanimanje za tradicionalne izlete Primorskega dnevnika. Vrsta interesentov je že zgodaj zjutraj čakala pred vrati redakcije, na začetek vpisovanja. Največ zanimanja je za obiska Maroka, približno prav toliko za Sicilijo, nekaj pa je tudi "Amerikancev".

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al moro - Trg de Amicis (Koren) 10 - tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore - Ul. F.lli Rosselli 23 - tel. 410340.

pogrebi

Danes: ob 9.10 Albino Rovatti iz splošne bolnišnice v Tržič, ob 9.30 Argentina Ferfoglia iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče, ob 12.30 Franc Srebotnjak iz splošne bolnišnice v cerkev v Štandrežu in na tamkajšnje pokopališče, ob 12.45 Duilio di Tomaso iz bolnišnice San Giusto v Castions di Strada, ob 13.15 Bogomir Markočič iz splošne bolnišnice v Števerjan, ob 13.15 Augusto Battistutta iz splošne bolnišnice v Moš.

Rdeče zvezde na strehi svetogorske postaje ni več

Rdeče petokrake zvezde na strehi svetogorske železniške postaje ni več. Včeraj dopoldne so simbol, ki je bil postavljen kmalu po priključitvi, leta 1947, odstranili, po odločitvi vodstva železničarskih organizacij. Sicer pa so rdečo zvezdo že pred božičem preuredili v zvezdo repatico, obrnjeno proti severu. Hudomušneži so brž namignili, da kaže smer Sloveniji proti Evropski skupnosti, ki je, geografsko vzeto, kajpak na severozahodu. Preureditev simbola v repatico je že ob božiču zbudila precej živahnih kometarjev in ugibanj, kaj bo po praznikih. Včerajšnji poseg delavcev na precej visoki strehi je prekinil vsakršna taka ali drugačna ugibanja: repatico in njene sestavne dele, vključno z rdečo zvezdo, so preprosto odstranili. Upati je le, da bodo simbol, veliko rdeče pobarvano zvezdo iz aluminija, shranili v kakšnem muzejskem skladišču. Kot muzejski eksponat bo čez pol stoletja še prav zanimiva! **Med včerajšnjim snemanjem "repatice"** (Foto Pavšič)

Zaradi goste megle v Venetu

Na letališču v Ronkah sprejemali tudi letala iz Benetk in Trevisa

V zadnjih dveh mesecih so na letališču v Ronkah imeli veliko več dela kot običajno. Veliko prometa so imeli zlasti v nedeljo, 6. januarja. Ves dan so pristajala in vzletala letala, ki bi bila morala uporabiti sicer letališči v Benetkah in v Trevisu. Na tamkajšnji letališči je namreč legla zelo gosta megla in tam nimajo naprav, ki bi omogočala pristajanje ter vzletanje letal ob takih vremenskih razmerah. Zaradi tega so na letališču v Ronkah v nedeljo odpremili, oziroma sprejeli nekaj deset letal, ki jih niso pričakovali. Vse to je seveda terjalo dodatno delo vseh uslužbencev na letališču, ki so bili kos neobičajnemu prometu.

Veliko dela so imeli tudi šoferji avtobusov saj so potnike morali prevažati z letališč v Benetkah in Trevisu do Ronk in nazaj.

Podobne razmere na deželnem letališču v Ronkah so se v zadnjih tednih ponovile nekajkrat, zmeraj zaradi megle v Benetkah in Trevisu. V Ronkah so nekega dne pristala tudi letala namenjena v 250 kilometrov oddaljeno Verono.

Deželno letališče v Ronkah je v teh izjemnih dneh, kot že v prejšnjih letih ob takih priložnostih, bilo kos povečanemu prometu. To se je najbolje pokazalo v teh dneh, saj je sedaj v Ronkah lepo urejena velika in prostorna letališka zgradba, kakršne si ne morejo privoščiti v nobenem letališču Severne Italije tja do Milana.

Stavbo so zgradili z denarjem za infrastrukture ob lanskem svetovnem nogometne prvenstvu. Ob letališču so uredili tudi velika parkirišča, dodatna nameravajo urediti na drugi strani državne ceste Tržič - Červinjan, uredili so tudi hitri dostop z letališča na avtocesto Trst - Benetke - Avstrija. (wal)

Zajeli dvanajst turških državljanov

V uradu za tujce na goriški kvesturi so imeli včeraj kar precej dela. Jugoslovanskim oblastem so izročili kar dvanajst turških državljanov, ki so jih zalotili v neposredni okolici Gorice, nekaj pa celo v mestu. V državo so prišli ilegalno. Štiri je prijela obhodnica policije, dva v Pevmi, in dva v Gorici, osem pa so jih okrog poldne prijeli karabinjerji, na območju Pevme. Jugoslovanskim oblastem so izročili tudi dva jugoslovanska državljana, ki nista imela pri sebi nobenih listin.

Med skupino Turkov so bili trije "povratniki". Že pred dnevi so jih namreč pospremili do meje, ko so jih zalotili pri poskusu ilegalnega vstopa v Italijo.

■ **V nedeljo** okrog 4. ure je neznani mladenič, najverjetneje kak narkoman, skušal vdreti v lekarno, v Ul. Manzoni 147, v Marjanu. Nenavaden ropot je prebudil bližnjega stanovalca, ki je obvestil karabinjerje iz Gradišča. Mladenič se je oddaljil že pred prihodom varnostnih organov, ki so o dogodku obvestili lastnico lekarne Paolo Cinquetti.

Danes ob 15.30

Pokrajinski in občinski svet

Danes popoldne se v Gorici istčasno (ob 15.30) sestaneta pokrajinski in občinski svet. V obeh bo glavna točka na dnevnem redu odobritev letošnjega proračuna, do katere prihaja z nekajdnevno zamudo. Proračuna bi namreč bili morali odobriti že pred novim letom, vendar je politični potres z razbitjem zavezništva med KD in PSI v Tržiču izzval reakcijo socialistov, ki so zahtevali odložitev do razjasnitve tržiških razmerij. Ta so sedaj jasna: KD se je odločila za koalicijo s KPI, ki so se ji pridružili tudi socialdemokrati in republikanci. Prav včeraj so odposlali pismo s "konstruktivno nezaupnico", programom in razdelitvijo odgovornosti v novi upravi. Kriza je torej tudi formalno odprta, razrešiti pa se mora v roku 10 dni z izvolitvijo nove uprave.

Včeraj so se vrstili mrzlični sestanki strank. KD je sklicala najprej deželno in nato zvečer še pokrajinsko vodstvo, PSI pa deželno in mestno vodstvo. Po napovedih naj bi socialisti danes "tehnično" podprli proračuna, da se prepreči komisarska uprava in predčasne volitve, takoj zatem pa zahtevali temeljito preverjanje v koaliciji. Preverjanje naj bi privedlo do drugačnega razmerja sil v pokrajinski upravi, kjer bi utegnili socialisti v zameno za izgubo tržiškega župana zahtevati zase predsedniško mesto.

Mamila: priprli devet oseb

Po skoraj enomesečni akciji v sodelovanju med pripadniki državne policije (Tržiškega komisariata), finančne straže in karabinjerjev so te dni priprli devet oseb, ki so osumljene sodelovanja pri razpečevanju mamil (kokaina), nekatere pa tudi posesti precejšnjih količin tega mamila. Dva od devetih pripornikov sta iz Tržiča: Giancarlo Pausig, star 36 let in Paolo Gubissa, star 31 let. Ostale osebe so iz Vidma, Veneta in celo okolice Neaplja.

Pausiga in Gubisso so prijeli 13. decembra v Tržiču. V avtomobilu in kasneje na domu Paola Gubisse so policijski organi našli 60 gramov kokaina. Kasneje so izsledili in priprli še sedem drugih oseb, katerih imena pa žal še niso sporočili. Zaplenili so tudi precejšnjo količino mamila (kokaina in heroina), že pripravljenega v dozah, za razpečevanje. Po nepotrjenih vesteh naj bi šlo za osebe, za katere bi težko rekli, da so vpletene v kaznivo dejavnost razpečevanja mamil. Pri organizaciji razpečevalske mreže, ki je imela, kot se zdi, svoj delokrog v nekaterih javnih lokalih v naši deželi, naj bi sodelovali tudi elementi, ki so tako ali drugače povezani s "camorro". Menda je zadnji med aretiranimi pomemben povezovalni člen med Neapljem in severovzhodnim območjem države.

Paolo Gubissa je bil do decembra lani zaposlen kot disc-jockey v nekem javnem lokalu v Martignaccu, Pausig pa je delal v baru, ki ga v središču Tržiča vodi žena.

Pausig je bil te dni izpuščen na začasno svobodo.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
GLEDALIŠKA SEZONA 1990/91
David Pownall
Mojstrska lekcija
Režija MARIO URŠIČ
V KULTURNEM DOMU V GORICI
DANES, 8. JANUARJA, OB 20.30 - abonma red B

razna obvestila

Kmečka zveza obvešča, da zapade 10. t. m. rok za vplačilo 4. obroka socialnih dajatev.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Atto di forza«.

VERDI 20.30 »Eh?... ovvero le avventure di Monsieur Ballon«. Gledališka predstava.

VITTORIA 15.15-22.00 »La sirenetta«. Walt Disney. Risani film.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Super scatenato«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 in 20.00 »Step plesalci«.

Umrl je naš dragi

Stanislav Leghissa

(star 70 let)

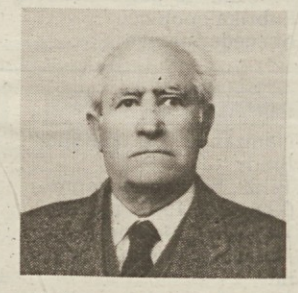

Pogreb bo danes ob 13.30 iz tržiške splošne bolnišnice, z verskim obredom ob 13.45 v cerkvi v Jamljah.

Žalostno vest sporočajo žena Gizela, sin Dario, hči Bruna, brat in sestre z družinami.

Jamlje, 8. januarja 1991

Pogrebno podjetje Preschern

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamlje izreka ob smrti Stanislava Leghisse iskreno sožalje svojcem.

Ravnateljica, učno in neučno osebje učiteljišča S. Gregorčiča izražajo iskreno sožalje kolegici Vandi Srebotnjak ob očetovi smrti.

Pogovor predstavnikov borcev NOB in političnih strank v Novi Gorici

Enotna stališča o narodnoosvobodilnem boju Proslava 50. obletnice upora bo v Opatjem selu

Pred božičnimi prazniki je bilo v Novi Gorici srečanje med predstavniki borcev NOB in političnih strank. Na srečanju in pogovoru so ocenili opravljeno delo in načrte, zlasti pa je tekla beseda o izkrivljenem, žaljivem pisanju lista Demokracija, 23. oktobra lani. Iz občinskega odbora ZZB NOV so nam poslali, s prošnjo za objavo, naslednji zapis o omenjenem srečanju:

"V sredo, 20. decembra so se v Novi Gorici pogovarjali predstavniki borcev NOB in političnih strank novogoriške občine. Predsednik Občinskega odbora ZZB NOB Alojz Krpan — Aleksander je predstavil opravljeno delo novogoriških borcev v letu 1990, program dela in nalog v letu 1991 ter pogled in stališča borcev o narodnoosvobodilnem boju, neizmerljive dragocene pridobitve tega boja, posebej še za Primorsko. Poudaril je ogorčen protest borcev Primorske in odločno zavrnitev škandaloznega, žaljivega in neresničnega v članku, ki ga je napisal F.F. v Demokraciji z dne 23. 10.1990, češ, da so Primorci prisegli fašizmu in bili okupatorji Slovenije.

V razpravi so se pokazala enotna stališča in pozitivna ocena narodnoosvobodilnega boja. Predsednik novogoriškega Demosa in Kmečke zveze, gospod Tomaž Marušič je poudaril, da je treba primorsko obravnavati kot specifično pokrajino v narodnoosvobodilnem boju. Zavrnil je tezo o državljanski vojni, ker te, zlasti na Primorskem ni bilo, saj so se primorski Slovenci bojevali za svojo svobodo od prve svetovne vojne dalje do konca narodnoosvobodilnega boja leta 1945, potem pa do leta 1947 za priključitev k matični Sloveniji. Poudaril je tudi, da se domobranci leta 1944 niso odzvali pozivu, naj se pridružijo NOB ; zato tudi ne moremo sprejeti teze, da so se bojevali za domovino, ker so se borili na strani nacističnih okupatorjev. Tako kot novogoriški Demos in Kmečka zveza tudi Krščanski demokrati zavračajo pisanje F.F. v Demokraciji, 23.10. 1990 pod naslovom "Oboji so pobijali" in podpirajo protest borcev, je povedal predstavnik KD gospod Edvard Stanič. Sekretar SDP Mirko Brulc je poudaril, da mora biti NOB opredeljena v ustavi kot državotvornost Republike Slovenije, s čimer so se prisotni strinjali.

Gospod Marušič je povedal, da Demos podpira program dejavnosti Občinskega odbora borcev NOB in predlog, da se uredi enotno varstvo spomenikov in spominskih obeležij. Predlagal je tudi, naj bi se v prihodnje za vse pomembnejše odločitve v občinski skupščini sestajali poslanski klubi vseh strank s predstavniki borcev NOB in vseh političnih strank. Organizirali naj bi tudi omizja. S predlogom so se prisotni strinjali. Vsi so se strinjali tudi z načrtovano osrednjo proslavo na Primorskem, ob 50. obletnici napada na Jugoslavijo, 50.obletnici ustanovitve OF in 50. obletnici začetka narodnoosvobodilnega boja, ki bo 1991 v Opatjem selu na Krasu.

Prisotni so ocenili, da je prav, da je borčevska organizacija nadstrankarska in izrazili željo po prijateljskem in tvornem sodelovanju in sporazumevanju med borci NOB in političnimi strankami. Naj omenimo, da so se že 16. oktobra 1990 sestali na pogovoru (ki ga je sklical predsednik občinske skupščine Nova Gorica, Sergij Pelhan) vodje poslanskih klubov vseh strank in predstavniki borcev, kjer so se dogovorili o svečanostih ob dnevu mrtvih.

Menimo, da je stališče in pozitivna ocena narodnoosvobodilnega boja povsem logična in upravičena. Nesporno zgodovinsko dejstvo je, da brez NOB ne bi bilo danes samostojne in neodvisne države Republike Slovenije. S tem pa seveda ne zanikamo stoletnega boja Slovencev za njih obstoj in svobodo pred NOB. Brez NOB in v tem boju tudi boja primorskih Slovencev Primorska ne bi bila priključena k matični Sloveniji. Brez NOB bi danes ne bili sami svoj gospodar. Na Slovenskem bi gospodarili tujci in Slovenci bi bili njihovi hlapci, če bi sploh še obstajali. Ne gre prezreti tudi zgodovinskega dejstva, da so se na strani NOV Slovenije skupaj z nami bojevale proti nacističnim okupatorjem tudi italijanske partizanske enote, da je bila divizija "Garibaldi Natisone" v sestavu IX. Korpusa NOV in da je na naših slovenskih in jugoslovanskih tleh padlo 20 tisoč borcev italijanskih partizanskih enot. In tako kot naše enote NOV, so se tudi italijanski partizani morali bojevati ne le proti nacističnim okupatorjemm, temveč tudi proti kvislingom, torej tudi proti domobrancem. Poudariti je treba tudi, da Primorska ni imela domobrancev razen zelo redkih izjem. Na Primorsko je bilo domobranstvo "uvoženo". Prav in pošteno bi bilo, da bi posamezniki prenehali s tezo o državljanski vojni v Sloveniji.

V Republiki Sloveniji je danes tudi Primorska, ki je dolga leta kljubovala in se upirala fašističnim okupatorskim oblastvom. Primorski Slovenci skozi dolga leta fašističnega nasilja niso klonili in zatajili svoje narodnosti. Ohranili so svojo bit in svoj jezik in svoj ponos na pokončno držo ter se množično in enotno bojevali v NOB in v boju za priključitev k matični Sloveniji. Zato nikar "trositi" na Primorskem tezo o državljanski vojni, ki je ni bilo. Pisanje, da so primorski fantje in možje prisegli fašizmu je zlobno, avanturistično, revanšistično in žaljivo za vse generacije primorskih Slovencev, tako tiste v matični domovini Slovenije, kot one, ki živijo na drugi strani državne meje pa so se skupaj z nami dolga leta bojevali proti fašizmu, pred in v NOB.

"Tu srečamo plebiscit, ki traja več kakor dvajset let... Slovenci niso pristali na to, da umrejo kot narod, oni se niso nikdar sprijaznili z italijanskim oblastvom ", je med drugim o primorskih Slovencih v svoji knjigi "Trieste" (London 1946) zapisal znani angleški zgodovinar A.J.P. Taylor. In res je tako."

Lojze Kristančič - Minko

Kdo naj skrbi za spomenik pred postajo?

Ob odkritju spomenika deportirancem v nemških uničevalnih taboriščih maja lani je goriški župan slovesno sprejel v varstvo obeležje, postavljeno na kraju, od koder je odšlo na pot, ki je za premnoge bila brez povratka, na tisoče ljudi z Goriškega, Slovencev, Italijanov, Furlanov, Židov in drugih narodnosti.

Zdi se pa, da so upravitelji na obljubo kaj kmalu pozabili, saj je vzdrževanje spomenika po dogodku, ki se je pripetil na božič sodeč, pomanjkljivo.

Na božič popoldne so namreč ob spomeniku opazili starejšega moškega z metlo, grabljami in drugim orodjem, ki je čistil od vetra nametano listje, papir in drugo šaro, ki je tam ležala skoraj gotovo od novembrskih praznikov.

Kakor smo zvedeli je možakar, ki je tudi osebno veliko prispeval, da se spomenik postavi, prinesel ob prazniku šopek rož pred obeležje in ob tem ugotovil, da so na občini na spomenik že pozabili.

To ga je tako segrelo, da je sedel v avto, se odpeljal domov in se vrnil z orodjem ter opravil to, kar bi sicer moral nekdo drug...

■ **V pokrajinskem muzeju na gradu** bodo 19. januarja odprli razstavo o okamenelih ribah. Pripravili so jo v sodelovanju med Univerzo v Milanu, Urbinu, Furlanskim naravoslovnim muzejem v Vidmu in muzejem, ki ima sedež v Tržiški "Rocci". Največ eksponatov ki bodo na ogled je prav z območja Furlanije Julijske krajine (Rajbl, Preone, Barnas in Polač).

Priprave na pokrajinski kongres KPI

V sekciji Jože Srebrnič ne zmaguje nobena struja

V petek je bil v Doberdobu redni kongres sekcije KPI "Jože Srebrnič", ki zaobjema celotno doberdobsko občino. Razprava se je osredotočila na spremembe v stranki o katerih bodo sklepali čez poldrugi mesec na vsedržavnem kongresu v Riminiju. V Doberdobu je Occhettovo linijo predstavil deželni svetovalec KPI Ivan Bratina, ki zagovarja korenite spremembe začenši s simbolom. Resolucijo štev. 2, ki nasprotuje tem načrtom, pa je predstavila senatorka Jelka Gerbec.

Razprava med člani je bila zanimiva, saj je prišlo na dan dvojno lice stranke tudi v majhni občini kot je Doberdob. Pri zagovornikih prve resolucije je prevladovalo mnenje, da je treba zaupati tajniku Occhettu pri njegovih inovatorskih težnjah. Pristaši druge struje pa so ugovarjali, da sloni linija generalnega tajnika na megleni podlagi. Na dan so prišli tudi pomisleki glede menjave znaka v trenutku, ko bi bilo po mnenju nekaterih koristnejše, če bi stranka odločneje posegla v politični boj v državi.

Razpravi je sledilo glasovanje, pri katerem so se člani v enakem številu odločili za prvo oziroma drugo resolucijo. Sekcijo bodo na pokrajinskem kongresu v Gorici od 11. do 13. januarja zastopali Karel Ferletič in Marko Jarc, ki zagovarjata resolucijo Pietra Ingraa, ter Jožef Jarc in Mario Lavrenčič, ki podpirata Occhettovo strujo.

MJ

Vyes le Breton drevi v Verdiju

V Verdijevem gledališču bo drevi ob 20.30 nastopil znani francoski pantomim Yves Le Breton. Znameniti gost bo uprizoril delo "Eh?... ovvero le avventure di Monsieur Ballon", ki ga je sam tudi napisal in režiral. Gre vsekakor za izjemno gostovanje priznanega igralca — komičnega žanra, ki je v svoji stroki prava avtoriteta in ga zato ne gre zamuditi. Predprodaja vstopnic je v turistični agenciji Appiani na Korzu Italia ali uro pred pričetkom predstave v preddverju gledališča.

Koncert moravskih filharmonikov navdušil tudi goriško občinstvo

Moravski filharmoniki so v soboto navdušili občinstvo tudi v goriškem Kulturnem domu. Tradicionalnemu novoletnemu koncertu, ki so ga dan prej z istim programom ponudili tudi v tržaškem Kulturnem domu slovenski denarni zavodi v Italiji, je sledilo številno občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo žal pretesno dvorano. Simfonični orkester Moravske filharmonije iz Olomouca je pod vodstvom dirigenta Stanislava Macure podal pester program. V prvem delu koncerta smo lahko prisluhnili skladbam Offenbacha, Smetane, Fučika in Dvoržaka. Drugi del je bil posvečen izključno kralju dunajskih valčkov Johannu Straussu mlademu. Izvajalci so znali ustvariti pravo novoletno vzdušje, ki je doseglo višek z velikim finalom, seveda Radetzkijevim maršom. Škoda le, da so luči nekoliko motile sicer glasbeno dovršen nastop.

Na sliki (foto Čubej)**: poslušalci med sobotnim koncertom v Kulturnem domu v Gorici.**

pismo uredništvu - pismo uredništvu

O poročanju z občinske seje v Sovodnjah

Spoštovano uredništvo Primorskega dnevnika!

V zvezi z vašim poročanjem o poteku seje občinskega sveta občine Sovodnje dne 28.12.1990 prosimo za objavo naslednjega:

Primorski dnevnik je 30. decembra 1990 izčrpno poročal le o dveh točkah: o obračunu za leto 1989 in proračunu za leto 1991. Udeleženci omenjene seje pa smo pričakovali vsaj omembo obširne debate o dveh vprašanjih, ki jih je postavila naša svetovalska skupina.

Prvo zadeva povračilo stroškov za županovo potovanje v Srbijo. Župan je na prejšnji seji na izrecno vprašanje naše skupine dal netočno izjavo, da je bil v Smederevski Palanki le kot gost lovcev. To ne bi bilo nič posebnega, če tej izjavi ne bi sledil sklep občinskega odbora za povračilo izdatnih potnih stroškov za dve osebi. Na zadnji seji je gospod župan zgoraj omenjeno izjavo v bistvu preklical in dodal, da je v Srbijo potoval v spremstvu osebe za katero smo ugotovili, da trenutno nima kaj opraviti z občinsko upravo(!).

Drugo neomenjeno vprašanje: župan, odbor in nato še svetovalci večine so našim svetovalcem kratkomalo brez zakonskega opravičila odvzeli pravico, ki jo pozna vsaka demokratična družba in seja, da bi postavili tri za občino nujna in važna vprašanja - Kraški in Soški Park ter imenovanje komisije za izdelavo Statuta občine. To so problemi, ki bi jih morali čimprej proučiti in zavzeti jasno stališče. Župan in odborniki so se pri tej kršitvi pravice do pri vsaki seji obvezne točke "posegi svetovalcev" izgovarjali in nas prepričevali, da te točke ni na dnevnem redu. Izpustili pa so jo (namenoma) oni sami!

Neprijetno je ugotavljanje, da ti očitni spodrsljaji - predvsem odnos večine do manjšine - za časnikarja Pd ne zaslužijo niti črke...

Sprašujemo se, ali bi bilo poročilo o tej seji enako, če bi župan in njegovi sodelavci pripadali kateri drugi stranki. Ali je zopet šla po gobe vaša krilatica, da je Primorski dnevnik glas vseh Slovencev v Italiji?

Načelnik svetovalske skupine SSk
BRANISLAV ČERNIC

Kritika na račun poročanja z občinskega sveta v Sovodnjah terja nekaj pojasnil. Branko Černic bo najbrž soglašal z mano, da v članku nikakor ni bilo mogoče navesti prav vsega, kar je bilo rečeno na dobre tri ure trajajoči seji. Na razliko od zapisnikarjev skušamo novinarji - bolj ali manj uspešno - posredovati bralcem objektivno sliko o najpomembnejših obravnavanih vprašanjih. V navedenem primeru nisem dvomil, da je to informacija o finančnih dokumentih občine, saj najbrž vsakega občana zanima kako je poslovala občina, kako bo v novem letu uporabila javni denar, katere investicije namerava izvajati. Upam, da je bila informacija o tem dovolj korektna in je objektivno (čeprav nujno sintetično) predstavila stališča tako uprave kot opozicije. Skoraj tretjino skupne dolžine članka sem namenil prav stališčem in kritikam načelnika SSk, kar - naj mi dovoli - ni malo.

Iz članka sta res izostali vprašanji, ki ju navaja Černic, prav tako pa vsaj še pol ducata drugih vprašanj.

Glede potovanja v Smederevsko Palanko je Černic pri poročilih župana iznesel kritike, ki jih ponavlja tudi v pismu. Vprašanje na seji ni bilo razčiščeno, saj je župan napovedal, da bo Černicu izčrpneje odgovoril s pismom. Bežna omemba na seji ne more biti osnova za korektno in popolno informacijo o problemu, ki pa jo bomo v našem časopisu vsekakor dali z navedbo stališča tako večine kot opozicije.

Glede drugega »neomenjenega vprašanja« se mi kritika prav tako ne zdi upravičena. O pomembnih problemih, ki jih namerava načeti svetovalska skupina SSk, bomo vsekakor imeli priložnost, da poročamo, ko bodo v skladu s prakso poslovanja prišla na dnevni red občinskega sveta, seveda tudi v tem primeru s korektnim navajanjem stališč večine in opozicije.

MARKO MARINČIČ

razstave

V razstavni galeriji **Rika Debenjaka v Kanalu** je do 12. januarja odprta razstava fotografij Janeza Juvana.

V pokrajinskem muzeju na gradu je do 31. januarja odprta razstava o rudniku živega srebra v Idriji. Ogled je vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 19. ure.

■ **Telefon v nujnih primerih.** Prva pomoč v bolnišnici 533991, Zeleni križ 31111, Prostovoljni pionirji prve pomoči (za brezplačen prevoz bolnikov) 535550, orožniki 112, policija 113, cestna policija 22333, gasilci 115 (v Tržiču 410222), občinsko podjetje (za vodo, plin in elektriko) 533156.

V goriškem Kulturnem domu

Razstavlja 18 fotografov

V preddverju goriškega Kulturnega doma so v soboto odprli fotografsko razstavo 18 goriških fotografskih navdušencev. V imenu prirediteljev - to sta Zveza slovenskih kulturnih društev in Kulturni dom Gorica - sta ob odprtju spregovorila Igor Komel in Rudi Pavšič, ki sta poudarila pomembnost razstave. Prikazana dela so bila že razstavljena konec lanskega leta v Kulturnem domu na Bukovju v Števerjanu.

Na razstavi sodelujejo Silvan Bevčar, Ladi Boškin, Dari Butkovič, Marino Černic, Fabio Devetak, Vilko Fajt, Karlo Ferletič, Hijacint Jussa, Miro Kuzmin, Rudi Pavšič, Silvan Pittoli, Jožko Prinčič, Viktor Selva, Igor Tomšič, Mauro Tomšič, Zdenko Vogrič, Marko Vogrič in Viljem Zavadlav.

Razstava slovenskih goriških fotografov, ki bo v naslednjih mesecih potovala po nekaterih slovenskih vaseh, bo v Kulturnem domu na ogled dvajset dni.

Na sliki (foto Čubej)**: s sobotnega odprtja razstava v preddverju Kulturnega doma.**

V VSAKEM LETNEM ČASU IN OB VSAKEM VREMENU
STE LAHKO ŽE ZGODAJ ZJUTRAJ O VSEM OBVEŠČENI,
ČE BERETE NAŠ DNEVNIK.
STE KDAJ POMISLILI, DA BI SE NAROČILI NANJ?

Raznašalec našega dnevnika bo za vas premagal burjo in dež, zato ne odlašajte in se naročite!

...dobro jutro

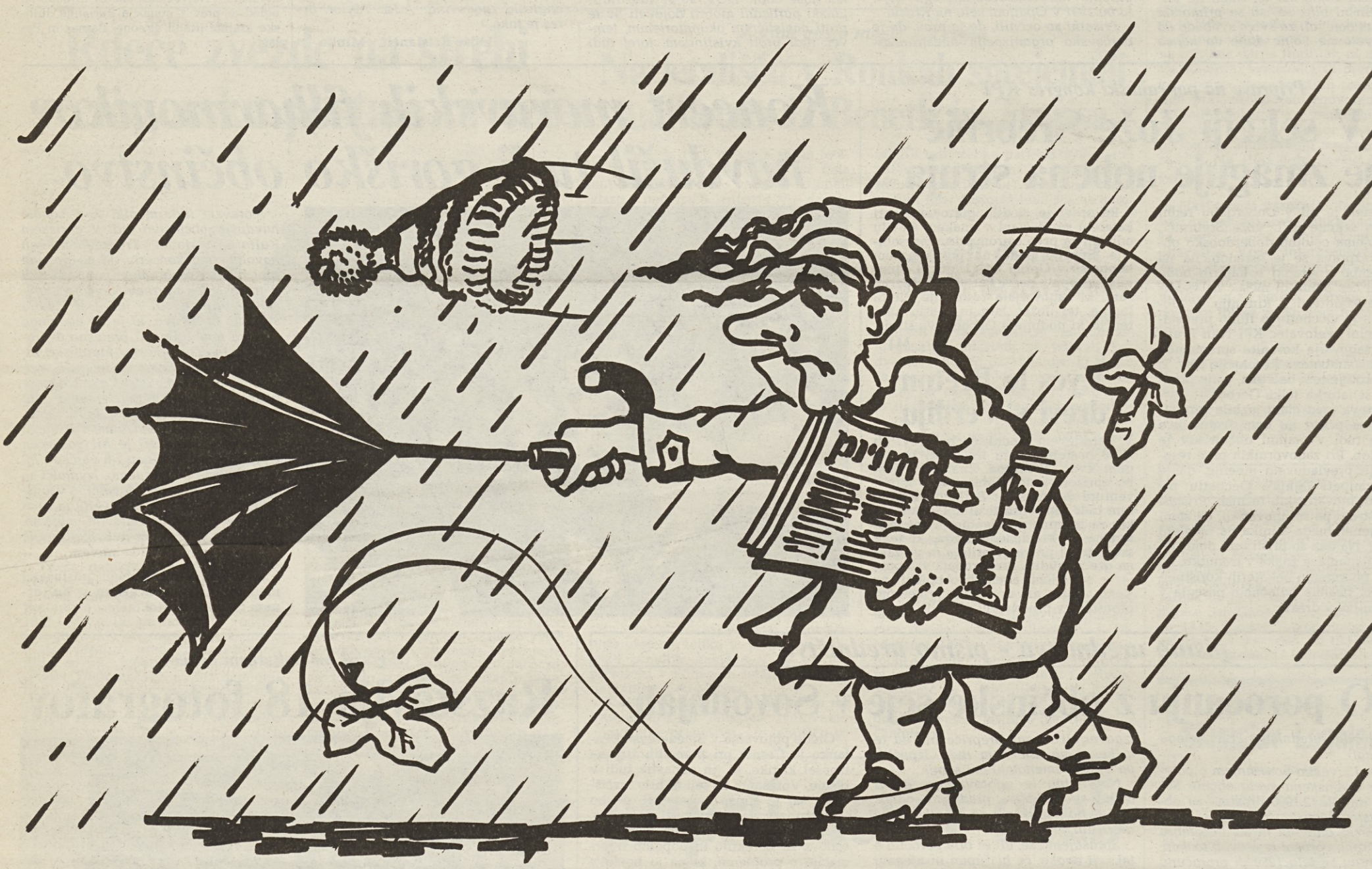

GRAFICENTER

vam želi

primorski
dnevnik

Ne odlašajte. Prednaročninska cena 200.000 lir velja samo do konca januarja. Pohitite torej z vplačilom v slovenskih bančnih zavodih ali pri raznašalcih in Primorski dnevnik bo postal vaš vsakodnevni prijatelj in informator.

Podpisali so jo 12. novembra 1920, veljati pa je začela 5. januarja 1921

Rapalska pogodba

Obletnica je šla skoraj povsod neopazno mimo in vendar bi se je veljalo spomniti. Prejšnjo soboto, 5. januarja, je namreč poteklo 70 let, od kar je začela veljati rapalska pogodba med Italijo in Jugoslavijo. Pogodba je bila podpisana 12. novembra 1920, začela pa je veljati 5. januarja 1921. Za naše kraje, za življenje naše narodnostne skupnosti je pogodba imela dolgosežne posledice, ki jih delno občutimo še danes.

Vprašanje meje med Italijo in Jugoslavijo se je po koncu prve svetovne vojne postavilo s precejšnjo ostrino, saj je Italija od zaveznikov zahtevala, naj ji bodo dodeljena vsa ozemlja, ki jih je zahtevala, ko je leta 1915 stopila v vojno na strani sil Antante. Novonastala država Srbov, Hrvatov in Slovencev pa je branila slovensko in hrvaško narodnostno ozemlje. Ni pa imela dovolj moči, da bi v večji meri lahko uveljavila lastna stališča.

Pogajanja so se vlekla počasi ob spomenicah in protispomenicah vseh zainteresiranih strani in junija 1920 je Jugoslavija, kot kaže, razmišljala tudi o možni vojaški intervenciji proti Italiji. Toda katastrofalno stanje v jugoslovanski vojski, ki je bila izčrpana in slabo oborožena, je vlado prepričalo, da je pot pogajanj očitno ustreznejša. Zato se je odločila za politiko zavlačevanja, toda v začetku novembra 1920 je dobila iz Pariza zelo resen nasvet francoske vlade, naj se sporazume, sicer bodo izpolnili londonsko pogodbo. Ameriški predsednik Wilson, ki je bil nekoliko manj naklonjen italijanskim pretenzijam, tedaj ni mogel več pomagati, ker je na volitvah propadel.

Že 8. novembra istega leta so se začela pogajanja v S. Margheriti pri Rapallu, štiri dni pozneje pa je bila podpisana pogodba. V 1. členu te pogodbe je Italija priznala obstoj kraljevine SHS, sicer pa je pogodba upoštevala mejno črto: Peč-Jalovec-Triglav-Možic-Porezen-Blegoš-med Davčo in Novaki-Hotedršica-Planina-Javorniki nad Cerknico-Biška gora-Snežnik-Kastav-vzhodno od Matuljev-morje. Pod Italijo je prišel Zadar kot tudi Cres, Lošinj, Lastovo in Palagruža. Za »večne čase« sta državi podpisali popolno neodvisnost mesta-države Reka.

Priključitev Primorske Italiji je imela dolgosežne gospodarske posledice, saj so nove državne meje zaprle gospodarstvu pot proti severu in mu ga odprle proti jugozahodu, kar je povzročilo precejšnjo gospodarsko krizo, predvsem pa je imela kot posledico preusmeritev tržaškega gospodarstva od trgovske dejavnosti v industrijo.

S podpisom rapalske pogodbe pa se je za slovensko in hrvaško narodnostno skupnost začel pravi križev pot. Že leta 1920 je slovenska narodnostna skupnost s požigom Narodnega doma okusila na lastni koži fašistično nasilje, najhujše pa se je začelo nekaj let pozneje, ko je fašizem prišel na oblast.

Italijanske oblasti so takoj po vstopu v naše kraje prišle nepripravljene na srečanje s prebivalstvom drugih narodnosti, niso poznale okoliščin, ki so izvirale iz predvojnih nacionalnih nasprotij, bile pa so tudi pod vplivom tradicionalne miselnosti domače italijanske buržoazije o manjvrednosti slovanskih ras in v skladu s tem so tudi ravnale. Po rapalski pogodbi in po aneksiji pa so se stvari za Slovence in Hrvate še zaostrile, saj se je fašizem imel za nekakšnega uradnega predstavnika italijanstva na ozemlju, ki ga je Italija hotela poitalijančiti. Lastil si je pravico in dolžnost zaščitnika nacionalnih interesov na obmejnem območju, ki naj bi bili zaradi obstoja neitalijanskih narodnosti ogroženi. To »poslanstvo« in politika italijanske vlade do narodnih manjšin sta se celo dvajsetletje ravnala po ocenah in predlogih lokalnega fašizma.

Kaj je vse to pomenilo, vsi dobro vemo. (vt)

MEJNI PREDLOGI 1919–1920

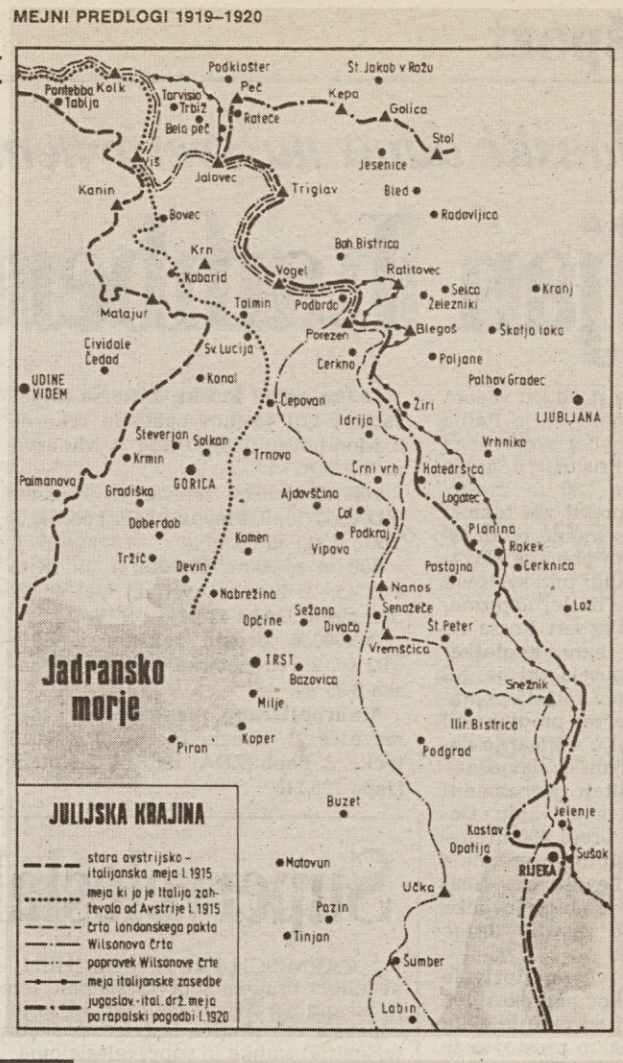

Ob naslovu zemljevid s predlogi mejnih črt in mejo, ki jo je določala rapalska pogodba; pod naslovom fašistične škvadre na pohodu proti slovenskim krajem; spodaj levo Ante Trumbić, eden od jugoslovanskih pogajalcev z Italijo; spodaj desno pa društvo Kolo, ki je dolgo let po razpustu delovalo ilegalno; v okviru članka o stališču Edinosti pa manifestacija železničarjev na Goriškem (ilustracije so povzete po knjigi Zgodovina Slovencev)

Medtem ko je socialistično Delo gledalo na vprašanje meje internacionalistično

Edinost: Nič jadikovanja, rojaki!

Slovenska in jugoslovanska javnost na splošno sta zelo slabo sprejeli novico o podpisu rapalske pogodbe. Slovenci in Hrvati, ki so ostali pod Italijo, so jasno zaznali domet pogodbe, ki sta jo podpisala ministra Trumbić in Sforza. To razpoloženje je jasno prišlo do izraza na stolpcih tržaške Edinosti. Edinost je že od 5. novembra 1920 z dokajšnjo zaskrbljenostjo poročala o pogajanjih v kraju Santa Margherita Ligure, 11. novembra je telegrafsko poročilo iz Ligurije naslovila Vse zasedeno ozemlje odstopljeno Italiji. Naslednji dan je objavila nepodpisani komentar z naslovom Po odločitvi v Sv. Margheriti Ligurski, v katerem med drugim piše »Opravičeno se sprašujemo, čemu so se gospodje jugoslovanske delegacije prav za prav potrudili v Sv. Margherito Ligursko ? (...) Jugoslovanska delegacija je dajala in ni nič prejela! Ni res torej, da so šli na resnična pogajanja, ampak le — italijanski listi imajo popolnoma prav — da podpišejo kapitulacijo.« Komentator pa za diplomatsko katastrofo ne krivi samo jugoslovanskih državnikov: »Priznati pa moramo, da je vendar eno dejstvo tu, ki jih (diplomate op. ur.) nekoliko razbremenja. Kriva je tudi naša javnost — posebno v Sloveniji in Hrvatski. Kriva je, ker ni dajala delegaciji nikake zaslombe. Mesto da bi bil ves narod ena falanga iste duše, iste misli, iste volje, se trgajo in koljejo med seboj, ker se jim tista igra z liberalizmom in klerikalizmom vidi tako neznansko lepa. Za načela igre gre — pravijo. Ali, ob tem divjem plesu okoli strankarskega malika niso imeli časa misliti na najzavednejši del svojega naroda.« Komentar pa se zaključi z pozivom: »Nič tarnanja, nič jadikovanja — rojaki. Koristilo pa nam bo — kakor že rečeno — v smislu naših načrtov. Vendar želimo, da bi prišlo do sporazuma, ki bi najmanj oškodoval koristi in želje enega in drugega naroda.« Novinarji Dela so bolj ali manj vztrajno zagovarjali stališče, da je sporazum stvar buržoazije. Dne 15. novembra je Delo objavilo daljši komentar, ki se takole konča: »Pogodba je podpisana, meje so začrtane. Nismo iznenadeni, nismo veseli, nismo žalostni. Zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi. Zgodovinski trenotek nas je dobil kakršne nas je dobila vojna. Naša domovina je tukaj. Tukaj bomo delali v nadeji, dokler nas ne bodo pozdravili rdeči žarki mladega novega dne z novo domovino, ki ji bo ime socializem.« Socialisti so očitno računali, da se bo s podpisom pogodbe zaključila vojaška uprava v Julijski krajini. V tem smislu je Delo 19. novembra objavilo nepodpisani komentar z naslovom Ne bodimo sanjači: »Komur je bila naložena usoda, da je preživel kakor mi, ves čas premirja v naših provincah, ki ni zbežal v Jugoslavijo, da si poišče tam prijeten in topel prostorček, ta mora priznati z nami, da je bil položaj, v katerem smo se nahajali precej nevzdržen in, da je bila z ozirom na ta položaj, vsakršna rešitev pač stokrat boljša od nobene rešitve. (...) Zavedajmo se in ne bodimo sanjači.« (w)

Kot izhaja iz takratnega poročanja Slovenca, Jutra in Politike

Negativne ocene jugoslovanskega tiska

Slovenski in jugoslovanski tisk, tudi tisti, ki je do tedaj podpiral vlado jugoslovanskega premiera Milenka Vesnića, je do rapalske pogodbe zavzel dokaj odločno odklonilno stališče. V takem zadržanju sta seveda prednjačila glavna slovenska dnevnika Slovenec in Jutro, za katerima je stal razjarjeni slovenski narod.

»Zemljo, ki bo prišla pod oblast italijanskega imperializma, smatramo slej kot prej za bistven del Jugoslavije, katerega drže Italijani krivično zasedenega,« je 12. novembra 1920 pisal katoliško usmerjeni Slovenec. Ministrski predsednik Vesnić je sklenitev pogodbe branil z argumentom, da z rešitvijo vprašanja mej bodo lahko uspešneje uredili tudi notranje razmere v Državi Srbov, Hrvatov in Slovencev. Slovenec je take razlage odklonil 13. novembra. V komentarju Žrtvovanji je med drugim zapisano: »Če more kdo konsolidirati našo državo — in to se bo brez dvoma zgodilo! — je to konstituanta, ne pa "diplomatska" poteza, ki so jo napravili Trumbić, Vesnić in Stojanović.«

Liberalno Jutro je 12. novembra objavilo naslov čez vso stran Kapitulacija v Santi Margheriti, podnaslov pa se je glasil »Naša delegacija je sprejela italijanske zahteve. Sramotni sporazum je podpisan«. Komentator pa je svoje trpke misli takole zaključil: »Ako bi Jugoslavije ne bilo, bi danes morali iz obupa pretrgati oblačila in storiti križ nad neodrešenimi brati. Ker jo pa imamo, jo je treba samo ojačiti in razviti. In z isto gotovostjo, kakor čaka smrt vse umrljive, tako čaka Italijo žalosten dan, ki prinese svobodo našim rojakom v Primorju. Takrat bo laški strahopetec prosil za milost pred bajonetom Srba, Hrvata in Slovenca. Tako gotovo, kakor nam Bog pomagaj.«

Dne 14. novembra je bil v dvorani Union veliki protestni shod proti mirovni pogodbi, ki ga je sklical enotni medstrankarski odbor. Shoda so se seveda udeležile vse stranke, brez izjeme. Najostreje so nastopili demokrati. Na shodu so odobrili protestno resolucijo, v kateri so se stranke obvezale, da ne bodo priznale pogodbe. Številne govornike so večkrat prekinili vzkliki, najpogostejši je bil »Smrt Vesniću!«. Premier Milenko Vesnić je res kmalu zatem umrl, in sicer 12. februarja 1921. Kot zanimivost naj povemo, da je takratni jugoslovanski zunanji minister Ante Trumbić (r. 1864, u. 1938) še dolgo časa ostal eden izmed odločilnih beograjskih politikov. Njegov italijanski kolega, grof Carlo Sforza, pa je po drugi svetovni vojni bil celo vodja italijanske delegacije na mirovnih pogajanjih in je kot zunanji minister v prvem kabinetu De Gasperi sodeloval v pogajanjih za rešitev »tržaškega vprašanja«.

Beograjska Politika je komentar o rapalski pogodbi naslovila »Naše novo Kosovo«. Člankar je svoje misli takole strnil: »Italija je zmagala. Zmagala je politika egoističnih in zavojevalskih interesov, ker smo bili mi od izdajstva lastne dežele ovirani, da bi se v tem trenutku uprli. Italija je prišla triumfirajoče na Balkanski polotok, kakor sta prišli že prej Turčija in Avstro-Ogrska. Ona se ni nič naučila od izkušenj Turčije in Avstro-Ogrske; ona hoče sama to izkusiti. In brezdvomno je, da bo novo Kosovo ravno tako sijajno maščevano kakor staro.«

Poročanje evropskega časopisja je bilo pretežno na strani italijanskih interesov. Tako je na primer pariški Figaro, v sozvočju s stališči Quai d'Orsaya, pisal: »Zavezniške države in zlasti Francija se morajo le veseliti. Nič ni bolj zadovoljivo kot diplomatični uspeh, ki so ga izvojevali naši prijatelji Italijani. Ta uspeh prinese Italiji mir, ki ji je potreben za vzpostavitev notranjega reda na polotoku.«

Angleški Daily Telegraph pa je zabeležil: »Sporazum tvori nov korak na poti do obnovitve Evrope. Spor glede jadranskega vprašanja je bil rešen na pravični in pošteni podlagi.« (w)

»Italijanski dan« na svetovnem prvenstvu v plavanju v Perthu

Italijan Lamberti svetovni prvak

PERTH — Osemnajst let po »beograjski« Novelli Calligaris se je Italija spet okinčala z naslovom svetovnega prvaka v plavanju. Prislužil ji ga je Giorgio Lamberti na 200 m prosto, kjer je premočno odpravil vse tekmece (zmagal je s celo sekundo prednosti!). Včerajšnji prvi dan pravega plavanja pa je že prinesel tudi prvi svetovni rekord. Dosegel ga je doslej nepoznani 18-letni Madžar Norbert Rozsa na 100 m prsno. Prejšnji rekord angleškega veterana Moorhouseja, ki je bil včeraj drugi, je s časom 1'01"45 popravil za 4 stotinke. Na tej progi je bil Italijan Minervini tretji, s čimer je dopolnil včerajšnje italijansko slavje.

Med drugimi rezultati gre omeniti prvo kitajsko zmago v plavanju. Dosegla jo je Lin Li na progi 400 m mešano, ki je za pičlo stotinko prehitela domačinko, 16-letno Lewisovo. V finalu B te discipline je Jugoslovanka Anamarija Petričević zasedla drugo mesto s časom 4'52"92.

Popoln polom so včeraj doživele nemške plavalke. Nekoč neprekosljive tekmovalke so včeraj osvojile le zlato kolajno v štafeti 4x200 m prosto, in še to zaradi grobe napake ZDA, ki so bile, zaradi nepravilne menjave, diskvalificirane.

V vaterpolu sta se tako Jugoslavija kot Italija uvrstili v polfinalni skupini brez poraza. »Modre« čaka jutri težko srečanje s SZ, medtem ko se bo Italija spoprijela s Španijo.

V sinhroniziranem plavanju je šla zlata kolajna Kanadčanki Frechette, Italijanka Cellijeva pa se je uvrstila na 8. mesto.

VČERAJŠNJI IZIDI

200 m prosto moški: 1. Lamberti (It.) 1'47"27, 2. Zesner (ZRN) 1'48"28, 3. Wojdat (Pol.) 1'48"70.

100 m prsno moški: 1. Rozsa (Madžarska) 1'01"45 (nov svetovni rekord), 2. Moorhouse (VB) 1'01"58, 3. Minervini (It.) 1'01"74.

100 m prosto ženske: 1. Heislett (ZDA) 55"17, 2. Plewinski (Fr.) 55"31, 3. Yong (Kit.) 55"65.

400 m mešano ženske: 1. Li (Kit.) 4'41"45, 2. Lewis (Avstral.) 4'41"46, 3. Summer (ZDA) 4'43"41.

2x200 m prosto ženske: 1. ZRN 8'02"56, 2. Nizozemska 8'05"97, 3. Danska 8'05"97.

Sinhronizirano plavanje — posameznice: 1. Frechette (Kan.) 201,013 točke, 2. Babb (ZDA) 196,314, 3. Kotani (Jap.) 195,110.

Vaterpolo

Včerajšnji izidi: SKUPINA A: SZ - Nova Zelandija 17:2, Italija - Grčija 12:10. LESTVICA: Italija 6 točk, SZ 4, Grčija 2, Nova Zelandija 0.

SKUPINA B: Španija - Romunija 12:10. LESTVICA: Jugoslavija 6 točk, Španija 4, Romunija 2, Kitajska 0.

SKUPINA C: Francija - Kanada 9:7, ZDA - Avstralija 6:5. LESTVICA: ZDA 6 točk, Avstralia 4, Francija 2, Kanada 0.

SKUPINA D: Kuba - Egipt 17:10, Madžarska - ZRN 9:8. LESTVICA: Madžarska 6, ZRN 4, Kuba 2, Egipt 0.

Lestvica 1. polfinalne skupine: Italija in Jugoslavija 2 točki, SZ in Španija 0.

Lestvica 2. polfinalne skupine: Madžarska in ZDA 2, ZRN in Avstralia 0.

Kolajne SP

Kitajska	3	0	2	5
ZDA	1	3	2	6
ZRN	1	1	0	2
Nizozemska	1	1	0	2
Italija	1	0	1	2
Madžarska	1	0	0	1
Kanada	1	0	0	1
SZ	0	1	0	1
Avstralija	0	1	0	1
VB	0	0	0	1
Francija	0	1	0	1
ČSFR	0	0	1	1
Poljska	0	0	1	1
Japonska	0	0	1	1
Danska	0	0	1	1

Dragocena zmaga Stefanela

STEFANEL - CLEAR 82:71 (46:34)

STEFANEL: Middleton 19 (3:3, 5:7, 2:8), Pilutti 4 (—, 2:3, 0:1), Fučka 6 (2:3, 2:2, —), De Pol, Bianchi 2 (—, 1:4, 0:3), Gray 25 (5:7, 10:18, —), Meneghin 6 (4:6, 1:2, —) Cantarello 15 (7:8, 3:9, —), Bonventi, Sartori 7 (1:1, 3:6, 0:1).

CLEAR: Zorzolo, Bosa 17 (6:6, 4:8, 1:1), Rossini (—, 0:2, —), Gianolla 7 (0:1, 2:5, 1:2), Bouie 12 (6:8, 3:6, —), Pessina 11 (1:2, 5:9, —), Marzoratti 3 (—, 0:1, 1:1), Gilardi 2 (—, 1:3, —), Dal Seno (0:1, —, —), Manniom 19 (6:7, 5:10, 1:6).

PON: Bouie (38) in Sartori (40)

Stefanel je na najboljši način pričel novo leto in premagal neposrednega tekmeca za dobro uvrstitev v končnici Clear iz Cantùja. Ni se čuditi, da je zmaga sovpadala s povratkom v dobro formo Graya, od katerega so zadnje čase v veliki meri odvisni Stefanelovi uspehi in neuspehi. Ni naključje, da je Clear največ nadoknadil prav v trenutkih, ko je temnopolti tržaški košarkar sedel na klopi. Poleg Graya je bil tokrat po našem mnenju za zmago odločilen Cantarello. Stefanel je namreč zmagal dvoboj na odbitih žogah: Tanjevićeva ekipa je ob približno istem odstotku meta iz igre (29:64 Stefanel, 24:54 Clear) imela na razpolago več drugih in tretjih napadov.

Tekma je imela sicer precej nenavaden potek. V prvem polčasu so na trenutke Tržačani zaigrali v velikem slogu in si priigrali celo 18 košev prednosti (44:26). Konec prvega in v začetku drugega polčasa pa je Clear nadoknadil skoraj ves zaostanek (51:47), nakar je Stefanel ponovno zaigral bolj zbrano in zasluženo slavil.

Tržaška ekipa ima tako tudi s Clearom pozitivno koš razliko (+10), ob istočasnih porazih več tekmecev pa se Stefanelu ob nadaljnjem uspešnem nastopanju obeta celo visoka uvrstitev.

(Marko Oblak)

Superveleslalom Maderju

GARMISCH-PARTENKIRCHEN — Avstrijec Günther Mader je zmagal v nedeljo v drugem suprveleslalomu letošnje smučarske sezone, »junak dneva« pa je bil gotovo Švicar Heinzer, ki se je z dvajsetimi točkami drugega mesta povzpel na vrh skupne lestvice za svetovni pokal, obenem pa vodi tudi v skupni razvrstitvi smuka in superveleslaloma.

Na tretje mesto se je — po sobotnem »debaclu« v smuku — uvrstil Marc Girardelli, ki se očitno vrača v pravo formo. Girardelli se je na skupni lestvici SP približal Italijanu Tombi na same štiri točke. Prav Girardelli bo verjetno najhujši tekmec italijanskega smučarja v boju za osvojitev velikega kristalnega globusa.

V nedeljo so se izkazali tudi Italijani. Ob odsotnosti Tombe je Ghedina potrdil, da prihaja v formo. Osvojil je šesto mesto, Polig je bil osmi, Runggaldier pa petnajsti.

Vrstni red superveleslaloma: 1. Mader (Avs.) 1'23"95, 2. Heinzer (Švi.) 1'24"24, 3. Girardelli (Luks.) 1'24"29, 4. Arnesen (Nor.) 1'24"58, 5. Aamodt (Nor.) 1'24"60, 6. Ghedina (It.) 1'24"62, 7. Alphand (Fr.) 1'24"66, 8. Polig (It.) 1'24"71, 9. Skaardal (Nor.) 1'25"04, 10. Kaelin (Švi.) in Kjus (Nor.) 1'25"05.

Lestvica za SP v superveleslalomu: 1. Heinzer (Švi.) 40 točk, 2. Mader (Avs.) 26, 3. Piccard (Fr.) 25, 4. Skaardal (Nor.) in Aamodt (Nor.) 19.

Skupna lestvica za SP: 1. Heinzer (Švi.) 104 točke, 2. Tomba (It.) 97, 3. Girardelli (Luks.) 93, 4. Furuseth (Nor.) 88, 5. Skaardal (Nor.) 79, 6. Zehentner (ZRN) 64, 7. Arnesen (Nor.) 56, 8. Mader (Avs.) 54, 9. Piccard (Fr.) 53, 10. Fogdoe (Šve.) in Kaelin (Švi.) 50.

Petek šesti

BISCHOFSHOFEN — Letošnja novoletna skakalna turneja se je končala z dvojnim slavjem Avstrijcev (v zadnji preizkušnji je zmagal Avstrijec Felder pred rojakom Vettorijem) in skupno zmago Nemca Weissfloga. Po katastrofalnem začetku so se nazadnje izkazali tudi Jugoslovani: Franci Petek je osvojil 6. mesto, Primož Ulaga pa je bil štirinajsti.

Vrstni red: 1. Felder (Avs.) 225,8 točke (108,5 in 110,5 m), 2. Vettori {Avs.) 218,7 (111, 104), 3. Nikkola (Fin.) 216,7 (109, 108,5), 6. Petek (Jug.) 210,9 (105, 108), 14. Ulaga (Jug.) 189,8 (99, 105).

Skupna lestvica turneje: 1. Weissflog (ZRN) 819,7, 2. Felder (Avs.) 805,6, 3. Thoma (ZRN) 779,6, 17. Petek (609,2.

Lestvica SP: 1. Felder (Avs.) 160 točk, 2. Kiesewetter (ZRN) 105, 3. Thoma (ZRN) 104, 5. Petek (Jug.) 81.

V včerajšnjem slalomu za svetovni pokal v Bad Kleinkirchheimu

Prva zmaga Pernille Wyberg Kronbergerjevi kombinacija

BAD KLEINKIRCHHEIM — Švedinja Pernilla Wyberg je včeraj dosegla svojo prvo zmago v tekmah za smučarski svetovni pokal. 20-letna smučarka je osvojila slalom, v katerem je bila sicer favoritinja vodilna na svetovni lestvici Petra Kronberger. Avstrijka je bila res na pragu zmage, saj je po prvem teku vodila in je bila — po odstopu vreni Schneider — vsaj navidezno brez konkurence. A v drugem teku je očitno preveč napadala, kar se ji je malo pred ciljem maščevalo. Storila je napako in se je morala na koncu zadovoljiti s četrtim mestom.

Kronbergerjeva se je pa lahko potolažila z zmago v kombinaciji (včerajšnje četrto mesto v slalomu in nedeljsko 13. mesto v smuku) ter tako zvišala svojo prednost na skupni lestvici na več kot 100 točk.

Včeraj sta se dobro odrezali tudi obe najboljši jugoslovanski smučarki. Veronika Šarec je bila osma, nataša Bokal pa trinajsta.

V nedeljskem ženskem smuku je slavila Nemka Gutensohn-Knopf pred Avstrijko Gintherjevo in Švicarko Bournissnovo.

Vrstni red slaloma

1. Wyberg (Šve.) 1'27"78, 2. Maierhofer (Avs.) 1'28"36, 3. Von Grüningen (Švi.) 1'28"42, 4. Kronberger (Avs.) 1'28"47, 5. Salvenmoser (Avs.) 1'28"62, 8. Šarec (Jug.) 1'28"77, 13. Bokal (Jug.) 1'29"67.

Vrstni red nedeljskega smuka

1. Gutensohn-Knopf (ZNR) 1'36"03, 2. GFinther {Avs.) 1'36"33, 3. Bournissen (Švi.) 1'36"62, 4. Lee-Gartner (1'36"72), 5. Zelenskaja (SZ) 1'36"81.

Vrstni red kombinacije

1. Kronberger (Avs.), 2. Ginther (Avs.) 3. Masnada (Fr.) 4. Gerg (ZRN), 5. Medžiradška (ČSFR).

Lestvica SP v slalomu

1. Wyberg (Šve.) 41 točk, 2. Kronberger (Avs.) 37, 3. Fernandez-Ochoa (Šp.) 35, 4. Maierhofer in Schneider (Švi.) 32.

Lestvica SP v smuku

1. Gutensohn-Knopf 60 točk, 2. Kronberger (Avs.) 48, 3. Ginther (Avs.) 39, 4. Bournissen (Švi.) 35, 5. Merle (Fr.) 30.

Skupna lestvica SP

1. Kronberger (Avs.) 180 točk, 2. Ginther (Avs.) 78, 3. Bournissen (Švi.) 72, 4. Gutensohn (ZRN) 69, 5. Wyberg (Šve.) 60.

V nedeljskem derbiju italijanske nogometne B lige

Triestina izenačila z Udinesejem

TRIESTINA - UDINESE 1:1 (0:0)

STRELCA: Sensini v 76. min., Cerone v 83. min.

TRIESTINA: Drago, Corino, Di Rosa, Donadon, Cerone (v 83 min. Terracciano), Costantini, Trombetta (62. min. Marino), Levanto, Scarafoni, Conca, Rotella.

UDINESE: Giuliani, Cavallo, Sensini, Susic, Lucci, Vanoli, Pagano (v 76. min. Marronaro), Orlando, Balbo, Dell'Anno, Mattei.

SODNIK: Longhi iz Rima.

Deželni derbi se je zaključil brez zmagovalca. Glede samega rezultata bi lahko rekli, da je pravično plačilo za to, kar sta pokazali obe enajsterici. Kot je bilo predvidevati, tekma ni bila lepa, saj je v glavnem prevladovala živčnost, ki je nekje značilnost tovrstnih tekem. Nekoliko proti pričakovanju pa je dejstvo, da je Triestina zelo dobro obvladala tekmo proti nasprotniku, ki je iz tehničnega pogleda precej boljši. Razliko so Tržačani nadoknadili s srčnostjo in zagrizenostjo, ki je večkrat spravila goste v težave.

Trener Veneranda je zelo dobro postavil moštvo na igrišče posebno glede na dejstvo, da se je moral odpovedati trem igralcem standardne postave. Posebno učinkovit je bil premik Ceroneja iz obrambnih vrst na sredino igrišča v pomoč napadalcem. Prav zato ni čudno, da je bil ravno Cerone strelec izenačujočega zadetka.

Tekma je vsekakor tekla po tiru neodločenega izida brez zadetkov vse dokler je Argentinec Sensini izkoristil grobo napako tržaškega vratarja Draga in z izredno lahkoto preusmeril prosti strel Dell'Anna z glavo v mrežo. Za Triestino je takrat kazalo, da bo kljub dobri igri doživela svoj četrti zaporedni poraz, kar bi verjetno lahko pokopalo še preostale upe za obstanek v B ligi. K sreči (za Tržačane seveda) tudi obramba črnobelih Videmčanov ni ravno nepropustna, tako je le nekaj minut pred koncem srečanja Conca izkoristil napako branilca Susica, mu odvzel žogo in jo podal popolnoma samemu Ceroneju, ki je s hladnokrvnostjo, ki je za branilca nekoliko neobičajna, prelisičil vratarja.

Tako je Triestini uspelo rešiti položaj, ki je postal že brezupen. O obeh moštvih bi dodali še, da sta obe precej majavi v obrambi, kar bi lahko bilo še precej usodno posebno za morebitne upe Videmčanov za napredovanje. Za Triestino pa lahko rečemo, da zamenjava Biata z Dragom ni bila ravno najbolj ugodna, saj je bil — poleg napake, ki je prinesla gostom zadetek — še večkrat negotov.

Tekmo si je ogledalo približno 13.000 gledalcev, ki so se na igrišču vedli v glavnem korektno. Povsem drugače pa je bilo pred in po tekmi...

(Igor Pavletič)

Neredi v Trstu

Pred in po tekmi med Triestino in Udinesejem je prišlo v Trstu do hudih neredov, ki so jih izzvali »navijači« videmskega kluba. Že dopoldne, ob prihodu vlaka iz Vidma v Trst s kakimi 2 tisoč huligani, je nekaj prenapetežev opustošilo nekaj vagonov in razbilo nekaj šip na postaji. Pod strogim nadzorstvom organov javne varnosti so nato navijači prispeli na stadion, ob povratku pa so se spet znesli nad avtomobili in vlakom, ki jih je zvečer prepeljal nazaj v Videm.

nedeljski izidi - nedeljski izidi - nedeljski izidi - nedeljski izidi

nogomet

ITALIJANSKA A LIGA

IZIDI 15. KOLA

Atalanta - Cesena 3:0, Bari - Pisa 2:0, Bologna - Milan 1:1, Fiorentina - Lazio 1:1, Inter - Genoa 2:1, Juventus - Napoli 1:0, Parma - Lecce 0:0, Roma - Cagliari 0:0, Sampdoria - Torino 1:2.

LESTVICA

Inter 21 točk, Juventus 20, Sampdoria in Milan 19, Parma 18, Torino 16, Bari, Genoa, Lazio in Atalanta 15, Roma in Napoli 14, Fiorentina in Lecce 13, Pisa 12, Bologna, Cagliari in Cesena 9.

PRIHODNJE KOLO

Cagliari - Bologna, Cesena - Parma, Genoa - Atalanta, Lazio - Inter, Lecce - Sampdoria, Milan - Bari, Napoli - Roma, Pisa - Juventus, Torino - Fiorentina.

ITALIJANSKA B LIGA

IZIDI 17. KOLA

Ascoli - Salernitana 0:0, Avellino - Pescara 0:0, Brescia - Reggiana 1:2, Cosenza - Barletta 1:1, Foggia - Ancona 2:0, Verona - Lucchese 0:1, Messina - Taranto 0:0, Modena - Reggina 0:0, Padova - Cremonese 0:1, Triestina - Udinese 1:1.

LESTVICA

Foggia 24 točk, Reggiana, Lucchese in Messina 20, Ascoli, Verona, Cremonese, Salernitana in Avellino 18, Barletta, Ancona in Taranto 17, Padova 16, Udinese, Brescia, Pescara in Cosenza 14, Reggina in Modena 13, Triestina 12.

PRIHODNJE KOLO

Ancona - Cosenza, Barletta - Padova, Cremonese - Modena, Lucchese - Brescia, Pescara - Foggia, Reggiana - Triestina, Reggina - Avellino, Salernitana - Verona, Taranto - Ascoli, Udinese - Messina.

MEDDEŽELNA LIGA

IZIDI 18. KOLA

Bassano - Caerano 1:1, Montebelluna - Venezia 1:0, Fulgor - Centro Mobile 1:0, S. Giovanni - Conegliano 1:4, Opitergina - Giorgione 1:2, Monfalcone - Inabelluno 0:0, Mira - P. Piave 0:0, Sacilese - Pro Gorizia 2:1, S. Donà - Sevegliano 1:1.

LESTVICA

Giorgione 28, Conegliano 23, Centro Mobile 22, Venezia 21, Mira in Sacilese 20, P. Piave in Caerano 19, Pro Gorizia, Opitergina, Bassano in Inabelluno 18, Montebelluna 17, Sevegliano in Monfalcone 16, S. Donà 15, Fulgor 11, S. Giovanni 5.

PRIHODNJE KOLO

P. Piave - Bassano, Pro Gorizia - Fulgor, Caerano - Mira, Conegliano - Monfalcone, Giorgione - Montebelluna, Venezia - Opitergina, Inabelluno - S. Donà, Centro Mobile - S. Giovanni, Sevegliano - Sacilese.

totip

1. —	1. Ilodia	2
	2. Ioldess	1
2. —	1. Ereskigal	1
	2. Leg dei Bessi	1
3. —	1. Irambo Jet	1
	2. Inrush Wh	X
4. —	1. Isiolo	1
	2. Lauro NI	X
5. —	1. Museo Font	2
	2. Money Matters	2
6. —	1. Inervia	1
	2. Ibisco gd	2

KVOTE

12 (11 dobitnikov)	73.633.000 lir
11 (227 dobitnikov)	3.500.000 lir
10 (3.015 dobitnikov)	260.000 lir

totocalcio

Atalanta - Cesena	1
Bari - Pisa	1
Bologna - Milan	X
Fiorentina - Lazio	X
Inter - Genoa	1
Juventus - Napoli	1
Parma - Lecce	X
Roma - Cagliari	X
Sampdoria - Torino	2
Foggia - Ancona	1
Modena - Reggina	X
Carrarese - Venezia	2
Siracusa - F. Andria	1

KVOTE

13 (182 dobitnikov)	83.404.000 lir
12 (6.831 dobitnikov)	2.222.000 lir

PRIHODNJI STOLPEC TOTOCALCIA (13. 1.): Cagliari - Bologna, Cesena - Parma, Genoa - Atalanta, Lazio - Inter, Lecce - Sampdoria, Milan - Bari, Napoli - Roma, Pisa - Juventus, Torino - Fiorentina, Pescara - Foggia, Salernitana - Verona, Altamura - Francavilla, Latina - Turris.

košarka

ITALIJANSKA A-1 LIGA

IZIDI 17. KOLA: Benetton - Scavolini 87:86, Reggio Calabria - Ranger 100:80, Stefanel - Clear 82:71, Torino - Phonola 103:104, Livorno - Knorr 80:89, Napoli - Messaggero 84:96, Firenze - Philips 96:81, Sidis - Filanto 103:109.

LESTVICA

Benetton 26, Messaggero in Phonola 24, Clear 22, Philips, Stefanel in Livorno 20, Scavolini 18, Knorr in Ranger 16, Sidis 14, Filanto in Torino 12, Napoli in Reggio Calabria 10, Firenze 6.

PRIHODNJE KOLO

Filanto - Knorr, Phonola - Reggio Calabria, Clear - Torino, Messaggero - Livorno, Ranger - Philips, Scavolini - Stefanel, Sidis - Napoli, Benetton - Firenze.

ITALIJANSKA A-2 LIGA

IZIDI 17. KOLA

Lotus - Garessio 97:89, Trapani - Arese 106:90, Fabriano - Kleenex 100:90, Desio - Fernet Branca 88:103, Ticino - Venezia 89:87, Arimo - Emmezeta 87:71, Banco di Sardegna - Brescia 81:74, Glaxo - Cremona 124:84.

LESTVICA

Glaxo 30 točk, Fernet Branca 28, Lotus in Ticino 26, Kleenex 22, Fabriano in Arese 16, Garessio, Trapani, Banco di Sardegna in Desio 14, Emmezeta, Brescia, Arimo in Veneza 12, Cremona 4.

ITALIJANSKA B-1 LIGA

TIA CELANA BERGAMO - DIANA GORICA 101:107 p.p.

TIA CELANA: Buratti 28, Bosio, Masezzoni 7, Zonca 4, Ravizza 9, Di Gregorio, Foschini 16, Tavernelli 19.

DIANA: Pieri 15, Trisciani 5, Masini, Lenoli 27, Magro 16, Passarelli 12, Borsi 17, Colmani 15.

OSTALI IZIDI

Campobasso - Cagliari 116:96, Ferrara - Sangiorgio 75:71, Gorlese - Ravenna 84:80, Marsala - Imola 79:76, Padova - Modena 57:90, Pesaro - Ragusa 87:77, Rimini - Avellino 80:75.

LESTVICA

Rimini 20 točk, Ferrara, Diana Gorica, Modena, Ragusa in Campobasso 18, Cagliari, Avellino, Marsala in Ravenna 16, Imola 14, Gorlese, Bergamo in Padova 8, Sangiorgio 6, Pesaro 4.

PRIHODNJE KOLO

Avellino - Marsala, Cagliari - Pesaro, Diana Gorica - Ferrara, Imola - Bergamo, Modena - Gorlese, Ragusa - Rimini, Ravenna - Campobasso, Sangiorgio - Padova.

JUGOSLOVANSKA 1. ZKL

IZIDI 11. KOLA

Smelt Olimpija - Cibona 98:95, Partizan - Zadar 110:98, Šibenka - IMT 57:68, Vojvodina - Crvena zvezda 98:101, Budučnost - Čelik 97:75, POP 84 - Bosna 115:73

LESTVICA

POP 84 20 točk, Partizan 18, Cibona 16, Zadar, IMT, Bosna in Crvena zvezda 10, Vojvodina, Čelik, Šibenka in Smelt Olimpija 8, Budučnost 6.

PRIHODNJE KOLO

Cibona - Čelik, Budučnost - Crvena zvezda, Vojvodina IMT, Šibenka - Zadar, Partizan - Bosna, POP 84 - Smelt Olimpija.

V 13. kolu košarkarskega prvenstva C lige so jadranovci zasluženo izgubili proti Pierobonu iz Padove

Brez požrtvovalnosti v obrambi ni uspeha

Statistični podatki v skupinskih športih v celoti ne prikazujejo do potankosti razpletov na igrišču, skoraj vedno pa so glede pomanjkljivosti ekip verodostojni. Glede sobotne Jadranove tekme proti Pierobonu iz Padove pa statistična slika vzorno ponazoruje, zakaj so naši košarkarji izgubili.

Kot smo že zapisali v soboto v poročilu po tekmi, so jadranovci v napadu, razen Deana Oberdana (0:4 za 2 in 0:1 za 3 točke), v glavnem zadovoljili, Mauro Čuk pa je bil res odličen (10:13). Naši pa so povsem odpovedali v obrambi tako glede pristopa do tega elementa igre kot zaradi požrtvovalnosti (tega pa seveda ni mogoče statistično izraziti), kar pa je zapisano v »scoutu«, je to, da so naši v vsem drugem polčasu vsega ulovili le pet odbitih žog v obrambi, nasprotniki pa so bili v tem elementu igre celo uspešnejši od naših.

Ta nedopustna pomanjkljivost naše ekipe pa je jasen pokazatelj, kje tiči vzrok poraza Jadranovega moštva. Uspešen skok pod lastnim košem pomeni posest žoge in možnost protinapada. Če skoka pa ne dobiš, si vselej v podrejenem položaju in se še tako dobra igra v napadu ne obrestuje.

»Treniram že mnogo let in mnenja sem, da je predvsem obramba tista, s katero v košarki zmaguješ. Eden od bistvenih elementov obrambe pa je uspešen skok in izvedba le-tega. To je, da najprej moraš nasprotniku zapreti prostor in nato skočiti za odbito žogo. Mi pa smo v soboto v obrambi povsem odpovedali. Brez zagrizenosti, požrtvovalnosti ni dobre obrambe. Proti Pierobonu smo mislili, da jih bomo zlahka ugnali. Razpleti na igrišču pa so pokazali drugače. To nam mora biti dobra šola za nadaljnje nastope. Vsako tekmo je treba igrati od začetka do konca z maksimalno zbranostjo, odločnostjo, samozavestjo. Da smo pripravljeni za tako igro, smo dokazali na domačem srečanju proti vodilnemu Crupu. Naš cilj je bil in še sedaj ostaja obstanek v ligi. S takim pristopom, s katerim smo igrali sobotno tekmo, pa je vprašljivo, ali bomo ta cilj tudi dosegli,« nam je po srečanju dejal pomožni trener Mario Mari.

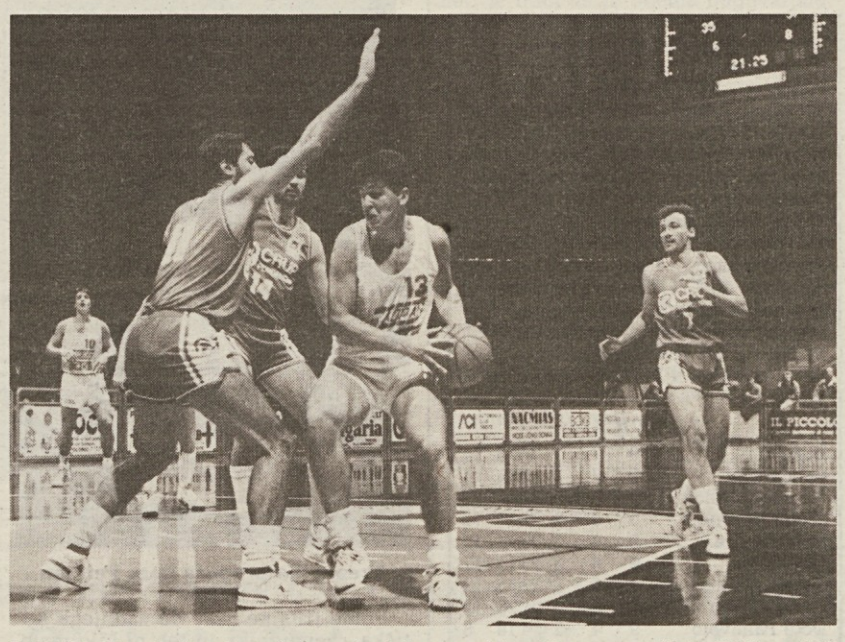

Robi Paulina (z žogo) med domačo tekmo z ekipo Crup. (Foto Križmančič)

Že v soboto čaka naše košarkarje pomembna preizkušnja, mestni derbi z ekipo Latte Carso, ki je prav v tem kolu poskrbela za lep podvig, saj je kar v gosteh premagala tretjeuvrščeno moštvo Roncade. Očitno so Škedenjci ujeli pravo formo po zelo slabi prvi tretjini prvenstva. Prav Latte Carso je bil pred začetkom tega prvenstva eden od glavnih kandidatov za prestop v višjo ligo, saj se je to moštvo že v lanskem prvenstvu odlično izkazalo in je bilo večji del prvenstva v boju za napredovanje. V letošnjem prvenstvu pa se je v tržaški ekipi nekaj zataknilo, tako da je sam trener Franco Pozzecco zaradi slabih rezultatov dal ostavko. Zamenjal ga je Turcinovich. Kazalo je, da se stanje bistveno ni spremenilo, saj so si sledili sami visoki porazi do tega kola, ko so Turcinovichevi varovanci poskrbeli za velik podvig v Roncadah.

Glede ostalih srečanj tega kola naj omenimo, da pordenonski Crup in Prometheus iz San Donaja nadaljujeta svojo zmagovito pot in po 13 kolih imata že šest točk prednosti pred tretjeuvrščenima ekipama Consulsped iz Mester in Roncadami. (bl)

JADRAN V ŠTEVILKAH

METI. DVE TOČKI: Oberdan 0:4; Čuk 10:13; Pregarc 6:9; Sosič 2:3; Merlin 2:6; Paulina 2:3; Smotlak 3:4. TRI TOČKE: Oberdan 0:1; Čuk 0:1; Pregarc 1:2; Sosič 0:1; Merlin 5:12. SKOKI: Oberdan 1 v obrambi, 0 v napadu; Čuk 3, 0; Pregarc 3, 1; Sosič 4, 0; Merlin 1, 0; Paulina 3, 1; Smotlak 0, 2. IZGUBLJENE, PRIDOBLJENE ŽOGE: Čuk 1, 1; Pregarc 3, 3; Sosič 2, 5; Merlin 1, 1; Paulina 0, 1; Smotlak 1, 2. ASISTENCE: Pregarc 2; Sosič 1; Merlin 1. BLOKADE: Smotlak 3.

IZIDI 13. KOLA

JADRAN TKB - Pierobon	85:92
Goccia Carnia - Crup PN	81:100
Roncade - Latte Carso	84:87
Solvay - Soteco	83:86
Bassano - Jesolo	84:78
Di Lenardo - Giganti	93:72
Prometheus - Consulsped	97:77
Conegliano - CBU Videm	67:83

LESTVICA

Crup Pordenon	13	12	1	1232:990	24
Prometheus	13	12	1	1223:1040	24
Consulsped	13	9	4	1183:1111	18
Roncade	13	9	4	1127:1076	18
JADRAN TKB	13	8	5	1065:1071	16
Jesolo	13	7	6	1129:1109	14
Di Lenardo	13	7	6	1022:958	14
Solvay	13	6	7	1078:1030	12
Bassano	13	6	7	1120:1113	12
Soteco	13	6	7	1098:1114	12
Goccia Carnia	13	6	7	1040:1086	12
Latte Carso	13	5	8	1065:1185	10
Pierobon	13	5	8	1007:1068	10
Giganti	13	3	10	955:1066	6
CBU Videm	13	2	11	954:1068	4
Conegliano	13	1	12	916:1129	2

PRIHODNJE KOLO (12. IN 13. 1.)

Latte Carso - JADRAN TKB; Giganti Mestre - Roncade; Soteco - Bassano; Jesolo - Di Lenardo; Consulsped Mestre - Goccia Carnia Videm; Pierobon - Prometheus San Donà; CBU Videm - Solvay Tržič; Crup Pordenon - Conegliano.

JADRANOVI STRELCI

Čuk 266; Pregarc 218; Merlin 213; Oberdan 103; Smotlak 92; Paulina 64; Crisma 62; V. Sosič 26; Škerk 7; Stanisa 5; Pertot 3.

V promocijskem košarkarskem prvenstvu

Cicibona praznih rok

CICIBONA - LIBERTAS 64:79 (39:41)

CICIBONA: Bogatec 3 (1:3), Simonič 8 (6:8), Čebulec 4, Berdon 9 (3:5), Pregarc (0:1), M. Pertot 14 (7:11), Lipollis, Cupin 7 (3:4), I. Bajc, B. Pertot 19 (4:4).

PM: 24:30. TRI TOČKE: B. Pertot 3, M. Pertot 1.

Cicibonaši so v izredno pomembni tekmi za obstanek v ligi spet izgubili, tokrat na domačiah tleh. Kljub temu da so igrali v popolni postavi, jim ni uspelo presenetiti gostov, ki so se na to tekmo pripravili zelo dobro.

Cicibonaši so sicer začeli slabo (9:2 za goste v 4. min.), nato pa soreagirali, kljub ostremu kriteriju sodnikov, ki so najboljšemu strelcu ekipe Ivanu Bajcu povsem onemogočili igranje, saj so mu dosodili več osebnih napak. Z Borutom in z Maksijem Pertotom na čelu so naši zaostanek nadoknadili in celo povedli za osem točk v 15. min. V drugem polčasu je bila tekma izenačena vse do 30. min., nato pa so naši ostali še brez Mitje Čebulca in Pavla Lipollisa, ki sta si prislužila peto osebno napako, prav v ključnih trenutkih tekme. V zadnjih minutah so plavi popustili, kar so gostje izkoristili in previsoko zmagali.

Cicibonaši si bodo morali sedaj zavihati rokave in s trdim delom na treningih nadoknaditi zaostanek, saj bo prihodnji teden na sporedu tekma Libertas - Radioquattro, tako da se bo ena ekipa še bolj oddaljila od naših.

Borovci so na najboljši način pričeli novo leto, saj so zasluženo slavili v gosteh pri ekipi Radioquattro. Že po končnem izidu lahko razberemo, da sta napada obeh ekip prevladala nad obrambama. Obe peterki sta vsilili zelo hiter tempo igre, tako da sta se ekipi večkrat menjavali v vodstvu, ki je nihalo od -10 do +12 točk, to velja zlasti za prvi polčas, ko so borovci najprej vodili za 6 točk v 9. min., nato pa popustili in dovolili domačinom, da so povedli kar za 11 točk (44:33 v 17. min.). V zadnjih treh minutah polčasa je trener Sancin zaupal lanski peterki Cicibone, ki je s »pressing« obrambo dala nasprotnikom delni izid 18:6 in končala prvi polčas v vodstvu z izidom 51:50.

Tudi v začetku drugega polčasa so borovci ponovno pešali v obrambi, tako da je izenačeno stanje trajalo vse do 28. min. Odtlej sta Borova strelca Andrej Pieri (9:15 v metu) in Fabrizio Korošec (10:17) začela pravi »show«, saj sta bila za nasprotnike neustavljiva. Ob njiju so tudi ostali dali svoj doprinos. David Barini (5:10, 8:9 v prostih metih in pet odbitih žog) je zaigral v lanskem slogu, prvič pa je zaigral tudi mladi Sebastjan Tul, ki je po desetih sekundah tudi okusil zadoščenje za svoj prvi koš v promocijskem prvenstvu. Zatem je še polovil nekaj odbitih žog in pokazal velik napredek v vseh elementih igre.

Domačini so se borovcem upirali do nekaj minut pred koncem, nato so pa fizično popustili, saj niso imeli ustreznih menjav, ker sta bila odsotna Sumberesi in Benedetti, ki običajno igrata v prvi peterki. Borovci zasedajo sedaj 3. mesto, v petek zvečer pa bo na »1. maju« derbi s Cicibono.

Kontovel je s kančkom športne sreče še utrdil prvo mesto, saj so si nasprotniki zapravili zmago ali vsaj podaljšek, ko se je regularni čas že iztekel. Vecchioni, center gostov, je imel na razpolago prosta meta (1 za 1), zgrešil pa je prvega in podaril zmago našim.

Kontovelovci še vedno igrajo brez Čuka, kljub tej težki odsotnosti pa se Štoka in tovariši oddaljujejo od ostalih ekip. Tokrat so se v napadu izkazali Gulič, Starc, Civardi in Štoka, ki so skupno dosegli 70 točk, dobro pa je zaigral tudi mladi kadet Kristjan Rebula (letnik 1973).

Močno okrnjeni Sokol se je spet izkazal z dobro igro, zlasti v obrambi, saj se je upiral domačinom do polovice drugega polčasa. Trener Pupis pa se je znašel v velikih težavah, ko so z igrišča odšli višji igralci Aleksij Gruden, Ivo Sedmak in Aljoša Terčon zaradi petih osebnih napak, saj so odsotni Mitja Devetak, Marko Klanjšček in Pavel Busan težko nadomestljivi. Nabrežinci so kljub pressingu in dobri volji ponovno izgubili, toda bili so zadovoljni, ker so dobro igrali.

Stanje v tem prvenstvu je izredno izenačeno, vsaj od 2. do 9. mesta, kjer je kar osem ekip v razmahu dveh točk. Kontovel ima sedaj štiri točke prednosti, saj smo bili spet priča presenetljivim izidom. Stella Azzurra je namreč na lastnem igrišču izgubila proti ekipi Fincantieri, Santos pa je ostal praznih rok proti Scogliettu. Na dnu lestvice je velik korak naprej opravil Libertas, ki ima sedaj 4 točke, naša dva predstavnika Sokol in Cicibona ter Radioquattro pa so zadnji z dvema točkama.

V. JOGAN

IZIDI 10. KOLA

Cicibona - Libertas	64:79
Orient Ex. - Bor Radenska	101:118
Kontovel - CUS Trst	88:87
Ferroviario - Sokol	85:73
Santos - Scoglietto	79:84
Stella Azz. - Fincantieri	66:72
	Prosta Barcolana

LESTVICA

Kontovel	9	8	1	859:732	16
CUS Trst	10	6	4	773:714	12
Fincantieri	9	6	3	715:670	12
Barcolana	9	6	3	861:733	12
Scoglietto	9	6	3	733:703	12
Stella Azzurra	10	6	4	778:751	12
Bor Radenska	9	6	3	883:880	12
Santos	8	5	3	698:654	10
Ferroviario	9	5	4	726:717	10
Libertas	9	2	7	696:805	4
Cicibona	9	1	8	638:772	2
Sokol	9	1	8	661:793	2
Orient Express	9	1	8	728:875	2

PRIHODNJE KOLO (11., 12. IN 13. 1.)

Bor Radenska - Cicibona; Fincantieri - Kontovel; Sokol - Santos; Scoglietto - Ferroviario; Libertas - Orient Express; CUS Trst - Barcolana; Prosta Stella Azzurra.

Santos ima tekmo manj, Stella Azzurra in CUS pa imata tekmo več.

V nedeljo v 9. kolu v košarkarskem prvenstvu državnih kadetov

Nepričakovan poraz Kontovela

Kontovelec Jan Budin med metom na nedeljski tekmi (Foto Magajna)

KONTOVEL - RICREATORI 97:103 (36:57)

KONTOVEL: Ban 2, Kralj 11 (0:2), Milič 18 (6:6), Briščik, Daneu 3 (1:2), Rebula 20 (3:5), Vodopivec, Kapun, Gregori 5 (3:4), Budin 38 (2:2).

TRI TOČKE: Budin 4, Kralj 1, Rebula 1. PON: Milič (28), Kralj (37), Ban (38).

Kontovelci so v nadaljevanju prvenstva državnih kadetov nepričakovano doma izgubili proti sicer močni ekipi Ricreatorija, ki pa se je predstavila v Repnu s samo sedmimi košarkarji. Tudi naši pa so nastopili v okrnjeni postavi, in sicer brez poškodovanega Guliča.

Že v uvodnih minutah je bil takoj opaziti, da našim ne gre in ne gre od rok. Po začetnem vodstvu gostov z 8:0 so naši še naprej slabo branili, v napadu pa niso mogli zadeti koša niti za stavo. Po 10. min. je bilo tako stanje že 32:7 za goste in že tedaj je bilo jasno, da se našim obveta poraz.

Kontovelci so sicer v drugem polčasu z agresivno obrambo znižali zaostanek, več pa niso zmogli, saj so košarkarji Ricreatorija zelo točno zadevali koš, poleg tega pa so ohranili mirne živce tudi, ko so jih naši skušali presenetiti z odločnejšo obrambo.

Očitno se je pri Kontovelcih še kako poznalo, da med prazniki niso skupno trenirali. Sedaj pa bo treba takoj strniti sile, kajti že v prihodnjem kolu čaka naše predstavnike neugoden nasprotnik, SGT v gosteh. (I. E.)

OSTALI IZIDI 9. KOLA: Bor - Stefanel 78:85; Don Bosco - Largo Isonzo 96:76; Autosandra - SGT 82:65; prost Latte Carso.

LESTVICA: Stefanel 16; Don Bosco 14; Kontovel in Ricreatori 12; Bor in Largo Isonzo 8; Autosandra 6; SGT 4; Latte Carso 0.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA A

LIBERTAS B - BOR 109:116 (46:65)

BOR: Galoppin 21 (3:5), Giacomini 19 (2:6), Porporatti 14, Samec 34 (3:5), Coloni, Bandi, Grbec 26 (2:7).

TRI TOČKE: Giacomini 1, Samec 1. PON: Porporatti (34), Galoppin (35).

Naši so dobro začeli v novem letu, saj so v gosteh premagali ekipo Libertasa, čeprav so stopili na igrišče v močno okrnjeni postavi, saj so se predstavili le v sedmih.

Po izenačenem začetku so si plavi takoj priigrali20 točk prednosti, v tem delu pa je dobro zaigral Giacomini. Ko je manjkalo pet minut do konca srečaja, sta morala Porporatti in Galoppin na klop zaradi petih osebnih napak in gostitelji so se nevarno približali našim na samih 7 točk (97:104). Tedaj pa je stopil v ospredje Michel Grbec, ki je igral kljub vročini. (A. Kovačič)

KONTOVEL - POGGI 82:77 (39:34)

KONTOVEL: Vavpetič 18 (8:12), A. Spadoni 2, Emili 16 (2:4), M. Spadoni 14 (4:6), Križman, Cingerla 1 (1:2), Daneu, Devetak 4, Malalan, Černe 13 (3:10), Vidali 3 (1:2), Vatta 11 (1:2).

V dokaj lepi in izenačeni tekmi so zmagali naši predstavniki, ki so bili v končnih potezah prisebnejši.

Za to pomembno zmago je treba pohvaliti vso ekipo, boljša pa sta vsekakor bila Vavpetič, ki je že pravi steber tega moštva, in požrtovalni Černe.

OSTALA IZIDA 8. KOLA: Ferroviario - SGT 79:59; Stefanel A - Don Bosco B 105:48; prost Latte Carso B.

LESTVICA: Stefanel A 16; Ferroviario 14; Bor 12; Poggi, Kontovel in Don Bosco B 8; Libertas B 4; SGT 2; Latte Carso B 0.

SKUPINA B

IZIDI 9. KOLA: Stefanel B - Breg 122:42; Don Bosco A - Intermuggia 99:66; Latte Carso - Ricreatori 88:94; Libertas A - Autosandra 99:110.

LESTVICA: Stefanel B 16; Ricreatori in Don Bosco A 14; Latte Carso A 10; Intermuggia 8; Autosandra 6; Breg 1; Libertas A 0.

DEČKI

BOR - LATTE CARSO 118:25 (65:14)

BOR: Jagodic 15 (0:1), Colja 14 (2:2), Sancin 5 (0:3), Uršič 29 (3:4), Oberdan 26 (0:3), Posar 13, Štokelj 4 (0:2), Buda 10.

TRI TOČKE: Oberdan 2, Posar 1.

Borovi dečki niso imeli nobenih težav proti šibki peterki Servolane, tako da so se tudi vsi vpisali med strelce. Še posebej pa sta se izkazala mlada Jagodic in Štokelj, medtem ko Buda igra iz tekme v tekmo bolje.

(A. Kovačič)

KONTOVEL - RICREATORI 116:57 (61:22)

KONTOVEL: Spadoni 11 (1:3), Spacal 14 (0:2), Rizzante 8, Rustja 10 (2:9), Štoka 27 (1:3), M. Starc 14, B. Starc 8, Škerk 24.

Kot kaže sam končni izid, so naši košarkarji brez težav zmagali. Še posebno velja pohvaliti Štoko, ki je bil najboljši strelec, in Rizzante, ki je igral zelo požrtvovalno v obrambi.

OSTALA IZIDA: Santos - Stefanel 39:146; Poggi - Don Bosco 56:114; Sokol - Barcolana odlož.

LESTVICA: Stefanel in Don Bosco 10; Bor, SGT in Poggi 8; Kontovel in Barcolana 6; Ricreatori 4; Sokol 2; Latte Carso in Santos 0.

Mladinsko prvenstvo (1. skupina)

Jadran Farco v San Donaju

V 10. kolu mladinskega košarkarskega prvenstva 1. skupine bo danes Jadran Farco gostoval v San Donaju. Naši naj bi bili v tem srečanju favoriti, saj je današnji Jadranov nasprotnik pri spodnjem delu lestvice, Vatovčevi varovanci pa so tretji. Če pa pomislimo na sobotno člansko tekmo jadranovce proti Pierobonu, je vsako predvidevanje precej tvegano...

Današnja tekma v San Donaju se bo pričela ob 18. uri.

obvestila

SK DEVIN

organizira v nedeljo, 13. t. m., izlet na Koroško (Avstrija). Za vpisovanje in informacije tel. Brunu Škrku (tel. 200236).

SPDT - SMUČARSKI ODSEK

prireja januarja '91 smučarske tečaje in izlete. Za informacije in vpisovanja na sedežu ZSŠDI v Ul. sv. Frančiška 20 v uradnih urah (tel. 767304). Informacije dobite tudi pri odborniku Pavlu Fachinu (tel. 742488).

SK BRDINA in SK Sežana

organizirata 13. t. m. smučarski izlet z vlakom iz Sežane na Koblo. Vpisovanje na sedežu kluba v Proseški ul. 131 na Opčinah v ponedeljek in sredo od 19. do 20. ure. Informacije po tel. 212859 ali 212936.

ŠD POLET KOŠARKASKA SEKCIJA

obvešča vse minikošarkarje, da se bodo treningi po božičnih in novoletnih praznikih redno nadaljevali danes, 8. t. m., ob 15. uri na pokritem prostoru na kotalkališču za starejšo skupino (letniki 1979 in mlajši) in jutri, 9. t. m., prav tako ob 15. uri za mlajšo skupino (letniki 1982 in mlajši).

Odbojkarice Bora Elpro Cunja osrednje protagonistke 9. kola

Proti neposrednemu tekmecu šteje uspeh v gosteh dvojno

V sobotnem 9. kolu ženske odbojkarske C-1 lige se je med sabo pomerilo kar šest od osmih pripadnikov vodilne osmerice, za največji podvig pa je z zmago v Villorbi poskrbel Bor Elpro Cunja, medtem ko sta se ostala dva dvoboja pri vrhu končala z uspehoma Ghemarja in Sloge Koimpex.

Zmaga Kalčevih igralk na nepremaganem igrišču Conada ima pravzaprav dvojno vrednost, saj so gostiteljice porazu navkljub potrdile, da so resnično zelo dobra ekipa, borovke pa so ob pravem času spet zaigrale odlično in osvojile skorajda nepričakovani točki. Hitra igra mladih igralk Conada, ki po božiču niso trenirale edinole 1. januarja, je na začetku zmedla naše odbojkarice, ki pa so kmalu uredile blok (predvsem v taktičnem smislu) in servis in tako vzpostavile ravnotežje. Daleč najboljša igralka tekme je bila kapetanka Nacinovijeva, po nekaj slabših nastopih je zelo dobro igrala Traettinova, mladinka Vidalijeva se vse bolj vrača v nekdanjo formo, doprinos ostalih pa je bil več kot dober.

Ne glede na običajno previdnost, ki označuje izjave trenerja Kalca (a tokrat je bil nad nastopom svojih igralk »vsaj« navdušen), je jasno, da se borovke vse bolj polnopravno vključujejo v boj za napredovanje in so s sobotno peto zaporedno zmago na gostovanjih (!) dokončno izničile hendikep dveh porazov na domačih tleh. Kako se bo resnično razpletlo, je seveda druga pesem, saj do konca sezone manjka kar 17 kol, kandidatov za prestop v B-2 ligo pa je nič koliko. Toda med igralkami tržaškega društva lahko zdaj rase zavest, da niso nič slabše od ostalih, če igrajo tako kot resnično zmorejo in da je odslej predvsem važno ohraniti določeno kontinuiteto oziroma primerno napetost na treningih in tekmah. Pomislimo le na to, da bi plave zdaj imele na lestvici kar štiri točke prednosti pred vsemi ostalimi, če ne bi 15. decembra v Trstu nerodno poklonile zmago sicer močni Sarmeoli.

Pomembno zmago so na Opčinah izbojevale tudi slogašice, ki so dokazale, da njihov zdajšnji visok položaj ni naključen. V tekmi z Vicenzo so sicer igrale nekoliko raztrgano, privoščile so si nekaj daljših odmorov, ki so bili verjetno posledica slabšega treniranja med prazniki zaradi nerazpoložljivosti dvorane, tie-break pa je razkril, da so bile gostiteljice pravzaprav s tehničnega vidika za razred boljše, saj so ga dobile resnično brez težav. Odlično sta igrali Ukmarjeva in Grgičeva, ki ju je po tekmi pohvalil tudi trener Vicenze Rampazzo, presenetila je tudi Škerkova, ki je tokrat odigrala vso tekmo, Fabrizijeva pa je odlično nadomestila Milkovičevo, ki so ji po dveh dobrih setih verjetno nekoliko pošle moči. Skratka, spet se je pokazalo, da ima trener Peterlin na voljo nekaj res enakovrednih menjav, kar je bilo verjetno na tej tekmi tudi odločilnega pomena. Na težko gostovanje pri Kennedyju (ki doma dobesedno melje svoje nasprotnike) se lahko torej Sloga Koimpex poda povsem brez skrbi.

Ženska C-1 liga

IZIDI 9. KOLA

Conad Villorba - **Bor Elpro Cunja** 1:3 (13:15, 7:15, 15:13, 14:16), Fincantieri Tržič - Tregarofani Padova 3:2 (8:15, 15:5, 15:6, 7:15, 15:12), Dolo Pallavolo - Montecchio Pallavolo 3:0 (15:3, 15:4, 15:12), **Sloga Koimpex** - Vicenza Tre 3:2 (15:8, 8:15, 15:4, 3:15, 15:10), Ghemar Piove di Sacco - Foce Colori Latisana 3:1 (15:5, 15:7, 11:15, 15:12), Gamatex Pojana Maggiore - Pandacolor Sarmeola 2:3 (16:14, 17:15, 11:15, 8:15, 14:16), AUSA Pav Cervignano - Kennedy Videm 1:3 (3:15, 3:15, 15:11, 12:15).

LESTVICA

Bor Elpro	9	7	2	24:13	14
Pandacolor	9	7	2	25:14	14
Kennedy Videm	9	6	3	23:11	12
Sloga Koimpex	9	6	3	21:13	12
Vicenza Tre	9	6	3	22:14	12
Ghemar	9	6	3	23:15	12
Foce Latisana	9	6	3	22:15	12
Conad Villorba	9	6	3	21:18	12
Dolo Pallavolo	9	4	5	14:18	8
Gamatex	9	3	6	14:23	6
Tregarofani PD	9	2	7	14:24	4
Fincantieri	9	2	7	12:25	4
Montecchio	9	1	8	10:26	2
AUSA Pav Cer.	9	1	8	9:25	2

PRIHODNJE KOLO (12. 1.)

Bor Elpro Cunja - Fincantieri Tržič, Conad Villorba - Ghemar Piove di Sacco, Kennedy Videm - **Sloga Koimpex,** Pandacolor Sarmeola - Vicenza Tre, Pallavolo Montecchio - AUSA Pav Cervignano, Foce Colori Latisana - Gamatex Pojana Maggiore, Tregarofani Padova - Dolo Pallavolo.

Na odbojkarskem derbiju Olympia-Valprapor

Zmagala korektnost na igrišču in med res številnimi gledalci

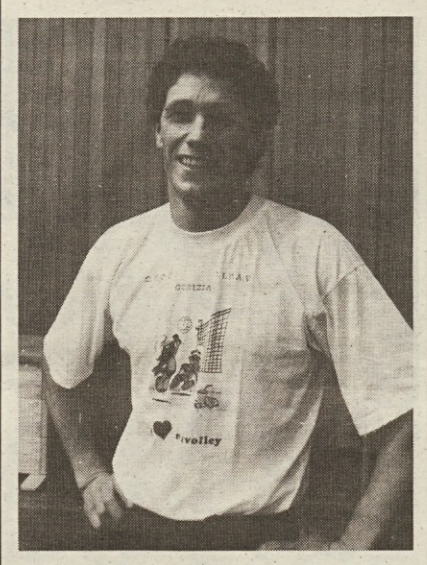

Trener Valprapora Imsa Petejan

Mladi in obetavni Janez Terpin

Polne tribune prav do zadnjega kotička - zamudniki, in teh ni bilo malo, so tokrat morali prisostvovati tekmi stoje, če jim je sploh uspelo preriniti se v nabito polno telovadnico Slovenskega športnega centra v Gorici - so bile najlepši okvir za tradicionalni goriški odbojkarski derbi med večnima tekmecema Olympio in Valpraporom. Zmagovalec tega dvoboja je bil v soboto prav šport, saj je bilo obnašanje tako igralcev kakor gledalcev na tribunah povsem korektno. Številni navijači so sicer stalno in bučno bodrili svoje igralce, ne da bi pri tem nikoli zasmehovali nasprotnika. Zrelo obnašanje navijačev je bilo krona športnemu dogodku, ki zaradi svoje razsežnosti in tudi samega tekmovalnega nivoja, velja za enega izmed pomembnejših dogodkov športnega leta na Goriškem.

In prav to mrzlično pričakovanje na važno tekmo, upoštevajoč nenazadnje tudi sam položaj na lestvici obeh naših predstavnikov, je negativno vplivalo na igralce, ki so pričeli tekmo zelo vezani in živčni. Še posebno gostujoča ekipa je imela v začetku velike težave, tako da je Olympia suvereno osvojila prvi niz. Šele v končnici drugega seta je uspelo štandreško-briškim fantom reorganizirati svoje vrste. Z našimi ugotovitvami se povsem strinja tudi sam trener Valprapora Imsa **Rajko Petejan**: "Začeli smo katastrofalno slabo, popolnoma nam je odpovedal sprejem, tako da smo imeli velike težave pri gradnji igre. Odločilni preobrat v tekmi je bil v ključnih momentih drugega seta, ko smo z nekaterimi dobro izvedenimi napadi obrnili ravnovesje sil v našo korist (Olympia je namreč že vodila s 13:11). Delni uspeh je vlil vsem nam več samozavesti, tako da smo odtlej zaigrali bolj prepričani v svoje sposobnosti."

V valu navdušenja so gostje v tretjem nizu že vodili s 7:0. Olympia je tedaj ostro reagirala in z neustavljivim Simonom Terpinov na čelu povedla 2:1 v setih. Četrti set se je odvijal v znamenju velike izenačenosti. Tehtnico v korist gostov je obrnil Superga, ki se je odlikoval kot izredno uspešen izvajalec Valovih napadov.

Tie break je seveda poglavje zase, valovci pa so bili prisebnejši od mlade domače šesterke in so tako z osvojitvijo točk dohiteli na lestvici mestnega tekmeca.

"Zadovoljen sem seveda z zmago, ne pa z igro svojih fantov," je nadaljeval Petejan, "ni nam še uspelo uloviti pravega ravnotežja v igri. Dobro je deloval le napad, in tu bi rad pohvalil odlična Supergo in Lutmana. Sam nivo tekme je bil s tehničnega vidika nizek. Nervoza je pri tem opravila svoje in ob velikem agonizmu je bilo preveč napak, tako na eni kot na drugi strani. Ravno napake so tudi v ključnih trenutkih odločale o zmagovalcu, saj ni nobena ekipa nadvladala nasprotnika."

Tudi odbornik in dolgoletni bivši igralec Vala **Ivan Plesničar**, je mnenja, da ni potek srečanja zadovoljil ljubiteljev odbojke. "Napake so označevale današnji derbi. Kar se tiče nas, smo potrdili, da nismo še prebrodili krize. Sprejem in blok sta bili naši šibki točki, samo z veliko požrtvovalnostjo smo lahko slavili zmago. Čaka pa nas še veliko dela, da se bomo lahko prebili iz tega negativnega momenta."

Po tekmi smo zaprosili za mnenje tudi trenerja in igralce Olympie, ki pa niso dali nobene izjave, saj so se odločili za tiskovni molk do našega dnevnika. (MAL)

* * *

V isti ligi je Bor Agrimpex dosegel svojo šesto zaporedno zmago in seveda (skupno z Vivilom) ohranja vodstvo na skupni lestvici. Vse slabši je tržiški Cremacaffè, ki je v okrnjeni postavi (zaradi diskvalifikacij) gladko izgubil proti šibki Torriani, Povoletto pa je v Trstu proti Rozzolu zmagal po tie breaku. Objektivno gledano, ta čas res ni videti, kdo bi lahko borovcem preprečil napredovanje v višjo ligo, še posebej če upoštevamo, da bosta tako Vivil kot Povoletto v povratnem delu gostovala v dvorani na Alturi.

* * *

V ženski C-2 ligi Martignacco gospodari, znova pa je odprt boj za drugo mesto in sokolovke bodo imele v soboto spet možnost, da se vključijo v boj za vrh, Agorest Posjilnica Sovodnje pa še ni na varnem.

Nepričakovano gladka sta bila poraza obeh četrtoligašev, še posebej hud pa Kontovelov.

Na Tržaškem kmalu začetek še treh pokrajinskih prvenstev
Brežanke v 1. ženski diviziji računajo na napredovanje

Prava armada več kot 300 odbojkaric, med katerimi veliko slovenskih, bo od 19. januarja dalje poplavila odbojkarska igrišča na Tržaškem. Začela se bodo namreč kar tri pokrajinska prvenstva: še zadnje mladinsko, to je naraščajniško (letnika 1977 in 1978), in pa obe diviziji, prva in druga. Ostalim ekipam iz državnih, deželnih in mladinskih lig (mladinke in deklice) se bo tako pridružilo še 32 novih, kar potrjuje, da je ženska odbojka v pokrajini zelo razširjena, čeprav ni na kdove kako visoki ravni.

Tem ekipam se bodo kmalu pridružili še moški 1. divizije, koledarja tega prvenstva pa zaenkrat zveza še ni objavila.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Pravico do nastopa v 1. ženski diviziji ima deset ekip. To so povratnik iz D lige Breg, pa še CUS, Sloga, Virtus, Bor, Killjoy, Altura, Club Altura in novinca La Marmotta in OMA.

V tej najkakovostnejši pokrajinski ligi merijo moči ekipe s povsem različnimi karakteristikami. Tako za Breg, CUS, Killjoy, Club Alturo in La Marmotto velja, da so to v bistvu prve ekipe v društvu, ostale pa so druge (oziroma mladinske) garniture društev, ki imajo člansko ekipo v višji ligi. Za OMA velja, da je to celo tretja društvena ekipa. S tem pa še ni rečeno, da so te mladinske ekipe slabše od ostalih.

V D ligo bo napredoval zmagovalec, v 2. divizijo pa praviloma izpadeta dve zadnjeuvrščeni ekipi (odvisno je tudi od števila izpadov iz višjih lig).

Mirno lahko zapišemo, da bodo slovenske ekipe med boljšimi v ligi. Glavni favorit za napredovanje je Breg, ki si glede na svojo tradicijo prav gotovo ne želi ostati v tej ligi več kot eno sezono.

Že samo dejstvo, da je društvo za trenerja najelo znanega reškega strokovnjaka Antona Jurmana, potrjuje, da Breg resno naskakuje prvo mesto, šesterka pa zgleda dovolj močna, da lahko uresniči ta cilj. Poleg boljših igralk ekipe mladink, ki so si v svoji kategoriji zagotovile uvrstitev v polfinale za naslov prvaka, so tu še povratnice Taučerjeva, Komarjeva, Malmenvalova in Kocjančičeva, ki so že dokaj izkušene odbojkarice in po sposobnostih presegajo okvir te lige.

Zmotno bi bilo vsekakor misliti, da Brežanke ne bodo imele nikakih težav, saj je v ligi še nekaj precej dobrih šesterk, ki jim znajo precej zmešati štrene. V prvi vrsti bi omenili ambiciozni CUS, ki si že nekaj sezon prizadeva doseči napredovanje in je dokaj nevaren, čeprav je društvo letos zapustilo nekaj igralk. Tu pa sta še mladinski garnituri Bora in Sloge, ki gospodarita v prvenstvu deklic. Slogašice so v tej ligi že lani osvojile odlično končno tretje mesto, borovke, deželne prvakinje under 16 in under 14, ki bodo v ligi prevzele mesto lanskih varovank prof. Meulje, pa bodo ravno tako za vse trd oreh in bi lahko ugodno presenetile.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Na precej nižji kakovostni stopnji je 2. divizija, v kateri nastopajo v glavnem garniture deklic ali celo naraščajnic in pa rekreativne skupine.

Prvenstvo je razdeljeno na dve skupini.

V skupini A so OMA B, Prevenire (izpadli sta iz 1. divizije), Le Volpi A, Breg, Bor in Sant'Andrea.

Za Breg bo v tem prvenstvu nastopila ekipa deklic (v kateri pa bo tudi nekaj mladink - trener je Ksenija Slavec), za Bor pa mlade odbojkarice (pretežno kategorije deklice - trener Silva Meulja), ki ne sodijo v ostale selekcije društva.

V skupini B so le Volpi B, OMA A, Altura, Zaule Rabuiese, Sokol in CUS.

Tudi za Sokol velja, da bo v tej kategoriji igral s svojo ekipo deklic, ki jo vodi Cirila Kralj.

Prvi dve ekipi iz vsake skupine se bodo po končanem regularnem delu sezone v navzkrižnem play offu (v prvem krogu) potegovale za napredovanje v višjo ligo, v drugem krogu pa za naslov zmagovalca prvenstva.

NARAŠČAJNICE

V zvezno prvenstvo, namenjeno najmlajšim, se je letos vpisalo deset ekip, kar glede na razsežnosti gibanja ni ravno mnogo. Slovenske barve bodo branile vrste Bora, Sokola in Sloge, negativno pa je, da v tem za razvoj igralk pomembnem prvenstvu ni Brega in Kontovela, ki - kot so nam povedali odgovorni pri društvih - nimajo zadostnega števila igralk. Ostale ekipe so: Virtus, Club Altura, OMA, CUS, Ricreatori, Melara in Cobolli.

Zanimivo je, da tri šesterke pripadajo rekreatorijem, ki v zadnjih letih dajejo odbojki veliko pozornost.

Kdo je favorit za osvojitev naslova pokrajinskega prvaka je sila težko reči, že vnaprej pa lahko zatrdimo, da naše šesterke (kot vedno) gotovo ne bodo odigrale podrejene vloge.

To prvenstvo bo trajalo vse do 30. aprila.

deželna prvenstva - deželna prvenstva - deželna prvenstva

Moška C-2 liga

IZIDI 9. KOLA

Pastificio Brotto - **Bor Agrimpex** 1:3 (12:15, 10:15, 17:15, 4:15), Volley Ball Videm - Mobilificio Santalucia Prata 2:3 (15:8, 13:15, 14:16, 15:7, 7:17), Itely Fojda - Sistema Credito Villa Vicentina 1:3 (15:12, 4:15, 5:15, 4:15), Rozzol Trst - Friuli Povoletto 2:3 (11:15, 5:15, 15:12, 15:3, 8:15), **Olympia CDR Gorica - Valprapor Imsa** 2:3 (15:3, 13:15, 15:10, 9:15, 12:15), Pav Remanzacco - Libertas Turjak 3:1 (16:14, 15:7, 12:15, 15:8), Torriana Gradiče - Cremcaffé Tržič 3:0 (15:7, 15:10, 15:10).

LESTVICA

Bor Agrimpex	9	8	1	26:11	16
Sis. Credito	9	8	1	26:13	16
Friuli Pov.	9	7	2	22:15	14
Pav Remanzacco	9	6	3	23:14	12
Cremcaffè	9	5	4	20:19	10
Olympia CDR	9	4	5	21:21	8
Past. Brotto	9	4	5	18:20	8
Valprap. Imsa	9	4	5	18:21	8
Torriana	9	4	5	16:20	8
Itely Fojda	9	4	5	16:21	8
Mobil. Prata	9	3	6	18:23	6
Volley Ball UD	9	3	6	14:22	6
Rozzol Trst	9	2	7	16:22	4
Libertas Tur.	9	1	8	13:25	2

PRIHODNJE KOLO (12. 1.)

Bor Agrimpex - Volley Ball Videm, Panificio Brotto - **Olympia CDR Gorica,** Cremcaffè Tržič - Rozzol Trst, Libertas Turjak - Friuli Povoletto, Sistema Credito Villa Vicentina - Torriana Gradišče, **Valprapor Imsa** - Pav Remanzacco, Mobilificio Prata - Itely Fojda.

Ženska C-2 liga

IZIDI 9. KOLA

Lib. Martignacco - Banca Pop. Čenta 3:1 (17:15, 13:15, 15:13, 15:12), **Sokol Indules** - Itar Cucine Fontanafredda 3:0 (15:11, 15:6, 15:13), Ottica Tommasini Cordenons - ASFJR Čedad 3:1 (15:8, 16:14, 2:15, 15:3), Danone Rivignano - Mercato della Scarpa Casarsa 0:3 (8:15, 5:15, 2:15), Pall. Altura TS - Promovolley PN 3:2 (15:10, 12:15, 15:10, 6:15, 16:14), Solvepi Prata - CUS Videm 0:3 (9:15, 5:15, 4:15), **Agorest Posojilnica Sovodnje**- Peroni Tržič 3:0 (15:12, 15:13, 15:3).

LESTVICA

Lib. Martig.	9	9	0	37:7	18
Banca Pop. Č.	9	7	2	22:7	14
CUS Videm	9	7	2	22:10	14
Ottica Tomm.	9	7	2	25:15	14
Sokol Indules	9	6	3	20:13	12
Altura Trst	9	6	3	20:13	12
Casarsa	9	6	3	20:13	12
Agorest Pos.	9	4	5	15:20	8
Peroni Tržič	9	4	5	14:21	8
Promovolley	9	3	6	15:19	6
Danone Riv.	9	2	7	13:22	4
ASFJR Čedad	9	2	7	10:23	4
Solvepi Prata	9	0	9	8:27	0
Fontanafredda	9	0	9	4:27	0

PRIHODNJE KOLO (12. 1.)

Banca Pop. Čenta - **Sokol Indules,** Lib. Martignacco - Pall. Altura TS, Peroni Tržič - Danone Rivignano, CUS Videm - Mercato della Scarpa Casarsa, ASFJR Čedad - **Agorest Posojilnica Sovodnje,** Promovolley PN - Solvepi Prata, Itar Cucine Fontanafredda - Ottica Tommasini Cordenons.

Moška D liga

IZIDI 9. KOLA

Pallavolo Trst - Bo Frost Fiume Veneto 0:3 (9:15, 11:15, 14:16), Amici del Cuore Trst - Voley Club Trst 1:3 (12:15, 15:11, 11:15, 13:15), Cus Trst - Gasilci Caldini Gorica 3:1 (15:5, 15:17, 16:14, 15:4), Volley Ball Carnia - **Soča Sobema** 3:0 (15:1, 15:11, 15:9), Promelco Buia - Carmona Ruote Porcia 3:0 (15:9, 15:8, 15:11). (Nista igrala Falegnameria Panizzo S. Vito in Prevenire Trst).

LESTVICA

Promelco Buia	8	8	0	24:2	16
Volley Club TS	7	6	1	18:10	12
Faleg. S. Vito	7	5	2	18:9	10
Prevenire TS	8	5	3	17:12	10
Volley Carnia	8	5	3	19:10	10
CUS Trst	8	4	4	13:15	8
Fiume Veneto	7	3	4	11:15	6
Amici d. Cuore	8	3	5	15:19	6
Carmona Ruote	9	3	6	14:21	6
Soča Sobema	7	2	5	10:16	4
Caldini Gorica	8	2	6	9:19	4
Pallavolo TS	7	0	7	1:21	0

PRIHODNJE KOLO (12. 1.)

Bo Frost Fiume Veneto - Falegnameria Panizzo S. Vito, Pallavolo Trst - Volley Ball Carnia, Carmona Ruote Porcia - CUS Trst, Volley Club Trst - Promelco Buia, **Soča Sobema** - Prevenire Trst. (Počivata Gasilci Caldini Gorica in Amici del Cuore Trst).

Ženska D liga

IZIDI 9. KOLA

Pav Natisonia - Gammalegno Cecchini Pasiano 1:3 (7:15, 15:13, 11:15, 14:16), Itas Fiume Veneto - Socopel San Giorgio 3:0 (15:10, 17:15, 15:2), OMA Trst - Virtus Trst 3:0 (15:10, 17:15, 15:12), Celinia Maniago - Martignacco 0:3 (10:15, 10:15, 5:15), Pieris - Torriana Gradišče 2:3 (15:13, 15:11, 7:15, 8:15, 6:15), **Kontovel** - Pallavolo Mossa 0:3 (10:15, 11:15, 13:15), Pizzeria Al Ledra Humin - Carrozzeria Emiliana Porcia 3:1 (15:13, 15:11, 3:15, 15:6).

LESTVICA

Martignacco	9	8	1	25:4	16
Porcia	9	8	1	25:9	16
Torriana	9	7	2	24:12	14
Celinia	9	7	2	21:14	14
Al Ledra Humin	9	6	3	20:12	12
Fiume Veneto	9	6	3	19:15	12
OMA Trst	9	5	4	17:17	10
Pall. Mossa	9	4	5	17:17	8
Socopel	9	4	5	14:20	8
Gammalegno	9	3	6	14:21	6
Virtus Trst	9	2	7	16:23	4
Pav Natisonia	9	2	7	14:24	4
Kontovel	9	1	8	8:24	2
Pieris	9	0	9	5:27	0

PRIHODNJE KOLO (12. 1.)

Gammalegno Cecchini - Itas Fiume Veneto, Pav Natisonia - Pieris, Carrozzeria Emiliana Porcia - Celinia Maniago, Pallavolo Mossa - Lavoratore Fiera Martignacco, Virtus Trst - Pizzeria Al Ledra Humin, Torriana Gradišče - **Kontovel,** Socopel San Giorgio di Nogaro - OMA Trst.

Tudi v nedeljskem 14. kolu 1. amaterske nogometne lige (skupina F)

Kljub boljši igri samo točka za Juventino

SANGIORGINA - JUVENTINA 0:0

SANGIORGINA: Burba, Trifiletti (Targato), Moretin, D'Odorico, Moretto, Comandi, Cristin (Tecovich), Taverna, Moro, Del Pin, Pergolo.

JUVENTINA: Pascolat, Marušič, Capotorto, Trevisan, Klanjšček, Černigoj (Andaloro), Kavs, Bastiani, Cingerli, Lovato.

SODNIK: Zanette iz Aviana. GLEDALCEV: 150.

SAN GIORGIO DI NOGARO — Štandreško moštvo je v San Giorgiu di Nogaro vknjižilo svoj deseti prvenstveni neodločeni izid. Točka, ki so jo Campijevi varovanci iztržili proti Sangiorgini, ne nagrajuje njihovega prizadevanja in boljše kakovosti. Posebno v prvem polčasu je Juventina imela več od igre in je zapravila vrsto ugodnih priložnosti za zadetek.

V nadaljevanju srečanja pa sta si bili ekipi dokaj enakovredni in razumeti je bilo, da je obema odgovarjala delitev točk. V končnici tekme je prišlo do hujše poškodbe branilca Trifilettija, ki se je nehote udaril s Tabajem in obležal v nezavesti. Trifiletti kjub posegu domačih odbornikov ni prišel k zavesti, tako da so ga nemudoma odpeljali v bolnišnico v Palmanovo. Ta dogodek je verjetno vplival na same igralce, ki so v zadnjih minutah srečanja igrali brez posebnega zanosa.

Vezni igralec Cingerli

Kljub uspehu, ki ga predstavlja dosežena točka na tujem, gre vsekakor podčrtati, da bi si Štandrežci zaslužili celotni izkupiček. V prvem polčasu so namreč povsem nadigrali Sangiorgino, ki se je le redkokdaj pojavila pred Pascolatovimi vrati.

Z druge strani so Tabaj in tovariši zamudili vrsto ugodnih priložnosti. Prva in verjetno najlepša se je v 16. minuti ponudila Bastianiju, ki je par metrov pred vratarjem slabo ciljal. Vratar domačih se je 4 minute kasneje izkazal in ubranil Klanjščkov strel. Le minuto zatem pa je bil Burba ponovno na mestu, odlično je posegel in Cingerliju preprečil, da bi zatresel mrežo. Zadnjo priložnost je v 32. minuti ponovno zamudil Cingerli, ki je z diagonalnim strelom zaposlil nasprotnega vratarja, a ta je žogo odbil v kot.

V nadaljevanju je Juventina imela terensko premoč, ni pa ustvarila večjih priložnosti za gol. Srečanje je vsekakor potekalo v znamenju Marjana Cingerlija, ki je bil gotovo najboljši mož na igrišču. Njegov doprinos na sredini in tudi v napadu je bil izredno pomemben. Upati je, da bo odlična forma Cingerlija še trajala, saj gre za izredno talentiranega igralca, ki bi s svojim znanjem še kako koristil štandreškemu moštvu. (R. Pavšič)

V 14. kolu 2. amaterske nogometne lige (skupina F) so naši igrali s spremenljivo srečo

Točka samo za Zarjo in Primorje, Vesna in Gaja praznih rok

AUDAX - PRIMORJE 1:1 (1:0)

STRELCA: v 16' Tunini, v 81' Miclaucich.

PRIMORJE: Coronica, Strukelj, Milani, M. Štoka, P. Štoka, Antoni, Livan, Savarin, Miclaucich, Crevatin, Sullini.

Tokrat so Prosečani res tvegali poraz. Čeprav bi proti tehnično slabšim Goričanom z nekoliko bolj zbrano in odločno igro lahko brez težav osvojili obe točki, jim tudi tokrat ni šlo od rok. Na sredini sta ob odsotnosti Pipana igro vodila Savarin in Antoni, ki pa sta pri tem imela precej težav, tako da je izvedba akcij slonela predvsem na osebni pobudi. Še v prvih minutah so rdeče rumeni sicer imeli rahlo premoč na sredini in so s Crevatinom in Antonijem poskušali s streli na vrata, pa je do zadetka prvi prišel nasprotnik, kot se letos pogostoma dogaja: po dolgi podaji s sredine je žoga prešla obrambo, do usnja je prvi prišel vezni igralec Tunini in premagal Coronico. Takoj zatem so domačini izvedli par res nevarnih protinapadov, medtem ko so branilci Audaxa s prekrški stalno zaustavljali napadalce gostov. Po prekršku nad Miclaucichem, ki je prodiral sam proti vratarju, pa je sodnik zaradi protestov izključil Sullinija, a do igralca Audaxa ni ukrepal kot bi bil moral, torej z izključitvijo. Do konca polčasa je igra ostala precej živčna, a Prosečani so imeli nekaj res dobrih priložnosti z Antonijem, ki je z močnim strelom ob kazenskem prostoru poslal žogo za las čez prečko, in nato še z Miclaucichem, ki je v kazenskem prostoru preigral par branilcev, a mu je strel zaustavil vratar.

V drugem polčasu so gostje velikokrat streljali na vrata Audaxa, njihov pritisk pa ni bil stalen, tako da so domačini izkoriščali netočnosti predvsem na sredini igrišča in tako občasno prehajali v napad. S streli izven kazenskega prostora je bil kot po navadi najbolj nevaren Antoni, ki pa tokrat ni imel sreče. Vratar je zaustavil tudi nevaren prodor Crevatina v kazenskem prostoru. Tudi Miclaucich je poskusil srečo, vendar je bil netočen. Dvajset minut pred koncem je sodnik po ponovnem prekršku nad Miclaucichem le izključil branilca domačinov, tako da so se Goričani znašli v precejšnjih težavah. Prav Miclaucich je v zadnjih minutah po Savarinovi podaji z levega krila prišel do žoge v kazenskem prostoru in jo v gneči poslal v mrežo ter rešil svoje pred nezasluženim porazom. (Š. M.)

ZSŠDI obvešča, da bo jutri, 9. 1. 1991, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška

predstavitev

MEDDRUŠTVENE ZAMEJSKE SMUČARSKE EKIPE MZSTE - METAL TRADING

Vabljeni vsi ljubitelji smučanja!

CORNO - VESNA 1:0 (1:0)

STRELEC: Pallavicini v 43'

VESNA: Messina, Soavi, Germani, Massai, Niko Sedmak, Leonardi, Giraldi, Venturini, Barilla, Naldi (Kriscjak v 35'), Pertan.

SODNIKA: Stefanuzzi iz Tolmeča

Kriška Vesna ni najbolj srečno začela novega leta, saj je v gosteh morala kloniti proti sicer boljšemu nasprotniku. Prvih dvajset minut so domačini imeli terensko premoč in v 17' zgrešili zadetek z 38-letnim napadalcem Dileno. Križani so zatem začeli odločneje pritiskati v napadu, toda v 43. minuti so domačini povedli: imeli so na razpolago prosti strel izven kazenskega prostora, Križani so začeli urejati živi zid, a Pallavicini ni nič čakal, streljal je naravnost v vrata in zatresel mrežo. Križani so odločno protestirali, kajti čakali so, da bo sodnik dal znak za strel. Žal je bil protest zaman.

V drugem polčasu je igra bila uravnovešena, čeprav so bili bolj nevarni domačini. Vesna je vseeno skušala izenačiti, a vsi poskusi niso obrodili sadu. Moramo pa omeniti, da je pri Vesni manjkalo precej igralcev in da je okrog 35. minute zaradi poškodbe moral zapustiti igrišče še Naldi. (S. K.)

PRO FARRA - ZARJA 0:0

ZARJA: Kočevar, Antonič, Ridolfo, Gombač, D. Fonda, Germani, Auber, Monzoni, E. Fonda (v 70' M. Kalc), Mauro, R. Kalc.

V prvi tekmi novega leta je Bazovcem uspelo odnesti še eno pomembno točko. Glede na to da so igrali po daljšem prvenstvenem premoru in v skrajno nepopolni postavi, je pozitivni rezultat še kako dobrodošel. Takoj moramo povedati, da so imeli domačini nekaj več od igre, saj so večkrat spravili v hude težave obrambo gostov, predvsem zaradi napazljivosti nekaterih obrambnih igralcev Zarje. K sreči so bili napadalci Farre netočni, nekajkrat pa je odločno posegel Kočevar. Prvo resnejšo priložnost tekme zasledimo šele v 18. minuti, ko je moral Kočevar odločno posredovati, potem ko se je domači napadalec predstavil sam pred njim. Zatem so se končno prebudili tudi Bazovci. Najprej je imel lepo priložnost Auber, vendar je njegov strel končal mimo vrat, nato je srečo poskusil Robert Kalc, vendar je vratar z lepim posegom zanesljivo ubranil. To je bilo v prvem polčasu tudi vse.

V drugem delu igre so imeli domačini že v prvi minuti izredno priložnost, ko je sodnik dosodil enajstmetrovko v njihovo korist. Kočevar, ki je tudi naredil prekršek nad napadalcem, je ponovno dokazal, da ima izredne reflekse, saj je že tretjič v letošnjem prvenstvu ubranil strel z bele točke. Le nekaj minut zatem je sodnik spregledal prekršek nad Robertom Kalcem v kazenskem prostoru. Prav kmalu pa se je igra ustalila na sredini, tako da resnejših priložnosti, razen lepega strela domačinov iz gneče, ni bilo. Izredno napete so bile zadnje minute, ko so imeli zarjani dve lepi priložnosti, saj se je žoga v gneči zakotalila le nekaj centimentrov od vrat, a nihče ni uspel priti do nje. To sta bili tudi zadnji priložnosti tega srečanja. (big)

GAJA - VILLANOVA 0:1 (0:1)

GAJA: Zemanek, Stranjščak, Neppi (v 75' Pangoni), Vengust (v 77' Kalc), Loi, Bullo, Crisman, Dallagiacoma, Čermelj, Gabrielli, Ghiotto.

Gropajsko-padriška enajsterica je nerodno začela leto 1991. Ekipa Villanova dello Iudrio iz Furlanije je kar sredi Padrič premagala »zeleno-rumene«. Res pa je, da je bilo na razmočenem in blatnem padriškem pravokotniku skoro memogoče igrati.

Glavno vlogo pa je v nedeljo odigral sodnik, ki je v kazenskem prostoru gostov spregledal dva očitna prekrška nad kapetanom domače ekipe in s tem razburil domače igralce. Gostujoča ekipa je svojo prvo priložnost dobro izkoristila in povedla že v 20. minuti, potem ko je njen srednji napadalec preigral domačo obrambo in s podajo v kazenski prostor omogočil soigralcu, da je neubranljivo streljal proti Zemaneku. To pa je bilo tudi vse, kar smo dobrega videli na tej tekmi.

V drugem polčasu so gajevci silovito pritisnili in spravili nasprotnika na njegovo polovico igrišča z namenom, da bi izenačili. To jim ni uspelo predvsem zaradi lastne netočnosti in blatnega igrišča. Če k temu dodamo še sojenje nerazpoloženega sodnika Pedrinija iz Spilimberga, so vzroki za ta poraz na dlani. (Pečar)

Na sliki: akcija s srečanja Gaja - Villanova (Foto M. Magajna).

V 3. amaterski nogometni ligi (skupina I)

Breg in Primorec izvrstna

ROIANESE - PRIMOREC 0:3 0:1)

STRELCI: v 30' E. Kralj, v 66' Smilovich, v 82' Bracco.

PRIMOREC: Leone, Ferluga, Coppola, Purič, Rados, Castro, A. Carli, Santi, Bracco, E. Kralj, Smilovich (Pussani, Čuk, Pitacco, Chelemenich)

IZKLJUČENI: Floridan in Cavanieri (Roianese), Ferluga in Carli (Primorec)

Na težkem gostovanju pri ekipi, ki velja za eno najboljših te lige, so bili Trebenci skozi vseh 90 minut tako telesno kot taktično boljši od nasprotnikov. Tako so dosegli visoko in pomembno zmago, s katero so spet v boju za napredek. Če bodo še naprej igrali tako zagrizeno in borbeno kot v nedeljo, bodo zlahka dosegli prestop v višjo ligo.

Primorec je tokrat že vsega začetka igral zelo solidno na sredini, proti nasprotnikovim vratom pa je prodiral le s hitrimi in sunkovitimi protinapadi. Tako je zlahka prihajal do nasprotnega kazenskega prostora in le odlični vratar domačinov je preprečil zadetek. V 30. minuti pa je E. Kralj le potisnil odbito žogo v mrežo in popeljal svoje moštvo v vodstvo. Odtlej je zavladala velika nervoza, tako da je sodnik izključil kar štiri igralce: pri Roianeseju sta morala v slačilnico Floridan in grobi Cavanieri, pri gostih pa Ferluga in Carli.

V drugem polčasu so Trebenci postali pravi gospodarji na igrišču in tako sta Smilovich in Bracco izid povišala do zvenečega 0:3. (Andrej)

EXNER - BREG 0:2 (0:0)

STRELCA: Castellano v 60' in Lacalamita v 70' (11-metrovka)

BREG: Petronio, Pavletič, Pecar, Udovicich, Zupin, Olenik, Slavec, Lacalamita, Zeugna (Rocchetti), Švara (Sancin), Castellano, Fidel, Reja, Buzzi.

V prvi tekmi letošnjega leta so Brežani s težavo a zasluženo zmagali. Tekma ni bila lepa, razmočen teren je predvsem v prvem polčasu oviral obe ekipi, ki sta igrali nepovezano, predvsem na sredini. Večjih priložnosti za zadetek ni bilo ne na eni ne na drugi strani, le enkrat je vratar Petronio s težavo ubranil.

V drugem polčasu so pobudo prevzeli Brežani in v 60. minuti tudi prešli v vodstvo: Lacalamita je podal s krila v kazenski prostor, kjer je Castellano z glavo preusmeril žogo v vrata. Drugi zadetek je padel deset minut kasneje po zaslugi Lacalamite iz enajstmetrovke, ki si jo je sam priboril. Do konca tekme ni bilo drugih važnejših dogodkov, saj so plavi brez težav nadzorovali tekmo. Pohvalo zaslužijo tokrat Olenik, Udovicich in posebno Rocchetti, ki je prvič zaigral v članski ekipi. (E. B.)

Vrsta lepih priznanj in pohval za našega atleta Fabia Ruzziera

S prvim novembrom se je uradno pričela atletska sezona 1991 z prvimi zimskimi krosi, katerim bodo kmalu sledila še tekmovanja indoor. Sedaj pa je tudi čas, ko razna društva podajajo letne obračune svoje bolj ali manj uspele sezone. Naš zamejski klub Bor Infordata je, kot smo že poročali, svoj občni zbor imel že novembra, tu pa bi omenili praznovanje, ki ga je priredil rimski klub »Marcia Club Centro Lazio« ob svoji 25-letnici delovanja. Za ta klub tekmuje tudi naš atlet Ruzzier Fabio. Najprej je društvo organiziralo v kraju S. Marcello v Markah mednarodno tekmovanje v hoji na razdalji 5 km (9. decembra). Klub mrazu se je tekmovanja, veljavnega za »Pokal prijateljstva«, udeležilo lepo število atletov, presenetljivo pa je zmagal prav Ruzzier, čeprav je startal po komaj preboleni gripi. To je bil tudi najlepši način, s katerim je zaključil sezono, ki mu je v 22-letni atletski karieri prinesla največja zadoščenja, saj je v 23 tekmah kar sedemkrat zmagal (od tega enkrat v Parizu, Zürichu in Delmenhorstu v Nemčiji), obenem se je kar 18-krat uvrstil med prvo šesterico. Tekmoval je v 8 evropskih državah (Španiji, Franciji, Švici, Avstriji, Zah. Nemčiji, Jugoslaviji, Češkoslovaški ter seveda Italiji) in prispeval k zmagi lastnega kluba v 5 mednarodnih tekmah. Pomeril se je praktično z vsemi najmočnejšimi evropskimi hitrohodci in večkrat premagal atlete, ki so nastopili na olimpijskih igrah, v svetovnem pokalu ter evropskem in svetovnem prvenstvu, kar pomeni, da je kljub svojim 37 letom še kompetitiven tudi izven državnih meja. Prav zaradi tega je nedavno dobil posebno priznanje: povabljen je bil namreč v Rim, kjer ga je na slovesni večerji v največjem rimskem hotelu nagradil sam predsednik italijanske atletske zveze Gianni Gola, nato pa ga je s plaketo nagradil še ministrski predsednik Andreotti, ki mu je že ob priliki tekovanja v S. Marcellu podaril dragocen zlat pokal. Priznanja in pohvale je naš atlet dobil tudi s strani znanega olimpijskega pravaka Pamicha ter novinarja Lorige. Vse to daje Ruzzierjevi komaj končani sezoni še poseben pečat in seveda novega elana za prihodnjo, ki bi morala biti po okvirnem programu izredno zanimiva.

rezultati

1. AMATERSKA LIGA
Skupina B

IZIDI 14. KOLA

Ponziana - S. Canzian	0:0
Tamai - Pro Fiumicello	2:1
Costalunga - Fortitudo	1:0
Lauzacco - Cordenonese	2:3
Aquileia - Ruda	1:0
Sangiorgina - JUVENTINA	0:0
ProAviano - ProCervig.	0:0
Percoto - Trivignano	1:0

LESTVICA

Costalunga	14	5	7	2	16:7	17
Tamai	14	6	5	3	21:14	17
Cervignano	14	5	7	2	16:9	17
JUVENTINA	14	3	10	1	6:3	16
San Canzian	14	5	6	3	12:11	16
Percoto	14	5	6	3	13:15	16
Aquileia	14	6	3	5	13:11	15
Pro Aviano	14	3	8	3	12:11	14
Cordenonese	14	4	6	4	11:13	14
Sangiorgina	14	3	7	4	11:10	13
Fortitudo	14	3	7	4	7:8	13
Fiumicello	14	3	7	4	13:15	13
Trivignano	14	5	3	6	7:14	13
Ruda	14	2	7	5	10:15	11
Ponziana	14	2	6	6	7:13	10
Lauzacco	14	3	3	8	13:19	9

PRIHODNJE KOLO

Trivignano - Pro Aviano, Pro Cervignano - Sangiorgina, JUVENTINA - Aquileia, Ruda - Lauzacco, Cordenonese - Costalunga, Fortitudo - Tamai, Pro Fiumicello - Ponziana, San Canzian - Percoto.

2. AMATERSKA LIGA
Skupina F

IZIDI 14. KOLA

Moraro - Villesse	1:1
Audax - PRIMORJE	1:1
Fogliano - Pro Romans	1:3
GAJA - Villanova J.	0:1
Mossa - Piedimonte	0:0
Corno - VESNA	1:0
Capriva - Mariano	1:0
Pro Farra - ZARJA	0:0

LESTVICA

ZARJA	14	11	3	0	25:4	25
Moraro	14	7	6	1	14:5	20
Corno	14	7	4	3	17:12	18
Pro Romans	14	6	5	3	24:18	17
PRIMORJE	14	6	5	3	20:14	17
VESNA	14	6	4	4	20:12	16
Mossa	14	3	10	1	11:5	16
Villanova J.	14	5	4	5	10:10	14
Piedimonte	14	4	5	5	11:11	13
Villesse	14	4	4	6	16:24	12
Pro Farra	14	2	7	5	11:13	11
Fogliano	14	4	3	7	20:28	11
Audax	14	3	5	6	12:20	11
GAJA	14	1	7	6	9:18	9
Mariano	14	1	6	7	10:18	8
Capriva	14	2	2	10	6:30	6

PRIHODNJE KOLO

ZARJA - Capriva, Mariano - Corno, VESNA - Mossa, Piedimonte - GAJA, Villanova J. - Fogliano, Pro Romans - Audax, PRIMORJE - Moraro, Villesse - Pro Farra.

3. AMATERSKA LIGA
Skupina I

IZIDI 13. KOLA

Stock - S. Andrea	1:1
Union - Montebello	0:3
Don Bosco - Opicina	odl.
Roianese - PRIMOREC	0:3
CGS - Giarizzole	0:0
Exner - BREG	0:2
Chiarbola - San Vito	1:2

Počitek: Fincantieri Ts

LESTVICA

San Vito	13	6	5	2	19:11	17
Chiarbola	12	6	4	2	25:10	16
Fincantieri	12	5	6	1	14:7	16
Opicina	11	6	3	2	20:8	15
BREG	12	4	7	1	23:12	15
Roianese	12	5	5	2	18:12	15
PRIMOREC	12	4	6	2	19:9	14
Stock	13	5	4	4	19:19	14
S. Andrea	12	4	6	2	10:10	14
CGS	12	4	5	3	8:9	13
Giarizzole	12	4	4	4	14:16	12
Exner	12	3	2	7	7:16	8
Montebello	12	1	5	6	11:15	7
Don Bosco	11	1	2	8	10:20	4
Union	12	0	0	12	7:50	0

PRIHODNJE KOLO

San Vito - Fincantieri Ts, BREG - Chiarbola, Giarizzole - Exner, PRIMOREC - CGS, Opicina - Roianese, Montebello - Don Bosco, S. Andrea - Union, počitek: Stock.

Naši smučarji še kar solidni

Na Nevejskem sedlu je bilo v nedeljo prvo letošnje smučarsko tekmovanje z udeležbo predstavnikov MZSTE Metaltrading in drugih slovenskih društev. Tekma se je odvijala v dveh spustih in je bila tehnično zelo zahtevna ter selektivna. Najboljše rezultate so naše smučarke dosegle v kategoriji starejših pionirk, kjer je zmagala Ursula Nussdorfer s skupnim časom 1'26''80. Dobro 10. mesto je zasdla Valentina Šuber (1'41''20, Brdina), 11. je bila Tanja Pitacco (1'43''40, MZSTE Metaltrading), 14. pa Heidi Sigoni (2'05''99, MZSTE Metaltrading). Med mlajšimi pionirji se je na 25. mesto uvrstil Dimitrij Praselj (Breg), 26. pa je bil Fabio Germani (Brdina). Med starejšimi pionirji je Alex Praselj (MZSTE Metaldrading) zasedel 17. mesto.

V soboto čaka mladince tekmovanje v Sappadi, v nedeljo pa bodo nastopili še na Zoncolanu. Cicibani bi morali v nedeljo tekmovati na Piancavallu. (Z. M.)

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna prednaročnina 200.000 lir; v SFRJ številka 7.00.- din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglasi: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.
Mali oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

torek, 8. januarja 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**
Izdaja **ZTT**
Tiska EDIGRAF
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Od Baltika na zahodu do Ohotskega morja na Daljnem vzhodu

Rusija praznovala božič

Šenuda III. je v kairski katedrali sv. Marka daroval božično mašo. Tudi kopti kot pravoslavci praznujejo božič po starem, julijanskem koledarju (Telefoto AP)

MOSKVA — Včeraj so se v vseh pravoslavnih cerkvah Rusije oglasili božični zvonovi in milijoni vernikov so se udeležili božičnih verskih obredov. Prvikrat po oktobrski revoluciji leta 1917 je božič v Rusiji nedelavni dan, osrednji badnji večer (noč pred božičem) pa je bil na Rdečem trgu **(na sliki AP)**, kjer je božične napeve zaigrala godba sovjetske vojne mornarice.

Ogromna množica vernikov, med katerimi so bili tudi številni predstavniki diplomatskega zbora, so se predsinočnjim zbrali v samostanu Božjega oznanenja na polnočnici, ki jo je daroval poglavar ruske pravoslavne cerkve patriarh moskovski in vse Rusije Aleksej II. Bogoslužje je neposredno prenašala moskovska televizija. Ko so se ob polnoči oglasili zvonovi samostana Božjega oznanenja, je enoglasno zazvonilo v vseh pravoslavnih cerkvah širne Rusije od Baltika na zahodu do Ohotskega morja na Daljnem vzhodu. »Zeleno luč« praznovanju božiča je dal ruski parlament, ki se je odzval pozivu moskovskega patriarha. V vsej Ruski federaciji je bil torej včeraj dela prost dan, doma pa so ostali tudi zvezni funkcionarji. Pripadniki drugih veroizpovedi, pa bodo včerajšnji dan »zamenjali« za svoj verski praznik. V svoji homiliji je patriarh Aleksej II. izrazil zadovoljstvo, da se letošnji božič praznuje v pogojih »resnične demokratične države«. Navedel je tudi, da so zaradi novih pogojev že začeli cerkvi vračati po revoluciji odvzeto imetje. Ustanavljajo se nove verske šole in semenišča, širi se verska izobrazba otrok in množično se tiskajo verske knjige.

»Prišla so težka, a navdihnjena leta,« je poudaril patriarh in ob tem izrazil upanje, da se bo država hitro povlekla iz težav, v katere je zabredla. Svoje vernike pa je pozval, naj »molijo za medsebojno razumevanje in spravo, za duhovni preporod ljudstva in za hitro ozdravitev ruske države.«

Različno praznovanje pravoslavnega božiča v SFRJ

BEOGRAD — V pravoslavnem delu Jugoslavije so včeraj praznovali Božič, ki je bil nekje delovni, ponekod pa dela prost dan. Kako je kje bilo, ni povsem znano, saj je bilo skorajda nemogoče ugotoviti, ali naj bi bil včerajšnji dan dela prost dan ali ne. Tako kaže, da to vedo le tisti, ki so prišli ali niso prišli na delo.

Včeraj je bila v beograjski stolni cerkvi slovesna maša, ki se je je udeležilo več kot tisoč Beograjčanov, še mnogo več pa jih je zaradi gneče ostalo pred cerkvijo.

Nobenih dvomov o delovnem ali nedelovnem dnevu pa niso imeli Srbi v Kninski krajini, kjer so krajevne oblasti jasno sklenile, da je pravoslavni božič nedelavni dan. Kot poroča Tanjug je bila osrednja maša polnočnica v cerkvi Lazarici na kninskem Kosovu, kjer je mašo daroval zgornjekarlovški škof Nikanor, bogoslužja pa se je udeležilo kakih 10 tisoč kninskih srbov. Vernikom je v cerkvi spregovoril tudi predsednik Srbske demokratične stranke Javan Rašković, ki je nato obšel vso Kninsko krajino, kjer so goreli badnji kresovi.

Tanjug še navaja, da ni bilo zapletov, vso noč pa do jutra so se razlegale eksplozije petard in dinamita.

Včerajšnje slavje pa je bilo po trditvah Tanjuga še večje, saj so kninskim Srbom obljubili, da bodo z 31. marcem začeli satelitski prenosi beograjske televizije.

V Vidmu uničili bar in zbežali

VIDEM — Včeraj je bilo v baru Est v Vidmu še kar »živahno«. V popoldanskih urah so vanj vstopili štiri moški, ki so se najprej začeli prepirati med sabo, nato pa nadlegovati še ostale.

Lastnik bara 43-letni Amelio Brainich je najprej ostro intervenira, nato pa jim ni hotel servirati alkoholnih pijač, saj so ga imeli še precej pod kapo. Nomadi so nato začeli razbijati po baru. Zmetali so stolice in mize na cesto, s steklenicami pa so razbili šipe. Z železno palico so še napadli lastnika Brainicha, ki se bo moral zaradi podpludb in močnih udarcev zdraviti 50 dni. Štirje moški so nato zbežali, saj so intervenirali klienti bara, ki so jih prislili v beg, nato pa pomagali lastniku, ki je obležal na tleh.

Vihar pustošil po Irski in Veliki Britaniji Najmanj 23 mrtvih in cela vrsta pogrešanih

LONDON — Letošnja zima je res nora in nepredvidljiva. Ko je že vse kazalo, da se je vreme vsaj delno uneslo, je prejšnji konec tedna hud vihar pustošil po obalah Irske in Velike Britanije ter povzročil celo vrsto mrtvih in pogrešanih.

Po prvih računih so številke katastrofalne, morda pa se bodo celo povečale. V Irski je bilo do sedaj 13 mrtvih, v Veliki Britaniji, kjer pogrešajo vsaj devet oseb, pa pet. Število žal še ni dokončno, saj obalna straža še išče vrsto oseb in mora še natančno izračunati škodo, ki jo je povzročil vihar. V Brightonu v Veliki Britaniji so valovi odnesli dva sprehajalca, v Irski pa je izruto drevo zgrmelo na avtobus švicarskih turistov in jih ubilo šest.

V soboto so začeli pihali v Irski močni vetrovi do 160 km na uro, obenem pa je predvsem po obalah pustošilo vztrajno deževje. V nedeljo se je vihar premaknil proti Veliki Britaniji, predvsem pa je pustošil po Cornwallu, Walesu in južni Škotski.

V Walesu še vedno pogrešajo šest mornarjev malteške transportne ladje Kimya. Pristojne oblasti so prekinile iskanje, saj bi bilo slednje zelo nevarno za raševalce. Do sedaj so dobili dva živa in štiri mrtve mornarje.

Žal meteorologi še ne napovedujejo konec izredno slabega vremena. Ta val se počasi premika proti celini, bojijo pa se, da bo zelo silovit, včeraj je že povzročal poplave v Franciji **(na sliki AP)**.

Tudi v Avstraliji je vreme pustošilo in povzročilo veliko gmotno škodo. Po dveh tednih vztrajnega dežja, ki je sledil prehodu ciklona Joy, se sedaj bojijo epidemij. Roji komarjev, ki se podijo na mrhovini živali, ki so utonile, naj bi prenašali viruse epidemskega artritisa in še druge bolezni.

Na Haitiju nov poskus državnega udara Vojska že aretirala pučista Lafontanta

PORT AU PRINCE — V noči na ponedeljek je haitski bivši zunanji minister Roger Lafontant izvedel poskus državnega udara, vendar mu je podvig spodletel. Haitska vojska ga je namreč že po nekaj urah aretirala, odvedla pa je tudi skupino vojakov in častnikov, ki so ga podpirali. Tiskovne agencije poročajo, da je vojska po aretaciji Lafontanta opravila na desetine hišnih preiskav in aretirala številne pučistove simpatizerje. Včeraj pa je bila v glavnem mestu Port au Prince mogočna demonstracija proti političnemu neredu, ki že dve leti pretresa državo. Prišlo je tudi do neredov, ki so terjali nekaj smrtnih žrtev in na desetine ranjenih. Z Lafontantovo aretacijo je zagotovljena umestitev novega haitskega predsednika Jeana Bertranda Aristida **(na sliki)**, ki so ga z veliko večino glasov izvolili decembra lani. Volitvam je sledila skupina opazovalcev OZN, ki ji je načeloval bivši ameriški predsednik Jimmy Carter.

Jean Bertrand Aristide se je med neredi zatekel v francosko veleposlaništvo. Tiskovne agencije poročajo, da je bilo po mestnih ulicah slišati streljanje tudi potem, ko se je najhujše poleglo. Aristide, Titidè kot ga ljubeznivo imenujejo domačini, je med haitskim prebivalstvom zelo priljubljen, med volilno kampanjo pa je postal že kar pravi mit. Tolikšno priljubljenost si je zaslužil potem ko se leta 1988 uprl papeževemu pozivu, naj se ne ukvarja s politiko. Aristide je bil namreč član salezijanskega reda, vendar so ga po »uporu« izobčili. Istega leta je Aristide opozoril svetovno javnost, da so bile predsedniške volitve ena sama goljufija, ki jo je režiral prav Roger Lafontant. Od tedaj so si državni udari kar sledili.

Aretirali še enega sumljivega Roma

BINASCO (MILAN) — Karabinjerji iz Abbiategrassa so v nedeljo ponoči aretirali 19-letnega jugoslovanskega Roma Zorana Georgijevića. Fant je osumljen okrutnega umora duhovnika Guglielma Alessia, ki so ga našli mrtvega 16. oktobra lani. Duhovnika so umorili s šestimi streli iz pištole 357 magnum. Enako pištolo je imel pri sebi tudi drugi osumljeni član tako imenovane morilske tolpe Romov, Ivica Bajrić, ki je po pokolu neke družine v Pontevicu pobegnil v Jugoslavijo. Tu je po oboroženem spopadu z milico naredil samomor. Tudi za Zorana Georgijevića obstajajo resni sumi, da je bil član omenjene tolpe.

Preiskovalci so Zoranu Georgijeviću prišli na sled že pred kakim tednom, zadnje tri dni pred aretacijo pa so mu skrivaj sledili. Ugotovili so, da se fant vozi vedno z istim avtom, s sivim ritmom, ki so ga očividci opazili v bližini duhovnikovega doma na dan zločina.

Tudi v nedeljo ponoči, ko je Georgijević zapustil diskoteko, se je skupaj s štirimi mladoletniki odpeljal z ritmom. Ko so ga karabinjerji ustavili je pokazal tudi redno vozniško dovoljenje, ki pa ni bilo njegovo. Šele s pomočjo prstnih odtisov so ugotovili, da je za volanom sedel prav Zoran Georgijević.

Morilska tolpa Romov je s svojimi okrutnimi zločini dosegla višek lansko poletje, ko je priredila pravi zločinski pohod po Brianzi. Poleg pokola omenjene družine in duhovnika je osumljena umora še najmanj dveh oseb, katerih trupli so karabinjerji našli v kamperju na nekem osamljenem kraju.